

জয় গুৰু শঙ্কৰ

**THE LITERARY
WORKS
OF
ŚRĪMANTA
ŚAṄKARADEVA AND
MAHĀPURUṢA
MĀDHAVADEVĀ**

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ
আৰু
মহাপুৰুষ মাধৱদেৱৰ
সাহিত্যৰাজি

Uploaded by
The Literature Branch
of
Śrīmanta
Śaṅkaradeva
Saṅgha

শ্রীমন্ত শঙ্কৰদেৱ সঙ্ঘৰ
সাহিত্য শাখা সমিতিৰ
দ্বাৰা উপলব্ধ

[15th June/2012]

মহাপুঙ্কম শ্রীমন্ত শঙ্করদেব বাক্যামৃত

নন্দ : ছাত্রোত্তেপতকপি^৩ সনাতন ব্রহ্মদ্য
স্বজনোবোমিনিরিত্যদধীজব্রহ্মম ॥ মন্ত্রস্ব
মিত্যাপুধিবাঃ ॥ সমস্তগাশ্রমসৌভ
প্রাপ্যশ্রমমিত্তিকিঙ্কানশ্রমদ্যকশৌষনাহোত্রম
ব্রহ্মনেত্রদশককবক্রপুপাশ্রমশৌষেনদীনশ্রক
শ্রীমহাশ্রীকিঙ্কানদ্যস্ককঃ ৩ জহমসক্কেমব
কমাঃ দ্বিজাতেশ্রমস্বকঃ শ্রীমঃ মফেনশ্রীয়ে
নমাদেপিঅমঃ ১ ব্রহ্মদিকিঙ্কানদ্যকমাঃ
ককপমাশ্রীকিঙ্কানদ্যকমাঃ ১ ব্রহ্মদিকিঙ্কানদ্যকমাঃ

শ্রীমন্ত শঙ্করদেব সঙ্ঘ

মহাপুঙ্কম শ্রীমন্ত শঙ্করদেব বাক্যামৃত

নন্দ : ছাত্রোত্তেপতকপি^৩ সনাতন ব্রহ্মদ্য
স্বজনোবোমিনিরিত্যদধীজব্রহ্মম ॥ মন্ত্রস্ব
মিত্যাপুধিবাঃ ॥ সমস্তগাশ্রমসৌভ
প্রাপ্যশ্রমমিত্তিকিঙ্কানশ্রমদ্যকশৌষনাহোত্রম
ব্রহ্মনেত্রদশককবক্রপুপাশ্রমশৌষেনদীনশ্রক
শ্রীমহাশ্রীকিঙ্কানদ্যস্ককঃ ৩ জহমসক্কেমব
কমাঃ দ্বিজাতেশ্রমস্বকঃ শ্রীমঃ মফেনশ্রীয়ে
নমাদেপিঅমঃ ১ ব্রহ্মদিকিঙ্কানদ্যকমাঃ
ককপমাশ্রীকিঙ্কানদ্যকমাঃ ১ ব্রহ্মদিকিঙ্কানদ্যকমাঃ

শ্রীমন্ত শঙ্করদেব সঙ্ঘ

BARGĪT

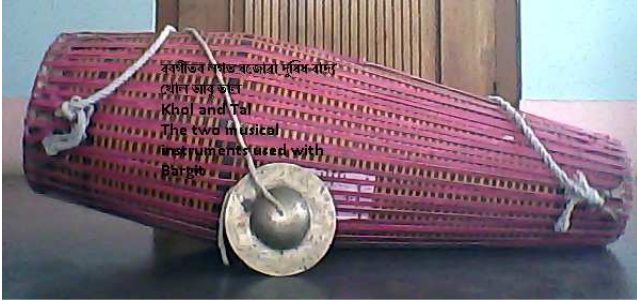
The Śaṅkarī Classical
(BHAKTI) songs

Composed by

Mahāpuruṣa Śrīmanta
Śaṅkaradeva

বৰগীত

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ বিৰচিত ভক্তিমূলক ধ্ৰুপদী গীত

শ্ৰীকৃষ্ণায় নমঃ

১।। ৰাগঃ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং।। জয় জয় যাদৱ জল নিধিজাধৱ ধাতা

শ্ৰুতমাত্ৰাখিলত্ৰাতা।

স্মৰণে কৰয় সিদ্ধি দীন দয়ানিধি

ভুকুতি মুকুতি পদ-দাতা।।

পদ।। জগজন জীৱন অজন জনাৰ্দন

দনুজ-দমন দুঃখহাৰী।

মহদানন্দ কন্দ পৰমানন্দ

নন্দ-নন্দন বনচাৰী।।

বিবিধ বিহাৰ বিশাৰদ শাৰদ

ইন্দু নিন্দি পৰকাশী।

শেষ শয়ন শিৱ কেশী বিনাশন

পীত বসন অৰিনাশী।।

জগতবন্ধু বিধু মাধৱ মধুৰিপু

মধুৰ মূৰুতি মূৰনাশী।

কেশৰ চৰণ

সৰোৰুহ কিঙ্কৰ

শঙ্কৰ এহ অভিলাষী।।○

২।। ৰাগঃ।। মল্লাৰ

ধ্ৰুং।। মধুৰ^৬ মূৰুতি মুৰাৰু:

মন দেখো হৃদয়ে হামাৰু।

ৰূপে অনঙ্গ সঙ্গ তুলনা:

তনু কোটি সূৰুজ উন্মিয়াৰু।।

পদ।। মকৰ কুণ্ডল গণ্ড মণ্ডিত খণ্ডিত

চাৰু ৰুচি স্মিত হাসা।

কনক কিৰীট জড়িত ৰতনা নৱ

নীৰুজ নয়ন বিকাশা।।

চতুৰ উজ্জ্বল কৰ কঙ্কন কেয়ুৰ

ভূজ মহ মোতিম হাৰু।

নীলা বিনোদী কঞ্চু কৌমুদী

চক্ৰ কেৰি কঞ্জ ধাৰু।।

শ্যাম শৰীৰ

ৰচিত পীত অম্বৰ

উৰে বনমালা লোলে।।

কৌশ্তভ শোভিত^১ কন্ঠ কটি কাঞ্চি

কিঞ্চিণী কনয়া দোলে।

অৰবিন্দ নিন্দি পাৰ নৰ পল্লৱ

ৰতন নুপুৰ পৰকাশ।।

ভকত পৰম ধন তাহে মজোক মন

শঙ্কৰ এহ^৩ অভিলাষা।।○

পা. ১। মধুৰি, ২। শোভি, ৩। কহ

৩।। ৰাগঃ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰং। শুন শুন বে সুৰ বৈৰী প্ৰমাণা

নিশাচৰ নাশ নিদানা।

ৰাম নাম যম সমৰক সাজি^১

সমদলে কয়লি পয়ানা।।

পদ।। ঠাট প্ৰকট পটু কোটি কোটি কপি

গিৰি গড়গড় পদঘাৰে।

বাৰিধি তীৰ তৰি^১ কৰে গুৰুতৰ গিৰি

ধৰি ধৰি সমৰক ধাৰে।।

হাট ঘাট বহু বাট বিয়াপি

চৌগড়ে বেঢ়লি লক্ষা।

গুৰু ঘন ঘন ঘোষ ঘৰিষণ গজ্জন

শ্ৰৱণে জনময় শঙ্কা।।

ধীৰ বীৰ শূৰ^২ শেখৰ ৰাঘৰ

ৰাৱণ তুৱা পৰি ঝাম্পে।

সুৰ নৰ কিল্লৰ ফণধৰ^৩ থৰথৰ^৪

মহীধৰ তৰসি প্ৰকম্পে।।

অন্ধ মুগ্ধ দশ- স্কন্ধ^৫ পাপ বুধ

জানকীক শিৰত চড়াই

ৰঘুপতি পদ বৰ ধৰ ৰজনীচৰ

শঙ্কৰ কহতু^৬ উপায়।।○

পা. ১। সাজিয়ে, ২। তৰিতৰি ৩। সুৰ ৪। ফণধৰ ৫।
তৰতৰ ৬। দশ কন্ধ ৭। কহন্ত

୪।। ৰାଗ:।। ধନଶ୍ରୀ

ଝଂ- ନାৰାୟଣ কাହେ ଭକତି କৰୋଁ ତେৰା।

মেৰି ପାମৰୁ ମନ মাଧର ঘନঘନ^୧

ଘାତୁକ ପାପ ନছୋଡ଼ା।।

ପଦ।। ଯତ ଜୀର ଜଞ୍ଜମ କୀଟ ପତଞ୍ଜମ

ଅଗ ନଗ ଜଗ ତେৰି କାୟା।

ସରକହ ମାৰି ପୂର୍ତ୍ତ ଓହି ଉଦର

ନାହି କର୍ତ୍ତୁ^୨ ଭୂତ ଦାୟା।।

ଞ୍ଜଶ ସ୍ଵରୂପେ ହରି ସର ଘଟେ ବୈର୍ଥହ

ଯେଚନ ଗଗନ ବିୟାପି।

ନିନ୍ଦାବାଦ ମୈଶୁନ୍ୟ ହିଂସା ହରି

ତେରି କରୋହୋଁ ହାମୁ ପାପୀ।।

କାକୁ ଶଙ୍କର କୟ କର୍ତ୍ତ^୩ କର୍ତ୍ତୁଣା ନାଥ

ଯୋ ନୋ ଛାଡ଼ୋର୍ତ୍ତ^୪ ৰାମ ବାଣୀ।

ସର ଅପରାଧକ ବାଧକ ତୁରା ନାମ

ତାହେ ଶରଣ ଲେହ ଜାନି।।○

ପା. ୧। ଘନେଘନ ୨। କର୍ତ୍ତ ୩। କର୍ତ୍ତୁ ୪। ନହାବୋହୋଁ,
ଛାବୋହୋଁ, ଛୋଁର୍ତ୍ତ

৫।। ৰাগঃ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং।। নাৰায়ণ চৰণে কৰোহোঁ গোহাৰি
বিষয় বিলাস পাশ ছান্দি ইন্দ্ৰিয় মোহি
ওহি লুটে বাটোৱাৰী।।

পদ।। নাসা গন্ধ মধুৰ ৰস ৰসনা
শ্ৰৱণে বিৰিধ ধ্বনি ধাই।
নয়না ৰূপ পৰশ হুছ চাহে
কাহে ভজোহোঁ পহু পাই।।

কাম ক্ৰোধ মদ মান মোহ মেৰি
ঐসৱ বৈৰী বিশাল।
শঙ্কৰ কহ পহু তুহ বিনে নাহি আৰ
সেৱক পাল গোপাল।।○

৬।। ৰাগঃ।। ধনত্ৰী

ধ্ৰুং।। শাৰঙ্গপাণি পাহে পামৰ মতি হামি।
নিৰয় নিৱাৰ আৱৰি নাহি হেৰহ
বিনে চৰণ তযু স্বামী।।

পদ।। জৰা মৰণ মেৰি নিকটহি আয়া
কায়া পৰত কতিবেৰি।^১
কৰতহঁ পাপ সমাপল আৰি
ভাৰি চৰণ না তেৰি।।
দেখছ ফ্ৰীণ দিনে দিনে দেহা
আধি ব্যাধি বিঘাত।^২
অন্তকাল গতি মেৰি কমলাপতি^৩
শঙ্কৰ কৰ প্ৰণিপাত।।○

পা. ১। কায়া পৰ কেতিবেৰি, ২। বিঘাত ৩। মোৰ
ৰময়াপতি

৭।। ৰাগঃ।। ধনশ্ৰী

ধ্ৰুং।। নাৰায়ণ লীলা জানব কোই।
সনক সনাতন চিল্লি চতুৰ মুহ
অধিকহি মোহিত হোই।।
পদ।। কোটি কোটি অণু^১ আৱত যাৱত
ৰোম-ৰন্ধ্ৰ মহ যাৰা।
সোহি ভূমিভাৰ হৰসি শূৰ শূকৰ

নৰসিংহ^১ অৱতাৰা।।

যত দেখু কায়া সুত বিত্ত জায়া

মায়াকেসে সৰ ধন্ধ।

হামু যত জীৱ শিৱ তেৰি অংশা

কাহে ওহি মোহ বন্ধ।।

শঙ্কৰ কহ পছ পয়ৰহি লাগোঁ

মাগো নাহি আন কামা।

ওহি কৃপা কৰু ৰূপ হৃদয়ে ধৰু^২

ৰহঁ মুহ ভৰি তেৰি নামা।।○

পা. ১।কৌটি কৌটি অণু ২। নৃসিংহ ৩। ৰহ

৮।। ৰাগঃ।। ধনত্ৰী

ধ্ৰং। বোলছ ৰাম নামেসে মুকুতি নিদানা।

ভৱ বৈতৰণী তৰণী সুখ সৰণী^৩

নাহি নাহি নাম সমানা।।

পদ।। নাম পঞ্চানন নাদে পলাৱত

পাপ দলী ভয়-ভীত।

বলিতে^১ এক শুনিতে শত নিতৰে
নাম ধৰম বিপৰীত।।
বচনে বুলিল ৰাম^২ ধৰম অৰথ কাম
মুকুতি-সুখ সুখে পায়।
সৰকহ পৰম সুহৃদ হৰি নাম
ছুটে অন্তকেষি দায়।।
নাৰদ-শুকমুনি ৰাম নাম বিনি
নাহি কহল গতি আৰ।
কৃষ্ণ কিষ্কৰ কয় ছোড় মায়াময়
ৰাম পৰম ত্ব সাৰ।।○

পা. ১।সুখ সৰণী তৰণী ২। বোলিতে ৩। বচনে বোল
ৰাম

৯।। ৰাগঃ।। গৌৰী^৩

ধ্ৰুং- নাহি নাহি ৰময়া বিনে তাপ তাৰক কোই।।
পৰমানন্দঃ পদ মকৰন্দঃ সেরহ মন মোই।।
পদ তীৰ্থ বৰতঃ তপ জপঃ যাগ যোগ যুগুতি।
মল্ল পৰমঃ ধৰম কৰমঃ কৰতু নাহি মুকুতি।।

মাতু পিতুঃ^{১৬} পতনী তনয়ঃ জনয় সৰ মৰণা।।

ছাড়হ ধান্কাঃ মানস অন্ধাঃ ধৰতু হৰি চৰণা।।

কৃষ্ণ কিঙ্কৰঃ শঙ্কৰ কহঃ বিছুৰি বিষয় কামা।

ৰাম চৰণেঃ শৰণ লেহঃ জপ গোবিন্দৰ নামা।।○

পা. ১। গেৰা ২। মাতাপিতা

১০।। ৰাগঃ।। গৌৰী

ধ্ৰুং- সোই সোই: ঠাকুৰ মোই:

যো হৰি পৰকাশ।

নাম স্মৰতঃ ৰূপ ধৰতঃ

তাকেৰি হামু দাসা।।

পদ- পণ্ডিতে পঢ়েঃ^{১৭} শাস্ত্ৰ মাত্ৰঃ

সাৰ ভকতে লিজে^১।

অন্তৰ জলঃ ফুটয় কমলঃ^{১০}

মধু মধুকৰ পিজে।।

যাহে ভকতিঃ তাহে মুকুতিঃ

ভকতে এ তস্ব জানা।

যৈছে বণিকঃ চিন্তামণিকঃ

জানিয়া গুণ বথানা।।

কৃষ্ণ কিঙ্কৰঃ শঙ্কৰ কহঃ

ভজ গোরিন্দক পায়।

সোহি পণ্ডিতঃ সোহি মণ্ডিতঃ

যো হৰি গুণ গায়।।○

পা. ১। পঢ়য় ২। লিয়ে ৩। চুটয় কমল ৪।

১১।। বাগঃ।। গোৰী

ধ্ৰুং- কমললোচন^১ চিন্ত চিত্ত চেতন লাই।
বিনে হৰি ভকতি মুকুতি কতি পায়।।

পদ- নৰ ভয়ো ভাই ভাৰতে কতিভাগা।

নকহসি ৰাম মৰসি কতিলাগা।।

ছোড়ি ৰাম নাম অমিয়া উপযোগা।

যেচে পুৰীষ শূকৰ কয়ো ভোগা।।

অথিৰ^২ জীৱন ধন যৌৱন জায়া।

ভকতি বিৰোধী বিষয় সৰ মায়া।।

কৃষ্ণ কিঙ্কৰ ওহি শঙ্কৰ ভাণা।

বিনে হৰি ভকতি তৰনী নাহি আনা।।○

পা. ১। কমল নয়ন ২। অধীৰ

১২।। বাগঃ।। গোৰী

ধ্ৰুং- কমনে বময়া মনঃ বিছুৰি^১ বহঃ

ব্থা মোহে ভুলায়।

ৰাম চৰণঃ চিত্ত চিত্তঃ^২

মৃত্যু তৰণ উপায়।।

পদ- সাফল জীৱনঃ যো জন্মঃ

নিতু জল্পতু ৰামা।

কেশৱ না সেৱিঃ^৩ যো জীৱয়ঃ^৪

বিট কীট উপামা।।

যাকেৰি চাকেৰিঃ কৰতহ গতিঃ

পাতকী পায়ী।

শঙ্কৰ কহঃ সেই হৰিকোঃ

ভকতি কতি নাকায়ী।।○

পা. ১।বিছুৰহ ২। চিত্তকু, চিত্তক ৩। নাসেৰি ৪। জীৱই

১৩।। বাগঃ।। ধনশ্রী

ধ্ৰুং- ওঝা সোজা পল্ল নাহেৰি।

কোটি কৰম কয়^১ হৰিকো নাহি পায়

পৰল ভৱ বেৰি বেৰি।।

পদ- জপ-তপ-তীৰ্থ কৰসি গয়া কাশী

বাসী বয়স গোৱাই।

জানি যোগ-যুগুতি মতি মোহিত

বিনে ভকতি গতি নাই।।

ৰাম নাম মহ নিখিল পুণ্য ৰহ

ওহি নিগম তত্ববাণী।

কলিকো পৰম ধৰম হৰি নাম

পঢ়ি পুনু মৰম নাজানি।।

কৃষ্ণ কিষ্কৰ কহ ঋণিক দেহ ৰহ

নৰতনু পুনুহ নাপাই।

কৰম গৰৱ সৱ দূৰ কৰি হৰি

চৰণ চিত্ত চিত্ত লাই।।○

୧୫୧।। ବାଗ:।। ସୁହାଈ

ଝଫଂ- ଛିରିବୀମଃ ମଫ୍ରି ଅତି ପାପୀ ପାମବୁଃ

ତେରି ଭାରନା ନାହି।

ଜନମ ଚିନ୍ତାମଣିଃ କାହେ ଗୟୋଃ^୧

ୟେଚେ^୨ କାଚକ ଲାହି।।

ପଦ- ଦିରସେ ବିଷୟେ ବିୟାକୂଳଃ

ନିଶି ଶୟନେ ଗୋରାହି।

ମନେ ଧନ ଖୋଜି ବିୟାକୂଳଃ^୩

ତେରି ଆର୍ଷତି ନପାହି।।

ହୃଦୟ କମଳେ ହରି ବୈର୍ଥହଃ

ଚିନ୍ତା ଚର୍ଷଣ ନା ତେରି।

କର୍ଷଳ ଗର୍ଷଳ ଯଚ^୪ ଭୋଜନଃ

ହାମୋ ଅମିୟା ହେରି।।

ପର୍ଷମ ମୁର୍ବୁଧ ହାମୋ ମାଧରଃ

ଏକୂ ଭକତି ନଜାନା।

ଦାସ ଦାସ ବୁଲି ତାରହଃ

ଏହ ଶଙ୍କର ଭାଗା।।○

পা. ১। গৈয়ো ২। যোচী, যৰ ৩। বিমোহিত ৪। যৈচি

১৫।। ৰাগঃ।। বসন্ত

ধ্ৰুং- কৈছে নৰহৰি তৰণ উপায়।
নাশ সকল কৈলো বিষয় লোভাই
পদ- অথিৰ জীৱন ধন যৌৱন দেহ।
সুহৃদ সোদৰ সুত কিছু নোহে কেহ।।
পেথিতে অমিয়া ৰস বিষ পৰিণাম।
তথিয়ে মজাইলো মন মেৰি ৰাম।।
নিৰমিল বিষবিশ্ব কামিনী লোহ।
তাসু পৰল মেৰি এ মন মোহ।
তাকৰ ছোড়াইতে সখ নাই থিক।
গৰুৱা মনোৰথ বাঢ়লি ধিক।।
জনমে জনমে হামো দাসকু দাসা।।
কেশৱ অৱহ ছোড়হঁ মোহ পাশা।
শমনক লাই জীৱ বড় ডোৰ।
শঙ্কৰ কহ হৰি সেৱক তোৰ।।○

১৬।। ৰাগঃ।। শ্ৰী

ধ্ৰুং- গোপালে কি গতি কৈলে:

গোবিন্দে কি মতি দিলে:

নাথ! বিফলে জনম সৰ গেলৰে।।

পদ- এ ভৱ গহন বন আতি মোহ পাশে ছন্ন

তাহে হামো হৰিণা বেড়াই।

ফন্দিলো মায়াৰ পাশে কাল ব্যাধে ধায়া আসে

কাম ক্ৰোধ কুত্তা খেদি থাই।।

হৰাইল চেতন হৰি নজানোঁ কিমতে তৰি

গুণিতে দগধ ভেল জীৱ।।

লোভ-মোহ দুহো বাঘ সততে নছাৰে লাগ

ৰাখু ৰাখু এ সদাশিৱ।।

পলাইতে নেদেখোঁ সন্ধি দিনে দিনে দূচ বন্দী

ভৈলো মন্দ মনৰ যুগুতি।

তুৱা হৰি লাগোঁ গোড় মোৰ মায়া পাস ছোড়

শঙ্কৰ কৰয় কাকুতি।।○

১৭।। ৰাগঃ।। কেদাৰ

ধ্ৰুং- পাৰে পৰি হৰি কৰোহোঁ কাতৰি

প্ৰাণ ৰাখবি মোৰ।

বিষয় বিষধৰ বিষে জৰ জৰ

জীৱন নাৰহে থোৰ।।

পদ- অথিৰ ধন-জন জীৱন যৌৱন

অথিৰ এহ সংসাৰ।

পুত্ৰ পৰিবাৰ সৱহি অসাৰ

কৰবোঁ কাহেৰি সাৰ।।

কমল দল জল চিত্ত চঞ্চল

থিৰ নোহে তিল এক।

নাহি ভয়ো ভৱ ভোগে হৰি হৰি

পৰমপদ পৰতেক।।

কহতু শঙ্কৰ এ ভৱ সাগৰ

পাৰ কৰা হৃষীকেশ।

তুহঁ গতিমতি দেহ ছিৰিপতি

তস্ব পল্ল উপদেশ।।○

১৮।। বাগঃ।। ধনশ্রী

ধ্রং- মন মেৰি ৰাম চৰণহি লাগু।
তক্ষি দেখ না অন্তক আগু।।

পদ- মন আয়ু ক্ষেণে ক্ষেণে টুটে।
দেখো প্ৰাণ কোন দিনে ছুটে।।
মন কাল অজগৰে গিলে।
জান তিলেকে মৰণ মিলে।।
মন নিশ্চয় পতন কায়া।
তক্ষি ৰাম ভজ তেজি মায়া।।
ৰে মন ইসৰ বিষয় ধান্কা।
কেনে দেখি নাদেখয় আন্ধা।।
মন সুখে পায় কৈচে নিন্দ।
তক্ষি চেতিয়া চিন্ত গোরিন্দ।।
মন জানিয়া শঙ্কৰে কহে।
দেখ ৰাম বিনে গতি নহে।।○

১৯।। ৰাগ:।। ধনশ্ৰী

ধ্ৰুং- পামৰু মনঃ ৰাম চৰণে চিত্ত দেহ।

অখিৰ জীৱন ৰামঃ মাধৱকেৰি নামঃ

মৰণক সম্বল লেহ।।

পদ- ৰয়নী দিৱসে দূৰ আৰি য়াৰত

আৱত অন্তক গৰজি।

কতি তনু-পাত মিলত মতি মানি

ৰাম ভজহ সৱ বৰজি।।

আশা পাশ পৰশি মানস পশু

পড়লি বন্দী বেৰি বেৰি।

ভৱ কাৰাগাৰ তাৰক নাই আৰ

বিনে ভকতি ৰতি তেৰি।।

অৱনিশি সেৱহঁ ৰাম পৰম পহ

ৰহ হৃদি-পঙ্কজ মোৰা।

কৃষ্ণ কিষ্কৰ ভাণ ৰাম পৰম ধন

মৰণহি সঙ্গ নাছোৰা।।○

২০।। ৰাগঃ।। গৌৰী

ধ্ৰুং- ওৰে সখি পেখোৰে কঞ্জলোচন

চললি নন্দ-কুমাৰা।

ইন্দু বদন কোটি মদন

ৰূপে তুল নাহি যাৰা।।

পদ- মকৰ কুণ্ডল মণ্ডিত গণ্ড

গলে গজমতি লুলে।

তড়িতাম্বৰ শ্যাম সুন্দৰ

শিৰে শিখণ্ডক ডুলে।।

কৰ কঙ্কণ কিঙ্কিণী কনক

ঝনকে চলে গোপালা।

পঞ্চম পূৰে লম্বিত উৰে

কেলি কদম্বক মালা।।

পদ পঙ্কজে মঞ্জীৰ ঝুৰে

হৰয় চিত্ত হামাৰু।

শঙ্কৰ কহ ছাড় বিৰহ

ওই জগ আধাৰু।।○

২১।। ৰাগঃ।। মাউৰ ধনত্ৰী

ধ্ৰুং- গোপিনী প্ৰাণঃ

কাহেনু গেমোৰে গোৰিন্দ।

হামু পাপিনী পুনু পেথবোঁ নাহি আৰ

সোহি বদন অৰবিন্দ।।

পদ- কমন ভাগ্যৱতী ভয়োৰে সুপৰভাত

আজু ভেটব মুখ-চান্দা।

উগত সূৰ দূৰ গেমোৰে গোৰিন্দ

ভয়ো গোপপুৰ আন্ধা।।

আজু মথুৰাপুৰে মিলিব মহোৎসৱ

মাধৱ সাধৱ মান।

গোকুলক মঙ্গল দূৰ গেমো নাহি

বাজত বেণু বিষাগ।।

আজু যত নাগেৰী কৰত নয়ন ভৰি

মুখ পঙ্কজ মধুপানা।

হামাৰি বঙ্ক-বিধি হাতে হৰল নিধি

কৃষ্ণ কিস্কৰে ৰস ভাণা।।○

২২।। ৰাগঃ।। ধনশ্ৰী

ধ্ৰুং- হেৰহ মাইঃ

চললি বিপিনে মধাই।

বেণু বিষাণে নিশানে আৰত

হৰষে হৰষে ধেনু ধাই।।

পদ- ওহি জগ-মোদন কঙ্কে দধি ওদন

গোধন আগু বুলাই।

সৰোৰুহ নয়ন বঙ্কিম হাসি

হেৰইতে ভূৱন ভুলাই।।

মদন দমন ৰূপ পেথি পুনু পুনু

মুৰুছি পৰয় সুৰ নাৰী।

সোহি জগ জীৱ বিয়োগ অৱ সহবি

কৈচন চিত্ত হামাৰি।।

হৰি বিৰহানল আকুলা গোপিনী

দৰশন দিৱসে নপায়।

হৰিগুণ কহি ৰহি প্ৰেমে বুৰয় নীৰ

শঙ্কৰ এহ ৰস গায়।।○

২৩।। বাগঃ।। ধনত্ৰী

ধ্ৰুং- দেখু সখিঃ মধুৰ মূৰুতি হৰি।

ধৰি অধৰেঃ পূৰে মূৰুৰী।।

পদ- তনু অভিনৱ ঘন কালা।

উৰে লুলে কদম্বক মালা।।

পীত অম্বৰ তড়িত জ্যোতি।

অলে কস্মু-গলে গজমতি।।

মণি কৌস্তুভ কৰ্ণত লুলে।

চাৰু শিৰে শিখণ্ডক ডোলে।।

নীল অলক লোলে কপোলে।

কৰ্ণত মকৰ কুণ্ডল ডোলে।।

ভূজ ৰঞ্জে কঙ্কণ কেয়ূৰে।

কটিত কনক কিঙ্কিণী ঝুৰে।

পদ পঙ্কজ মঞ্জীৰ বোলে।

কৃষ্ণ কিঙ্কৰ শঙ্কৰে বোলে।।○

২৪।। ৰাগঃ।। আসোৱাৰী

ধ্ৰুং- আনন্দে গোৱিন্দেঃ বায় বৃন্দাবনে বেণু

ৰূপে ভূৱন ভূলেঃ ৰহিয়া কদম্ব তলেঃ

কালিন্দী তীৰে ৰাখে ধেনু।।

পদ- গোপ-শিশু সঙ্গে চলে শিৰে শিখণ্ডক ডোলে

কৰ্ণে কুণ্ডল গণ্ড লোলে।

কেয়ূৰ কঙ্কণ কৰে উৰে বনমালা লুলে

মুগুধ মধুপ মধু ভোলে।।

কটি কাঞ্চী কিঞ্চিনী বাজত ৰিগি ৰিগি

শ্যাম তনু শোহে পীতবাসে।

বাম কৰে শিঙ্গাবেত অৰুণ পঙ্কজ নেত্র

কণ্ঠে কৌমুদভ পৰকাশে।।

ত্রিভঙ্গ ললিত হাস কৰু হৰি ক্রম ভাস

দৰশিয়া লীলা বিলাসে।

চৰণে মঞ্জীৰ ঝুৰে উচ্চায়া পঞ্চম পূৰে

শঙ্কৰ কহ অভিলাষে।।○

২৫।। ৰাগঃ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং- বালেক গোপালে কৰতৰে কেলি।

উচ্চায়া পাঞ্চনি নাচে হাসে গোপ মেলি।।

পদ- নীল তনু পীত পট ধতি লটি লোৰ।

নৱ ঘন ঘন যৈচে বিজুলী উজৌৰ।।

শিৰে শিখণ্ডক ডোলে গলে গজমোতি।

কোটি মদন মন মোহন মুৰুতি।।

চৰণে মঞ্জীৰ ঝুৰে উৰে হেমহাৰু।

শঙ্কৰ কহ ওহি হৰিক বিহাৰু।।○

২৬।। ৰাগঃ।। গ্ৰী

ধ্ৰুং- উদ্ধৱ চলহ গোকুল লাই।

হামু বিনে গোপীৰ তিলেকে যুগ যাই।

পদ- হামু চিত্ত বিত্ত নিত্য হামাকু ধিয়ানা.

ধৰল বিয়োগে গোপী কথমপি প্ৰাণা।।

হামাকেসে আশে গোপী জীয়ে সমুদাই।

বাহুড়ি আৱব কৃষ্ণ ভেটবো দুনাই।।

কহ কৃষ্ণ কিঙ্কৰ হৰিক ভজ লোই।

হৰি বিনে সুহৃদ বান্ধৱ নাহি কোই।।○

২৭।। ৰাগঃ।। তুৰ বসন্ত

ধ্ৰুং- কহৰে উদ্ধৱ কহ প্ৰাণেৰ বান্ধৱ হে

প্ৰাণ কৃষ্ণ কবে আৰে।

পুছয় গোপী প্ৰেম আকুল ভাৰে

নাহি চেতন গাৰে।।

পদ- বাঁশৰী ধ্বনি শূনিঃ গো বৎস পেথি।

লাগে আগি গাৰে উদ্ধৱ সথি।।

কালিন্দী দেখি সথিঃ ফুটয় বুক।

এথাইয়ে খেলায়াছিলেঃ সে চান্দ মুখ।

হৰি নয়ন সুখ।।

বিৰিন্দাবন বৈৰীঃ হামাৰি ভেলি।

পেথিতে নাবিছূৰোঃ গোপাল কেলি।।

ধ্বজ বজ্ৰ যৱঃ পঙ্কজ চাই।

তথায়ে কান্দো হামোঃ লোটায়া কায়ি।

গুণ গোবিন্দ গায়।

কৃষ্ণ সূৰ্য বিনে: ব্ৰজ আন্ধাৰ।

নেদেখো এ দু:খ অৱধি পাৰ।।

আৰ কি পেখবো: গোপাল প্ৰাণ।

কৃষ্ণ কিঙ্কৰ: শঙ্কৰ ভাণ।

হৰিক হৃদয়ে জান।।○

২৮।। ৰাগ:।। কল্যাণ

ধ্ৰুং- উদ্ধৰ বন্ধু মধুপুৰ ৰহল মুৰাৰু।

কাহে না হেৰি ৰহব অৱ জীৱন

বন ভয়ো ভৱন হামাৰু।।

পাদ- যাহে বিয়োগ আগি অঙ্গয় তাৱয়

তিল একু ৰহয়ে নপাৰি।

সোহি ব্ৰজ সূৰ দূৰ গয়ো গোবিন্দ

দিশ দশ দিৱসে আন্ধাৰি।।

ভয়ো মৰণ ওহি সোহি হৰি চৰণকু

বিছূৰিয়া ৰহয়ে নপাই।

দেখত কালিন্দী গিৰি বিৰিন্দাবন

তনুমন দহৰে সদাই।।
ব্ৰজ জন জীৱন বাহুড়ি নাহি আৱত
হামাকু কৰত অনথা।
গোপিনী প্ৰেম পৰশি নীৰ বুৰয়
শঙ্কৰ কহ গুণ গাথা।।○

২৯।। ৰাগঃ।। ধনত্ৰী

ধ্ৰুং- ৰাম মেৰি হৃদয় পঙ্কজে ৰৈছে।

ভাই চিত্ত না চিন্তস কৈছে।।

পদ- জগ তাড়ক যাকেৰি নাম।

দেখো সো পুনু আপুন ঠাম।।

ৰাম সুহৃদ সোদৰ মাতা।

জান ৰামেসে অভয় দাতা।।

ৰাম ভকত পৰম নিধি।

ৰাম বিনে নাহি একো সিদ্ধি।।

ৰাম ইহ পৰলোক গতি।

তাহে দেখো নাহি মন্দমতি।।

কৃষ্ণ কিক্কৰ শঙ্কৰ ভাগ।

ৰাম বিনে নাই গতি আন।।○

৩০।। ৰাগঃ।। মাউৰ-ধনশ্ৰী (মতান্তৰে-ধনশ্ৰী)

ধ্ৰুং- হৰিক বয়ন হেৰি মাই।

ফোকাৰে নিশ্বাস নীৰ নয়ন বুৰাই।।

পদ- আজু জনমি সুত চল পৰদেশ।

কতনো লিহিল বিহি অভাগীক ক্লেশ।।

বিনে তুহো ৰহব জীৱন নাই মোই।

কহ শঙ্কৰ কৃষ্ণ বোল সৰ লোই।।○

৩১।। ৰাগঃ।। গোৰী

ধ্ৰুং- জীৱতু জয় যশোৱা নন্দন আনন্দ পদ পাই।

নাচতু ছানি

গোপ-গোপিনী

হাতে তালি বজাই।।

পদ- যোহি জগত

জীৱন জনক

যাহে নাই সম কোই।

পদ- উদ্ধৰ এ চল গোকুলক লাই।
সুমৰিতে মোহে গোপিনীক জীৱ যাই।।
হামাকু শপত শান্ত কৰু ব্ৰজনাৰী।
বোলিতে কমল নয়নে বুৰে বাৰি।।

ৰাগঃ।। ভূপালি।। তালঃ খৰমান

ধ্ৰুং- নাৱে নয়নক নিন্দ নাহি অন্ন পান।
হৰি বুলিতে তেজয় যৈচে প্ৰাণ।।
পদ- মোহে চৰণ মনে ধৰি বুৰে নীৰ।
তাহেৰ দুখ শূনি চিত্ত নোহে থিৰ।।
এ উদ্ধৰ শুন গোপিনীক দুখ।
তনু মন ঝামৰ মলিন ভেলি মুখ।।
কহবি বিনয় বাণী গোপিনীক আগ।
কয়লহ বশ্য মোহে প্ৰেম অনুৰাগ।।
নাহি ছাৰহোঁ সখি তাহেক সন্নিত।
তাপ তেজহ অৱ থিৰ কৰা চিত্ত।।○

୩୩।। ବାଗଃ।। ଧନଶ୍ରୀ।। ତାଳଃ ଏକତାଳି

ଧ୍ରୁଂ- କି କହବୋ ଉଦ୍ଧର କି କହବୋ ପ୍ରାଣ।

ଗୋରିନ୍ଦ ବିନେ ଭୟୋ ଗୋକୁଳ ଉଦ୍ଧାନ।।

ପଦ- ଶୂନ୍ୟ ଭେଳ ଅଗ୍ନିନା ବିଷିନ୍ଦା ବିପିନ।

ନା ଶୋହେ ଋଜନୀ ଯେତେ ଚାନ୍ଦବିହୀନ।।

ନାହି ଚାବବ ଧେନୁ କାଲିନ୍ଦୀ କୂଳ।

ଆବ ନା ଶୁନବୋଁ ବେନୁ କଦମ୍ବକ ମୂଳ।।

ମଥୁରା ବହଳ ସର ଗୋପିନୀକ ପିଠ।

କେଶର ବିନେ କୈଢେ ଧବବହୋଁ ଜୀଠ।।

ବାଗଃ।। ଧନଶ୍ରୀ।। ତାଳଃ ପରିତାଳ

ଧ୍ରୁଂ- ବେ ସୋହି ଗୋପାଳ ପିୟାବୁଃ

ମେଷି ପ୍ରାଣ ଆଧାବୁ।

ମଧୁପୁରୀ ବହେ ଦହେ ଜୀଠ ହାମାବୁ।।

ପଦ- ଗୋକୁଳକ ମାଗିକ କାନୁ ନର ନିଧି।

ହାତେ ହବଳ ନିକରୁଣ ବଞ୍ଚ ବିଧି।

ଚାନ୍ଦ ବିନେ ଋୟନି ଶୋହନି କିଢେ ନୋହେ।

ହରି ବିନେ ବିଷିନ୍ଦା ବିପିନ ନାହି ଶୋହେ।।

ବାଗଃ।। ଧନଶ୍ରୀ।। ତାଳଃ ଏକତାଳି

ধ্ৰুং- মাই মাধৱ-বিৰহে হৰয় চেতন তনু

জীৱন না ৰহে।

পদ- চান্দ চন্দন মন্দ মলয় সমীৰে।

কেশৱ বিনে বিষ বৰিশে শৰীৰে।।

ঘন ঘন হানয় মদন পাঞ্চবাণ।

কোকিল কুঁহু কুঁহু লেহ মেৰি প্ৰাণ।

পঞ্চজ পাত অহিত হিম বাৰি।

মধুকৰ নিকৰ কৰয় মহামাৰী।।

ঐচন সময়ে মধুপুৰী পিউ প্ৰাণ।

কৃষ্ণ কিষ্কৰ ৰস শঙ্কৰ ভাণ।।○

৩৪।। ৰাগঃ।। অহিৰ।। তালঃ একতালি

ধ্ৰুং- গোৱিন্দ গুণ মন লাগি।

সুমৰিতে তনু দহে আগি।।

পদ- মধুপুৰী মাধৱ পিউ।

কৈছে ধৰবোঁ অৱ জীউ।।

নিশি সৱ বঞ্চেহোঁ জাগি।

ভেলি মাধৱ বধভাগী।

ৰাগঃ।। অহিৰ।। তালঃ জতি

ধ্ৰুং- উদ্ধৰ বন্ধু মধুৰিপু প্ৰাণ হামাৰি

জীৱ হামাৰি

মধুপুৰী পাৱত পুনু নাৱতঃ

কত সহবি বিৰহ কুমাৰি।।

পদ- কৈছে কেশৱ পুনু পায়।

দুখ মেৰি মোচন

ৰাজীৱ লোচন

চৰণ নাহেৰি জীৱ যায়।।

কহে মোহে কানুক বাতে।

নন্দ নন্দন পুনু

পাৱব গোপপুৰী

পৰশি জীয়াৱব হাতে।।

ৰাগঃ।। অহিৰ।। মান- চোক

ধ্ৰুং- কহ উদ্ধৰ জীউ।

কৈচন ছাড়ল গোষ্ঠঃ কৃষ্ণ প্ৰাণ পিউ।

পদ- পতি সুত সুহৃদ সবহু অভিলাষা।

ছোড়ি কয়লোঁ কৃষ্ণ চৰণক আশা।।

তৱহু ৰহলি মেৰি বন্ধু মধুপুৰী।

নিকৰুণ কানু নাৰে অৱহ বহৰি।।
ব্ৰজকু জীৱন ধন ৰে নন্দকু কুমাৰ।
বিছুড়ল পুৰুবক সুনহা হামাৰ।।
কৈছে ধৰবো অৱ ব্ৰজ বধু প্ৰাণা।
কৃষ্ণ কিস্কৰ ৰস শঙ্কৰে ভাণা।।○

৩৫।। ৰাগঃ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং- বেসায়ো ভাৰস্তু হাটে আউৰ বেলি নাটে।
চলিতে নিকটে ভয়ো ভৰা দিয়া ঝাণ্টে।।
পদ- ভাৰত হাটত আছে অনেক দোকানী।
নিচিনি কিনিলে পুনু মিলিবে বিধিনি।।
যাতে তাতে নথাকয় হৰিভক্তি ৰঙ্গ।
মহন্ত দোকানী ৰাখে কৰি মহায়ত্ত।।
সাধু দোকানীৰ সঙ্গে কৰিয়া যতন.
যাৰে বেলি তাৰে লেহ ৰাম নাম ৰতন।।
ভাৰত হাটত নৰ নাৰ পচি যাই।
হয়ো সাৱধান কৃষ্ণ কিস্কৰে গায়।।○

সমাপ্ত

জয় গুৰু শঙ্কৰ

মহাপুরুষ মাধবদের প্রণীত

বর্ষগীত

BARGEET

(The Śaṅkarī Classical (Bhakti)
songs)

composed by

MAHĀPURUṢA

MĀDHAVĀDEVA

শ্ৰীকৃষ্ণায় নমঃ

১।। ৰাগ ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং- ৰে মন সেৱহ হৰিকহঁ চৰণা

নিকটে দেখহ নিজ মৰণা।

দেখত হৰিকহঁ চৰণ শৰণ বিনে

নাই নাই ভৱ ভয় তৰণা।।

পদ- চাৰিবেদ পুৰাণ যত ভাৰত

গীতা ভাগৱত চাই।

ওহি সাৰ বিচাৰ কয় ভাসত^১

হৰি বিনে তাৰক নাই।।

সনক সনাতন মুনি শক নাৰদ

চতুৰ বয়ন শূলপাণি।

সহস্ৰবয়ন^২ আদি গাৱত হৰিগুণ

সকল নিগম তত্ব জানি।।

কৃষ্ণ নাম যশ পৰম অমিয়া ৰস

গাৱত^৩ মুকুত নিঃশেষং^৪।

পৰম মুৰুখমতি কহয় মাধৱ দীন

শঙ্কৰ গুৰু উপদেশং^৫।।

পা.- ১। ভাস্ত ২। সহস্রনয়ন ৩। পিৰত ৪। নিশেষ
৫। উপদেশ

২।। ৰাগ ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং - হৰিপদ পঙ্কজ পঞ্জৰ মোই।

তামহ ৰহ ৰাজ হংসা হোই।।

পদ - ৰয়নী দিৱসে লিজগু ৰাম নামা।

প্ৰপন্নজনশনি পঞ্জৰ ৰামা।।

আৱত কাল ভুজঙ্গম^৬ গৰজি।

হৰি পদে শৰণ লেহ সৱ বৰজি।।

মাধৱ দাস দীন হীন মতি।

কহতু ৰাম চৰণ দুহোঁ গতি।।

পা.- ১। ভুৱঙ্গম

৩ ।। ৰাগ ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং - ৰাম গোসাঞি কৰছ^৭ গোহাৰি।

ৰহ হৃদি পঙ্কজ ঠাম হামাৰি।।

পদ - মায়া ছোড়ি ভকতি কৰু দানা।

কৰোঁ তুৱা চৰণ পঙ্কজ^১ মধু পানা।

মাধৱ দাস কহয় ৰাম তেৰা।।

যাহাঁ যাহাঁ চৰণ তাহাঁ^২ শিৰ^৩ মেৰা।

পা.-১। কৰোহোঁ^২। কৰোহো চৰণ পঙ্কজ^৩। তাহে^৪। শিৰো

৪।। ৰাগ ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং - ৰামক বাণী জপহ মন ভাই।

কলিক^১ কালে আৱৰ গতি নাই।।

পদ - যাকেৰি বয়নে ৰহত^২ ৰাম বাণী।

তাকেৰি চৰণ ৰেণু লেহ জানি।।

ৰাম চৰণ যোহি কৰত উপাসা।

তাকেৰি হোঁ হামু দাসকু দাসা^৩।

মাধৱ দাস মুৰুখমতি গাই।

ৰহ মন ভকত চৰণ ৰেণু লাই।।

পা. - ১। কলিকো^২। ৰহতু^৩। তাকেৰি হো হামু দাসা

৫।। ৰাগ ।। আশোৱাৰী

- ধ্ৰুং - চিত্তহ গোবিন্দ মন মেৰি ভাই।
হৃদয় পঙ্কজে ৰহ ৰাম গোসাঞি।।
- পদ - জগজন জীৱন ৰহ হৃদি ৰাম।
কোটি কল্পতৰু পূৰণ কাম।।
মাধৱ দীন কহয় মন মোয়ি।
ৰাম বিনে নাই বান্ধৱ কোই।।

পা. - ১। কোটি ২। দাস

৬।। ৰাগ ।। আশোৱাৰী

- ধ্ৰুং - মঞি সেৱোহোঁ ৰাম চৰণ দুজা।
কাহে কৰোহোঁ হামু আৱৰ পূজা।।
- পদ - ঘটে ঘটে ৰাম বিয়াপক হোই।
আতমা ৰাম বিনে নাই কোই।।
চৈতন্য ছোড়ি কাহে জড় সেৱা।
ৰাম বিনে নাই আৱৰ দেৱা।।
মাধৱ কহয়° শুনহ নৰ লোই।
ৰাম বিনে কতি মুকুতি নাহোই।।

পা.- ১। সেরহঁ ২। কৰহঁ ৩। কহয় মাধৱ

৭।। ৰাগ ।। ধনশ্ৰী

ধ্ৰুং - নাৰায়ণ মায়া জানব কোই।

সুৰপতি চতুৰবয়ন মুনি শঙ্কৰঃ

চিন্তিতে আকুল হোই।

পদ - অঘট ঘটন পটু চাতুৰী যো নিত

অনিত সমান সৱ হোই^১।

যতয়ে অনিত নিত সম ভাসত^২

ঐচন চাতুৰী হৰি তোই।

কোই কোই সাঞ্চা^৩ কোই কোই মিছা

কবহঁ নিয়ত নাহি জানি।

সাঞ্চা^৩ মিছা সমান কয় মানত^৪

মোহ কৰত বেদ বাণী।।

সাঞ্চা^৬ মিছা কিছুরে নাহি জানত

মুৰুখ পামৰ মতিহীন।

যাহা যাহা গতি মতি^১ তুহঁ^৬ কমলাপতি

কহতু মাধব দাস দীনা।।

পা.- ১। অনিত সমান জো হোই ২। ভাসত ৩,৪,৬।
সঞ্চা ৫। ভাসত ৭। যাহা গতি মতি ৮। তোহে

৮।। বাগ ।। ধনগ্রী

ধ্রুং - নাৰায়ণ মণ্ডিঁ তেৰি দাসকু দাসা।

ভরভয় তাপে তাপিত মন।

তোহাৰি চৰণে কৰোহোঁ হামু আশা।।

পদ - কামিনী কনক লুব্ধমতি পামৰ

ভোলে পড়ল মন^১ মেৰা।

ৰূপ বস পৰশ শব্দ গন্ধে আকুল

কৰহুঁ^২ ভকতি নাহি তেৰা।।

ঋণিক জীৱন ধন যৌৱন জায়া

বিৰকতি তবহ নাহোই^৩।

দংশিত কাল ভুজঙ্গম অঙ্গা

জানি শৰণ লেহোঁ^৪ তোই।।

বৈৰী কাম কোৰোধ মদ মৎসৰ

তা সনে ৰতি মতিহীনা।

পতিত পাবন হৰি তুহঁ^৫ বহি^৬ নাহি আৰ

কহতু মাধৱ দাস দীনা।।

পা.- ১। মতি ২। কবহঁ ৩। ন হোই ৪। লেলো ৫।
তোহো ৬। বিনা

৯।। বাগ ।। ধনশ্ৰী

ধ্ৰুং - হৰি পদ পঙ্কজ মেৰি মনাই।

চিত চিন্তহ হৃদি মিলাই।।

পদ - দুখ ভঞ্জন ভৱ তৰণী।

হৰি ভকতৰ এ চিন্তামণি।।

হৰি চৰণ শৰণ বিনা।

গতি নাহি নাহি মতিহীনা।।

সুৰ শংকৰ যা কুৰু সেৱা।

দেখোঁস সো পুনু দেৱক দেৱা।।

দীন মাধৱ মুৰুখ মতি।

কহে হৰিসে পৰম গতি।।

পা.- ১। দেখস

১০।। বাগ ।। মাউৰ (মাহৰ)

ধ্ৰুং - হামাৰু বাম চৰণে মন লাগু।

মায়াময় সয়ল দুনিয়াই

জানি ভৰম তেজি জাগু।।

পদ - ধন জন জীৱন যৌৱন জয়া

কায়া ঐ সৰ্ৱ^১ ধান্ধা।

যেচন বিজুৰী উজুৰি মিলৱত

তাহে নাহি দেখো আন্ধা।।

হৰি পদ পঙ্কজ ভৱভয় ভঞ্জন

তাহে চিত্ত চিত্ত লাই।

হৰিকহ চৰণ পঙ্কজ ৰজ কিঙ্কৰ

মাধৱ দীন গুণ গাই।।

পা.- ১। এ সৰ

১১।। বাগ ।। মাউৰ (মাহৰ)

ধ্ৰুং - হৰিকো^১ নাম নিগমকু সাৰ।

সুমৰি আতি অন্ত্য জাতি

পাৱত ভৱ নদী পাৰ।।

पद- पापी अजामिल : हबिको सुमरि : नाम आभास।

अतरे कर्मक : वन्क छोडि पारल^१ : बैकुण्ठ बास।।

जानि आहे लोक : हबिक नाम^२ : कबू विशोरबास^३।

सकल वेदक तत्र : कहय मूबुख : माधर दास।।

पा.- १।हबिकु २।पारत ३।नामे ४। विश्वास

१२।। बाग ।। गौरी

ध्रुं - कमने विछुडि मन बह बाम बाया।

भाबत बबिसे मानरी तनु पाया।।

पद - देरे नाहि तनु मानरी पाइ^१।

जनम चिन्तामणि हाते हबाइ^२।।

जानि बाम चरणे कबू आशा।

कहतू माधर हबि दासकु दासा।।

पा. १। पाय २। हबाय

१३।। बाग ।। गौरी

ध्रुं - बाम^१ परम धन चिन्तहँ मन भाइ।

तनु चिन्तामणि विफल हि याइ।।

পদ - বিষয়ক^১ সুখ শূকৰকহ^২ পাই।
হৰি পদ সেৱা মানৱী বিনে নাই।।
ঝুন্টা ঐচন জনম গঞাঁই^৩।
বিষয় কাচক মোলে^৪ মাণিক বিকাই।।
ওহি পৰম তত্ত্ব বেদক বাণী।
কহয় মূৰুখমতি মাধৱ জানি।।

পা. ১। নাম ২। বিষয়ৰ ৩। শূকৰ সঙ্গে শূকৰী ৪।
গৱাঁই;
গোৱাঁই ৫। তনু

১৪।। বাগ ।। ধনশ্ৰী

ধ্ৰুং - হৰি গুণ কৈছে বিছুড়ি মন ৰে।
এ ভৱ সাগৰে তেৰি তাৰক কে^১।।
পদ - নিগম নিগুঢ় বাণী হৰি গুণ সাৰু।
তাহে বিছুড়ি ভৱ তৰয়ে নপাৰু।।
কলি কলমস ঘোৰ পয়োধি মনাই।
বিছুড়ি গোবিন্দ গুণ তাৰেক নাই।।
কহয় মাধৱ দাস দীন হীনমতি।

ইহ পৰলোকে মেৰি গোৱিন্দ গতি।।

পা. ১। ৰে

১৫।। ৰাগ ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং - হৰিপদ মোহোৰ পৰম ধন।

তাহে কমনে ৰহ বিছুড়ি পামৰু মন।।

পদ - হৰি পদ পঞ্চজ ভৱভয় ভঞ্জন ৰে।

ভকত জনৰ নিজ ধন মন ৰঞ্জন ৰে।।

অভয় চৰণ দুহোঁ সুৰাসুৰ বন্দন ৰে।

এতিনি^১ ভুৱনপতি গোপ নন্দ নন্দন^২ ৰে।।

অসাৰ সংসাৰ সৰ ধন জন জীৱন ৰে।

কহতু^৩ মাধৱ দীন ধন মোৰি নাৰায়ণ ৰে।।

পা. ১। ই তিন ২। ভুৱনপতি নন্দ নন্দন ৩। কহত

১৬।। ৰাগ ।। ধনশ্ৰী

ধ্ৰুং - নাৰায়ণ কে গুণ জানব তোই।

কৰহ কৰুণা নাথ মোই^৪।।

পদ - সহস্ৰ বয়নে গুণ গাৱত ভিনেভিন^৫

বয়নে কৰত বথানা।

তোহাৰি নামগুণ যশ মহিমাক

তবহু নাহি অন্ত^১ জানা^২।।

মহামুনি চতুৰ বয়ন সুৰ শংকৰ

মোহিত যাকেৰি মায়া।

চাৰিবেদ বিচাৰ কয় আৰত

যাকেৰি অন্ত নপায়া।।

সনক সনাতন আদি যোগী জন^৩

যাকেৰি মহিমা নজানা।

হামু মূৰুখ মতি কমনে জানবোঁ^৪ হৰি

গতি তুহ মাধৱ গানা।।

পা. ১। কৰহ কৰুণা নাথ অধম মোই ২। ভিন ভিন ৩।

অন্ত নাহি, ৪। পানা ৫। গণ ৬। জানব

*এই গীতজনা হৰিনাৰায়ণ দত্ত বৰুৱা সম্পাদিত পুথিত

পোৱা নাযায়।

১৭।। ৰাগ ।। ধনশ্ৰী* (মতান্তৰে-আশোৱাৰী)

ধ্ৰুং - নাৰায়ণ মাগো চৰণে ৰতি তেৰা।

এ তিনি^১ ভুৱনে তুমহি বৰ ঠাকুৰ।।

নাহি জানত মতি মেৰা।।

পদ - ভুৱনে চতুৰদশ কায়া ফিৰত মেৰি

বেৰি বেৰি অন্ত নাহোই।

তাৰু তাৰু তাৰু ইবেৰি নাৰায়ণ

থোড়ে কৰুণা কৰু মোই।।

সয়ল পাপী মহ হামু অধিক তম

কমনে তৰিতে মেৰি আশা।

কহয় মাধৱ হৰি তুহোঁ পতিত গতি

ওহি মৰি পৰম ভৰসা।।

পা. ১। ই তিনি, ২। তুহঁ

*হৰিনাৰায়ণ দত্ত বৰুৱা সম্পাদিত পুথিত এই গীতজনা ৩৫ সংখ্যক বুলি চিহ্নিত।

১৮।। ৰাগ।। ভাটিয়ালী*

ধ্ৰুং - মফ্ৰি^১ পাপী কমনে তৰিবোঁ হৰি ৰে

তুমি কৰুণা না কৰ মোৰে।

পাপমতি মন বাসনা নছাড়ে

মজিলোঁ সংসাৰ ঘোৰে।।

পদ - নয়না^২ কামিনী ৰূপ নছাড়য়

ৰসনা এ ষড়ৰস।

গীত মধুৰ ধ্বনি শ্ৰৱণে^৩ নছাড়য়

চৰমে সুখ পৰশ।।

সুগন্ধ শীতল নাসায়ে নছাড়য়

কনক কামিনী মনে।

লোভ মোহ কাম ক্ৰোধ মন মান

ন ছাড়ে এ সৰ্বক্ষণে।।

ইৰিষা অসূয়া হিংসা পৈশুন্য

না গুচে এ তিলে তিলে।

তনুক বেঢ়ি^৪ তিলে তিলে ধৰি

কাল অজগৰে গিলে।।

ভৈলোঁ অচেতন তোক্ষাৰ চৰণ
বিনে নাহি আন গতি।
শীতল চৰণে পশিলোঁ শৰণে
মাধৱ মূৰ্খমতি।।

*হৰিনাৰায়ণ দত্তবৰুৱা সম্পাদিত পুথিত ‘ৰাগ-শ্ৰী’ বুলি
উল্লেখিত।

পা. ১। মই ২। নয়ন ৩। শ্ৰৱণ ৪। বেঢ়িয়া

১৯।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী (মতান্তৰে ধনশ্ৰী)

ধ্ৰুং কিৰিষি কৰ আলো মনাই

হৰি চৰণ সেৱা পৰম সুখে।

যতন কৰিয়াঃ হৰিৰ নাম

সদায় ভাৰিও সুখে১

পদ – অৰুণ বৰণঃ হৰিৰ চৰণঃ

সদায় চিন্ত মনে।

খৰে নামাৰেঃ বানে নেনেঃ

ফলে ছনেবনে।।

হেন কিৰিষিঃ তেজিয়া মনাইঃ

কোন কিৰিষি কৰ।

থৰে মাৰিবে: বানে নিবে:

দুখ পায়৷ কেনে মৰ।।

ভাল খেত থানি: হৰিৰ চৰণ:

বতৰ বান্ধিয়া লৈয়ো।

যেমনে বুলি: তেমনে হয়:

যতন কৰিয়া বৈয়ো।।

হৰিৰ চৰণে: যি শস্য বুলি:

সকলে অৰিনাশী।

যত খুজি: তত পাই:

এ বৰ কিৰিষি।।

সৰ তেজিয়া: লৈয়ো মনাই:

সন্তেৰ সঙ্গতি।

তেরেসে কিৰিষি: ফলে কহয়:

মাধৱ মূৰুখমতি।।

২০।। বাগ ।। ধনশ্রী

ধ্রুং - হৰি গুণ গৱত মেৰি মনাই।
সুখে ভকত সঙ্গ মিলাই।।

পদ - পতিত পাবন হৰিৰ নাম।
তাহে লেহ মুহে^১ অৰিষাম।।
হৰি গুণ অমিয়া মাধুৰী ঝুড়ে।
ভকতজন মনোৰথ পূৰে।।
সকল নিগম বিচাৰি বিধি।
কহল হৰি বিনে নাই সিদ্ধি।।
কহে^২ মাধৱ মূৰুথ দীনা।
গতি নাই নাই হৰি বিনা।।

পা. ১। মুহে লেহ ২। কহয়

২১।। বাগ ।। ধনশ্রী

ধ্রুং - পামৰু মনাই কমনে হৰিৰ নাম ৰহলি বিছুড়ি।

কবহ চলিতে ৰে লাগয় যম পুৰী।।

পদ - কাহাঁ গয়ো মাতা পিতা কাহাঁ গয়ো ভাই।

ধন জন কাহাঁ গয়ো সুহৃদ মনাই।।

কমনে নাপেখো মন আপুনি মৰণা।
নিশ্চয়ে চলিতে লাগে যমৰ কৰণা।।
ৰাম^১ সুমৰিতে ছুটে অন্তকেষি দায়।
উত্তম অমৰু^২ পদ ঠামহি মিলায়।।
কহয় মাধৱ দাস দীন মতিহীনা।
এ ভৱ তৰণী নাহি ৰাম নাম বিনা।।

পা. ১। নাম ২। অমৰ

২২।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং - ব্যৱসা কৰিয়ো ভাই হৰিৰ চৰণ ধন সাৰ।

কৰুণ চৰণ বিনে ধন নাহি আৰ।।

পদ - ব্যৱসা কৰিতে পাইলা নৰতনু নাৰ।

যাৰে নাই পচে নাৰ মাণিক বেসাৰ।।

ৰঞ্জৰ পাইলা দ্বীপ ভাৰতে আসিয়া।

লৈয়ো ৰাম নাম ভাই মাণিক বাছিয়া।।

কৰিও ব্যৱসা হৰি ভকতৰ কাছে।

ৰাম নাম ৰঞ্জৰ ভাণ্ডাৰ মেলি আছে।।

যতন কৰিয়া লৈয়ো ভাই^৩ যাৰ^৪ যত লাগে।

শীঘ্ৰ কৰিয়া ভাৱ ৰাম^৩ ভৰা হাট ভাগে।।
সংসাৰ তৰিতে লাগে নাৱ পচে ঘাটে।
চলিতে নিকট ভেল^৪ ভৰা দিয়ো ঝাটে।।
যি নৰ চতুৰ মুখে ৰাম নাম ধৰ।
মূল ৰাখি লাভ কৰি ভৱ নদী তৰ।।
ৰাম নাম লৈয়া আন আশা কৰ দূৰ।
মিছা দিয়া^৫ সঙ্গা^৬ লৈয়া তেৱেৰে চতুৰ।।
ৰাম নাম ৰঞ্জ ভৰা দিয়ো তনু নাৱ।
হৰি গুণ গায়া যমেৰ ঘাটি মাৰি যাৱ।।
ভকতৰ ধন হৰি নাম নৱনিধি।
চাৰি বেদ বিচাৰিয়া কৈয়া আছা^৭ বিধি।।
কহয় মাধৱ দাস দীন মতিহীনা।
আন ধন অকাৰণ ৰাম নাম বিনা।।

পদ. ১। 'ভাই' অনুপস্থিত ২। যাক ৩। 'ৰাম' অনুপস্থিত
৪। ভয়ো ৫। দিয়ো ৬। সঙ্গা ৭।আছে

২৩।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং - মোকে দিখিয়া না কেন আহে^১ জগন্নাথ

মফ্ৰি^২ বৰ পাপেৰ পাপী।

সংসাৰ কূপত পৰিয়া তোক্ষাৰ

চৰণে নধৰোঁ চাপি।।

পদ - কত তপসাই নৰ তনু পাই

গোঁৱাইলো^৩ বিষয় ভোলে।

যেন চিন্তামণি অনূল্য ৰতন

বিকাইলোঁ কাচেৰ মোলে।।

দেৱে নাহি পায় মানৱী হুইবাৰ^৪

মফ্ৰি^৫ পাপী আসিয়া পাইলোঁ।

তোক্ষাৰ ভকতি অমিয়া তেজিয়া

বিষয় গৰল খাইলোঁ।।

লোভ মোহ কাম ক্ৰোধ মদ মান

ঐ^৬ সৰ বৈৰীৰ সঙ্গৈ।

আপুনি^৭ ইচ্ছায় পাপ আচৰিয়া

বেড়াইলোঁ মনত ৰঙ্গৈ।।

দুৰ্লভ লভিয়া পুনু ভাৰতে মানৱী তনু°

নাম লৈতে নপাৰোঁ তোক্ষাৰে°।।

পদ- স্বাৰৰ জঙ্গম যত কীট পশু পতঙ্গত

জনমিলোঁ কত নাই সীমা।

চতুৰাশী নৰকত পাইলোঁ দুখ নানামত

নজানিয়া তোক্ষাৰ মহিমা।।

জানো ভৈল তুৱা দায়া তাতেসে মানৱী কায়

পাইলোঁ তাৰে বিড়ম্বিল বিধি।

কিনা মঞ্জি বুদ্ধিনাশা বিষয়ে কাঁচৰ আশা

হাতৰে° হৰাইলোঁ নৱনিধি।।

কিনা ভৈলোঁ বিয়ামোহ আচৰিলোঁ তুৱা দ্ৰোহ

ইসে মোৰে পাইল° বৰ দুখে।

তুৱা ভকতৰ পদ ৰেণু সেৱা নাকইলোঁ°

তুৱা নাম নলৈলোহোঁ মুখে।।

বয়স গোৱাইলোঁ হেলে তুৱা ভকতৰ মেলে

তুৱা কথা নুশুনিলোঁ কাণে।

ওহি অপৰাধে জানো° নিয়া মোৰে যমৰাই

বড় ৰাগে মাৰিবে পৰাগে।।
 শুনিত্তে শুনিত্তে চিত্ত কৰিত্তে নপাৰোঁ থিৰ^৭
 কিনা গতি হইবেক মৰণে।
 তুৱা ভকতৰ বাণী শূনি মনে অনুমানি
 তুৱা পদে পশিলোঁ শৰণে।।
 কৰা কৃপা কৃপাময় সদায়ে যিমতে ৰয়
 তুৱা নাম সন্তোৰ সঙ্গতি
 নাকৰিও মোৰে নাশ ভৈলোহোঁ দাসেৰ^{১০} দাস
 কহয় মাধৱ মূঢ়মতি।।

পা. ১। ভৈল, ২। আমাৰে, হামাৰে, ৩। দুৰ্লভ
 মানৱী/মনুষ্য তনু ভাৰতে লভিয়া পুনু, ৪।তোমাৰে, ৫।
 হাততে, ৬। পাইলে, ৭। নকৰিলোঁ, ৮। ধৰি, ৯। শিত,
 ১০। দাসৰ, দাসৰো।

২৫।। ৰাগ ।। তুড়-ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- তাৰিয়ো তাৰিয়ো তাৰিয়ো যদুমণি।^৬
 মজিলোঁ এভৰ^৭ সিন্ধু তোম্মাক^৮ নজানি।।
 পদ- এভৰ সাগৰ মাঝে পৰি হামু ভাসি।
 কাম ক্ৰোধ কুস্তীৰ মগৰে গিলে আসি।।
 শোক মোহ ভয় মহাপাকে^৮ তল কৰে।

তৃষ্ণা তৰঙ্গে পায়৷ সৰশ্ৰুতি হৰে।।
চিন্তা নাম বাদ্ৰ আগনি শোষে প্ৰাণ।
নাহিকে তৰণি তুৱা পদ বিনে আন।।
জানিয়া তোন্ধাৰ^৬ পাৰে পশিলো শৰণে।
কহয় মাধৱ গতি অৰুণ চৰণে।।

পা. ১। এ নাথ তাৰিয়ো তাৰিয়ো যদুমণি ২। মজিলোহো
ভৱ ৩। তোমাক ৪। মহাপঙ্কে ৫। তোমাৰ

২৬।। ৰাগ ।। তুড়-ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- কেমনে^৭ পাইবোঁ হৰি চৰণ তোৰে।

এ দুখ সাগৰে উদ্ধৰ^৮ মোৰে।।

পদ- এ ভৱ আটোপ অৰণ্য মাঝে।^৯

কাল ব্যাধে মৃগ মাৰিতে সাজে।।

হামু পশু মায়া জালত বন্দী।

নাহি দেখোঁ হামি^{১০} পলাইতে সঙ্কি।।

কাম ক্ৰোধ কুত্তা কামুৰি খায়।

বিষয় বিষ লাগি এ জীৱ যায়।।

ৰূপ ৰস আদি এ পঞ্চ বাণে।

হৃদয় মাজে হমু ফুটালোঁ^৫ টানে।।
 পাপ পুণ্য ভৈল এ বড় ডোড়া।^৬
 গলাৰ মাঝে ছান্দি বান্ধিল মোৰ।।^৭
 কাল ব্যাধে ধৰি লৈ যাই টানি।।
 ৰাখু ৰাখু মোকে^৮ সাৰঙ্গপানি।
 কালৰ কাল তুমি সায়েব^৯ হৰি।
 নাহি নাহি আৰ^{১০} তোম্মাত^{১১} সৰি।।
 জানিয়া শৰণ লৈলোঁ তোম্মাৰ^{১২} পায়^{১৩}।
 দীন মাধৱ দাসে এ ৰস গায়।।^{১৪}

পা. ১। কমনে ২। উদ্ধাৰা, উদ্ধাৰ ৩। মাজে ৪। নাহি
 নাহি দেখাঁ ৫। ফুটলোঁ, ফুটলি ৬। ডোড়ে ৭। মোৰে
 ৮। মোৰে ৯। চাহেব ১০। আন ১১। তোমাত
 ১২। তোমৰা ১৩। পাবে ১৪। গাবে।

২৭।। ৰাগ ।। বসন্ত

ধ্ৰুং- গোপীনাথ জগজীৱ স্বামী ৰাম সেৱহঁ^১ তোই

হৰি কৰহ কৰুণা নাথ মোই।।

পদ- কলিয়ুগে নৰতনু ভাৰতে পায় পুনু

তুৱা গুণ নাম নাহি লিঞো।^২

পৰম অমিয়া ৰস তেজি তুৱা নাম যশ
 বিষয় গৰল হামু পীঞো।।^৩
 দুৰ্জন মনেৰ সঙ্গৈ পাপচয় কৈলোঁ ৰঙ্গৈ
 নাকইলোঁ^৪ তোম্মাৰ^৫ ভকতি।
 লোভ মোহ কাম ক্ৰোধ মদ মান ৰিপু সঙ্গৈ
 মজিলোঁ সংসাৰে মূঢ়মতি।।
 পতিত পাৰন প্ৰভু তুৱা পদ পঙ্কজ
 তাহে শৰণ লেহোঁ^৬ জানি।
 তুৱাজন সঙ্গৈ নাম ৰহ মুহে অৰিৰাম
 কহতুঁ^৭ মাধৱ পৰমাণি।।

পা. ১।সেৱহোঁ ২।লিজোঁ, লিঞু ৩। পিয়ো ৪।নকৰিলো ৫।
 তোমাৰ, তোমাত ৬। লেহ ৭। কহত, কহয়।

২৮।। ৰাগ ।। বসন্ত

ধ্ৰুং- কা কৰু মনুৱা বিষয় বিলাস।
 দুৰ্লভ মানৱী^১ তনু পুনহ^২ নাপাস।।
 পদ- ভাৰতে মানৱী তনু তৰণী উপাম।
 দেহ^৩ ভৰা কলিকো ধৰম হৰি নাম।।

গুৰু কেৰুৱালি^৪ ৰাম অনুকূল বাৰ।
হৰি গুণ গায়ী ভৱ সাগৰ কুলাৰ।।
আশা সকল গৰল কৰু^৫ দূৰ।
নাম অমিয়া পানে মন কৰু^৬ পূৰ।।
কহয় মাধৱ দাস গতি নাহি আন।
সঙ্জন জনেৰ সঙ্গ লেহ অগিয়ান।।

পা. ১।মনুষ্য ২।পুনুহো ৩।দেহ ৪। কেৰোৱালী ৫।কৰো,
কয় ৬। কৰো।

২৯।। ৰাগ ।। বসন্ত

ধ্ৰুং- মন ভজহ কমলাপতি গতি কোই আন।
হৰি পদ সেৱা নিগম পৰমাণ।।
পদ- হৰি পদ যুগ সেৱা ভকতি নিশ্চয়।
ওহি মুকুতি হৰিপদকো লঙ্ঘয়।।
কমন মুৰুখে দাস ভাৱক তেজয়।
হৰি পদ লঙ্ঘি সুখ মুকুতি ইচ্ছয়^৭।।
জানি হামাৰি মন কৰু হৰি সেৱা।
নিত্য নিৰঞ্জন হৰি দেৱকু দেৱা।।

একান্তিক সুখ হৰি চৰণ উপাসা।

কহয় মাধৱ হৰি দাসকু দাসা।।

পা. ১। বাঞ্ছায়।

৩০।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- মোকে কিনা মতি দিলে^১ গোপাল

তুমি অগতিৰ গতি।

এভৱ ভঞ্জন তোক্ষাৰ চৰণ

সেৱিতে নকৰোঁ ৰতি।।

পদ- আগম পূৰাণ শূনি যতমান

তুমি বিনে নাহি কয়।

তোক্ষাৰ চৰণ কৈলে সুমৰণ

ভৱ নিৱাৰণ হয়।।

এতেক জানিয়া মগ্নি মতি পামৰ

নাসেৰোঁ তোক্ষাৰ^২ পাৰ।

এভৱ সাগৰে মজিলোঁ পামৰে

ভষায়া^৩ শালেৰ নাৱ।।

দুৰিত সঞ্চিলোঁ^৪ আপুন^৫ বঞ্চিলোঁ

পশিলোঁ মনেৰ সঙ্গৈ।

অমিয়া বুলিয়া বিষয় গৰল

মগ্ৰি^৬ পাপী ভক্ষিলোঁ ৰঙ্গৈ।।

তোক্ষাৰ ভকতি অমিয়া মাধুৰী

তাৰে না কৈলোঁ আশা।

জানিলোঁ যমেৰ যাতনা ভুঞ্জিয়া

নাশিলোঁ এ বুদ্ধিনাশা।।

তুমি প্ৰিয়তম আতমা পৰম

সুহৃদ এ নিজ দেৱ।

শাসন নাশন কাৰণ আৱৰ

তুমি বিনে নাহি কেৱ।।

জানিয়া তোক্ষাৰ^৭ অভয় অৰুণ

চৰণে শৰণ লৈলোঁ।

কহয় মাধৱ তোক্ষাৰ^৮ দাসেৰ

দাস অনুদাস ভৈলোঁ।।

পা. ১।দিলা ২।তোমাৰ ৩।ভাৰায়া ৪।সাঞ্চিলো ৫।আপুনি
৬।মই ৭,৮।তোমাৰ।

৩১।। ৰাগ।। ধনশ্ৰী

ধ্ৰুং- নাৰায়ণ সেৱহোঁ^৩ চৰণ তোহাৰি।

তুহঁ বহি^২ আৱৰি সুহৃদ নাহি হেৰহোঁ^৪

দায়া কৰৱ^১ হামাৰি।।

পদ- তুহঁ কৃপাল কৰুণাময় মানস

দায়া কৰু একুবাৰা।^৫

নিগম নিগূঢ় সাৰ তেৰি নামা

ৰহু ভৰি বয়নে হামাৰা।।

ভকতি আনন্দ বিলু কৰু দানা

মোৰ^৬ যতনে তেজি আশা।

পয়ৰহি লাগি^৭ শৰণ একু মাগোঁ

দীন মাধৱ মতি নাশা।।

পা. ১।সেৱোহোঁ ২।বিন ৩।হেৰোহোঁ ৪।কৰহি, কৰহ

৫।একবাৰা ৬।মেৰি ৭।লাগোঁ।

৩২।। ৰাগ ।। শ্ৰী (মতান্তৰে-ধনশ্ৰী)

ধ্ৰুং- হৰি পদ কমনে বিছুড়ি ৰহু এ মন পামৰা।

হৰি বিনে বুন্টা ওহি সয়ল সংসাৰা।।

পদ- হৰিসে আতমা নিজ বন্ধু মোই।
হৰি বিনে সুহৃদ আৱৰি^১ নাই কোই।।
হৰি পদ সেৱা বিনে তেজু সৰ^২ কাম।
নিগম নিগূঢ় বিত্ত জপ হৰি নাম।।
কহয় মাধৱ মন ছোড়ি ভৱ পাশা।
ভকত সম্পদ হৰি পদে কৰু আশা।।

পা. ১। বান্ধৱ ২। আন।

৩৩।। ৰাগ ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং- কৈচে গোৱিন্দ সেৱহোঁ^১ তোই।
চঞ্চল মন মেৰি থিৰ নাই হোই।।
পদ- যৈচে পঙ্কজদলগত নীৰ।
বিষয় লুব্ধ মন তৈচে অথিৰ।।
ছোড়ি পামৰু^২ মতি ৰতি তুৰা পায়।
ৰূপ ৰস পৰশ শব্দ গন্ধে ধায়।।
কহয় মাধৱ হৰি কৰু মেৰি দায়া।
চৰণে শৰণ লেহোঁ^৩ ছোড়হ^৪ মায়া।।

পা. ১। সেৱহ ২। পামৰ ৩। লেহ ৪। ছোড়হ।

୩୫।। ବାଗ ।। ମାଉଁର (ମାହର)

ଝଞଞ- ବେ ମନ ବାମ ଚର୍ଷଣ ଶତୀ ଲାରତ।

ବୁଣ୍ଟା ବାତ ବିଷୟ ବିଷ ଛୋଡ଼ି

ବାମ ଅମିୟା ଶୁଣ ଗାରତ।।

ପଦ- ଦୁଖ ଈକ୍ଳନ ମହ ବିଷୟ ଆମିଷ ବହଂ

ଓହି ଭର ଗହନ ଅନଳା।

ତେଜୁ ତଥିୟେ ଆଗ କୈଚନ ଲାଳସ

ମାନସ ମୁଖୁଧ ବିଢ଼ଳା।।

ଶୁନ ପାମରୁ ମନ ମଜି ବହତୁ ଘନ

ହରିଷସ ଆନନ୍ଦ ସିନ୍ଧୁ।

କହୟ ମାଧର ବାମଂ ତେଜୁ ସକଳ କାମଂ

ବାମ ଭକତ ଜନ ବନ୍ଧୁ।।

ପା. ୧।ବସ ୨।ଦାସ ୩।ଆଶ।

୩୬।। ବାଗ ।। ଆଶୋରାଶୀ

ଝଞଞ- ମଜି ବହ ମେରି ମନ ହରିଶୁଣ ଆପାରଂ

ଆନନ୍ଦ ସିନ୍ଧୁ ବସ ମାଜେ।

ହରି ବିନେ ଆନ ଆଶା କରସି କମନ କାଜେ।।

পদ- যোহি তনু আপুন মানসি^১ মন ভাই।
 অন্তকালে সোহি সঙ্গহি নায়ায়।।
 সৰ বাটোআৰা^২ সুহুদ নাম হোই।
 ইহ পৰলোকৰ^৩ হৰত বিত্ত সোই।।
 যত দেখ^৪ আৰৰি তনয় বিত্ত জায়া।
 আৰা^৫ গমন কাৰণ সৰ মায়া।।
 কহয় মাধৱ শুন মেৰি মন আন্ধা।
 হৰি বিনে আৰৰি^৬ ছোড়হ^৭ সৰ ধান্কা।

পা. ১।অপাৰ ২।মানস ৩।বাটোৱাৰী ৪।পৰলোক ৫।দেবু,
দেখা ৬। আয়া ৭। আৰৰ ৮। ছোড়হ।

৩৬।। ৰাগ ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং - গোপাল কৃপাল ৰাম কৰুণা সাগৰ স্বামী।
 তুৱা পদ মকৰন্দ বিন্দু আশা কৰোঁ^১ আমি।।
পদ- ওহি ভৱ তাপে তাপিত মেৰি মন মন্দা।
 মাগোঁহো শীকৰ তুৱা পদ মকৰন্দা।।
 জনমে জনমে প্ৰভু^২ ওহি মেৰি মন আশা।
 কহয় মাধৱ হৰি চৰণ^৩ কমল^৪ দাসা।

পা. ১।কৰি আছোঁ ২।‘প্ৰভু’ অনুপস্থিত ৩।চৰণকু
৪।‘কমল’ অনুপস্থিত।

৩৭।। ৰাগ ।। সুহাই

ধ্ৰুং- মঞ্জিঁ^১ তেৰি দাসকু দাসাঃ কৰু কৰুণা মুৰাৰি
এ ভৱ সাগৰ মহ তাৰহ^২ তুৱা চৰণে হমাৰি।।

পদ- নজানো ভকতি হামু^৩ পামৰ
মতি পাপকু জাই^৪।

পতিত পাৱন তুহঁ^৫ মাধৱ
দেহঁ চৰণহি ঠাই।।

ভকত বৎসল দীন বান্ধৱ
গুণ বেদ বথানি।

তুহঁ^৬ বিনে গতি মেৰি নাহি আৱৰ
কহয় মাধৱ জানি।।

পা. ১।মই ২।তাৰক ৩।হামো ৪। যাই, ধাই।

৩৮।। ৰাগ ।। শ্যাম গোড়া (মতান্তৰে-আশোৱাৰী)

ধ্ৰুং- শুন লো পণ্ডিত

হৰি পদ সেৱা ৰসে থিৰ কৰুঁ চিত্ত।

পদ- অনন্ত নিগম বন গহন আপাৰ।^১

ভৈলা ক্ষীণ নিতে^২ অৰ্থ কৰিতে বিচাৰ।।

তাৰে দেখি মনে দুখ লাগয় আক্কাৰ^৩।

কৰিও সাদৰ ইটো উপদেশ সাৰ।

তিনি গুণময় বেদবন পৰিহৰা।

গোৱালীৰ ঘৰে গৈয়া ব্ৰহ্ম চিনি ধৰা।।

উড়ুখলে যাৰে বান্ধি থৈয়া আছে টানি।

সোহি বেদ শিৰোৰত্ন অৰ্থ আছে জানি।।

যদি হৰি অনন্ত ব্ৰহ্মাও অধিকাৰী।

তথাপি ভক্তৰ বশ্য হোৱন্ত মুৰাৰি।।

তাতেসে বন্ধন হৰি লৈলা যশোদাৰ।

নিৰন্তৰে নিগমৰ এ তন্ত্ৰ বিচাৰ।।

যাৰ মায়া পাশে বন্দী ব্ৰহ্মা আদি কৰি।

গোৱালীৰ হাতে বন্দী ভৈলা হেন হৰি।।

ভকতি সমান বলী নাই নাই আৰ।

কহয় মাধৱ গতি নন্দেৰ কুমাৰ।।

পা. ১।কৰা ২।অপাৰ ৩।বুদ্ধি ৪।হামাৰ।

৩৯।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- মোকে ইবাৰ কৰুণা কৰা নাৰায়ণ
কৰুণা সাগৰ স্বামী।

তোক্ষাৰ অভয় চৰণে শৰণ
আশা কৰি আছেঁ আমি।।

পদ- সনত কুমাৰ নাৰদ অনন্ত
শঙ্কৰ শুক সনন্দে।

তোক্ষাৰ অৰুণ চৰণ পঙ্কজে
সেৱন্ত কত প্ৰবন্ধে।।

তাসম্বাক দেখি তোক্ষাৰ চৰণ
সেৱিবাক কৰোঁ আশা।

সিংহৰ গতিক ক্ষুদ্ৰ মূষ হয়
ইচ্ছা কৰোঁ মতিনাশা।।

মোৰ দুৰাচাৰ ভকতৰো নষ্ট
নাই বুলি আছা বাণী।

মগ্ৰি দুৰাচাৰ তোক্ষাক ভজিতে

কৰিয়ো উদ্ধাৰ মোক চৰণ কমলে।।
তোক্ষাৰ চৰণ দুই মোৰ মহাধন।
ভকত জনৰ নিজ তুমিসে জীৱন।।
কৃপাৰ সাগৰ কৃপা কৰা একবাৰ।
কাতৰ কৰিয়া লৈলোঁ^০ শৰণ তোক্ষাৰ।।
কৃপা কৰা নাৰায়ণ ছোড় মোহপাশ।
কহয় মাধৱ হৰি দাসকু দাস।।।

পা. ১। নিগমগণে যাক ২। নপাইলন্ত, নপাইলেক ৩। বড়ে ৪।
ভৈলো।

৪২।। ৰাগ ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং- মেৰো^০ অৱ নাথ আতমা নন্দ লাল।
বড়হি ঠাকুৰ হৰি দীন দায়াল।।
পদ- আপুন হি মানি হৰিক পদ দাসা।
শিৱ চতুৰমুহ কৰত^০ উপাসা।।
শৰীৰ আতমা মানি সৱ লোই চোৰ।
জ্ঞানী আতমা আৰে^০ হাৰামহিখোৰ।।
সেৱক সেৱহ^০ মানি আতমা গোৱিল্দে।

ৰাখত মন হৰি পদ অৰৰিন্দে।।

মাধৱ দাসে কহয় তস্ব ওই।

হৰি বিনে হামাৰি আৱৰ নাহি কোই।।

পা. ১।মোৰ ২।কৰতু ৩।আপে ৪।সেৰহো, সেৰোহো।

৪৩।। ৰাগ ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং- ভয়ো ভাই সাৱধান যাৱে নাহি ছুটে প্ৰাণ।
গোবিন্দেৰ^১ ফৰমান নিকটে মিলব^২ জান।।

পদ- জীৱন যৌৱন থোৰ।
সৱে মায়াময় ছোড়।।
দুখ সৱ কৰু মোড়।^৩
হৰি পদে মন জোড়।।
তেজু সৱ অভিলাষ।
দূৰ কৰু মোহ^৪ পাশ।।
হৰি পদে কৰু আশ।
কহয় মাধৱ দাস।।

পা. ১।গোবিন্দেৰ ২।মিলাৱে ৩।দূৰ ৪।মায়া।

৪৪।। ৰাগ ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং- গোৱিন্দ দীন দয়াল^১ স্বামী।
তুহঁ মেৰি সায়েব^২ চাকৰ হামি।।
পদ- কাকু কৰিয়া^৩ তুৱা চৰণে লাগোঁ।
অৰুণ চৰণে চাকেৰি^৪ মাগোঁ।।
তেৰি চৰণে মেৰি পৰণাম।
চাকেৰি মাগোঁ নাহি আন কাম।।
আপুন কৰমে জনম যাহাঁ হেই।
তাহা^৫ তুৱা চৰণে চাকেৰি ৰহ মোই।।
মাধৱ দাস কহয় মতি হীনা।
গতি মেৰি নাহি তুৱা পদ বিনা।।

পা. ১।দয়ালীল ২।চাহেব ৩।কাকুতি কৰিয়ে ৪।চাকৰি
৫।তাহে।

৪৫।। ৰাগ ।। সিন্ধুডা

ধ্ৰুং- জয় জয় নন্দ নন্দন পৰমানন্দ
বন্দো বাল গোপাল^১।
যো পদ পঙ্কজ ৰজ অজ বন্দয়

সকল ভুবন একু পাল^১।।

পদ- বোম বিবর মহ কৌটি কৌটি অণু

যৈচন অণু পৰমাণি।

নন্দ নন্দন কতি নাম ধৰত সোহি

তহি^২ লীলা কোই জানি।।

দীন দায়াল জগত জন তাৰণ

কাৰণ ওহি অৱতাৰা।

পৰম মূৰুখ মতি কহয় মাধৱ দীন

গতি মেৰি নন্দ কুমাৰা।।

পা. ১।গোপালং, গোপালম্ ২।পালং ৩। ওহি।

৪৬।। ৰাগ ।। গৌৰী

ধ্ৰুং- সেৱহ মন মাধৱ অৱ বিছুড়ি বিষয় পাশা।

ভাৰতে পুনু মানৱী তনু আৱৰি নাহি আশা।।

পদ- দেখত দিন জীৱন খীন নিকত ভয়ো মৰণা।

গোৱিন্দ পদ পঙ্কজ বিনু তাৰেক নাহি আনা।।

মাধৱ দাস কহয় শুন পামৰু মন আন্ধা।

ৰামক নাম লেহ সদায় ছাড়হ সৰ ধান্ধা।।

৪৭।। বাগ ।। ধনশ্ৰী

ধ্ৰুং- বে মন ৰাম চৰণ ধন সেৱনা।

বেদ বচন শুনি ৰাম নাম বিনি

নাহি নাহি ভৱকু তৰণা।।

পদ- বিষয় বিলাস পাশে বন্দী পৰণা

ধৰণা হৰিকু চৰণা।

মানৱী দেহ নিত

নাহি দেখো ৰে

আপুন নিকট ভয়ো মৰণা।।

যাৱে নাহি জীৱ

আপুনকেৰি ছুটে ৰে

ৰাম চৰণে লেহ শৰণা।

মাধৱ দাস

মুৰুখমতি কহয়ে

গতি গোৱিন্দ দুহু চৰণা।।

পা. ১।কহয় ২।দোহো।

৪৮।। বাগ ।। ধনশ্ৰী

ধ্ৰুং- শঙ্খ চকৰ

গদা পঙ্কজপাণি

গৰুড আসন বনমালী গোপাল।

পীতাম্বৰধৰ

শ্যাম সুন্দৰ হৰি

হৰিপদে প্ৰেম মিলায়ো।।

পুনু পুনু আৰা^৫ গমন এড়ায়ো

মায়া তৰস বাহুৰাযো।

কহয় মাধৱ তৰ হৰিপদ সেৱা^৬

পৰমানন্দ সুখ পায়ো।।

পা. ১।মেৰি ২।মিত ৩।সাতাই ৪।তেজিয়ো ৫।আয়া
৬।হৰি পদ কৰু সেৱা।

৫০।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- হৰি এ কৰুণাময়

মই পাপী কিনা কাম কৈলোঁ।

এ ভৱ সাগৰে মজি মৈলোঁ।

অভয় চৰণ নাসেৱিলোঁ।।

পদ - শৱ সম তনু আপুন মানিলোঁ।

তুমি আতমা হৰি তোম্মাক নজানিলোঁ।।

কিনা মঞ্জি ছাড় বড় অগিয়ান।

তোম্মাক তেজিয়া কৈলোঁ ধনেৰ ধিয়ান।।

মঞ্জি বৰ পাপীৰ পুনু আগে।

দ্বিজ অজামিল কেবা গুণ লাগে।।
আৱৰ পাপীক কেবা গণে।
অধমেৰ মেৰি^১ কি হৈৰে মৰণে।।
আপুনাৰে মণ্ডি নাশিলোঁ আপুনে।
পতিত পাৱন নাহি তুমি বিনে।।
আন কিছু মোৰ নাহিকে ভাৰসা।^২
কহয় মাধৱ মতি নাশা।।^৩

পা. ১। অধমৰ মোৰ ২। ভাৰসা ৩। কহয় মাধৱ মূঢ়
মতিনাশা।

৫১।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- দায়াৰ^১ ঠাকুৰ হৰি যদুমণি ও^২ ৰাম
অধমে তোক্ষাৰ নাম ডাকে।
কৃপা কৰা নাৰায়ণ আক্ষাৰ চঞ্চল মন
তোক্ষাৰ চৰণে যেন থাকে।।
পদ- এক বিপ্ৰ অজামিল মন্দমতি পাপশীল
পুত্ৰভাৱে সুমৰি তোক্ষাৰে।
কৰ্মৰন্ধ কৰি^৩ নাশ বৈকুণ্ঠ পাইলে^৪ বাস

ইটো আতি বিদিত সৰাৰে^৫।।

তাতো কৌটি কৌটি গুণ পাপমতি নিদাৰুণ

তোক্ষাৰ নামক^৬ কৈলো আশা।

পৰম পতিত আমি পতিত পাবন তুমি

ইজানিয়া কৰিছো^৭ ভাৰসা।।

ধন্য ধন্য কলি কাল ধন্য নৰ তনু ভাল

ধন্য ধন্য ভাৰত বৰিষে।

তপ জপ যজ্ঞ তেজি তোক্ষাৰ চৰণে ভজি

তুৱা নাম ঘুম্বিবো^৮ হৰিষে।।

সকল নিগমে কয় অতয়ে তোক্ষাক পায়

আক ভালে^৯ জানি নাৰায়ণ।

মাধৱ মুৰুখ মতি তুৱা পাৱে যদুপতি

সত্যে সত্যে পশিলোঁ শৰণ।।

পা. ১।দয়াৰ ২।ঐ ৩।ভৈল ৪।পাইলেক ৫।সংসাৰে
৬।নামৰে ৭।কৰিলোঁ ৮।ঘোষিয়ো ৯।ভাল।

৫২।। ৰাগ ।। বড়াৰি

ধ্ৰুং- হৰি কমলাকান্ত

কমলদল লোচন^১

চৰণ^৩ সেৱিত সুৰ শিৱং।

আদি পৰম কাৰণ পৰমানন্দ

পৰম পুৰুষ জগজীৱং।।

পদ- মাধৱ মধুৰ মূৰুতি মধুসূদন

দনুজ দমন বলশালী।

কঙ্কণ হাৰ ৰঞ্জিত মণি কুণ্ডল

পীত বসন বনমালী।।

কুৱলয় কংস কেশী মল্ল মোড়ল

অঘ বক ধেনুকনাশী।

হৰি পদ কমল অমল মকৰন্দ ৰস

মাধৱ দীন অভিলাষী।।

পা. ১।লোচনম্ ২।কমল চৰণ।

৫৩।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- গোপাল ভাৰিয়ো মন সকল যতনে।

হৰি বিনে কেনে আন চিন্তা অকাৰণে।।

পদ- অথিৰ জীৱন ধন যৌৱন সকল।

কমল পত্ৰ নীৰ যৈচন চঞ্চল।।

জানিয়া ভজিয়ো মন ইসৰ তেজিয়া।
সংসাৰ সাগৰে মন মনৰ মজিয়া।।
হৰিৰ মায়্যৰ ফান্দে জীৱ ভৈল^১ বন্দী।
এ^২ তিনি ভুৱনে পলাইবাৰ নাহি^৩ সন্ধি।।
গুণি চাৰা^৪ মন তুমি এৰাইবা কমনে
ফান্দোৱাল গোবিন্দৰ ধৰিয়ো চৰণে।।
নিজ প্ৰিয়তম হৰি জগত নিবাস।
ভজিয়ো চঞ্চল মন তেজিয়া^৫ আলাস।।
কহয় মাধৱ হৰি অগতিৰ গতি।
মায়্যৰ ফান্দ এৰাই পাইবা যদুপতি^৬।।

পা. ১।হৈল ২।ই ৩।নাই ৪।চোৱা,চাৰ ৫।তেজিও, তেজিয়ো
৬। মায়্যৰ ফান্দ এৰাই মন পাইবা যদুপতি।।

৫৪।। ৰাগ ।। নাট-মল্লাৰ

ধ্ৰুং- যাদু ভাল নাচতু^১ নন্দ নন্দন গোৱিন্দ নাচতু^২
ব্ৰজ নায়ক নাগৰ নাচতু^৩ পৰমানন্দ ৰসে ৰে।
সুৰাসুৰে যাৰ চৰণ পঞ্চজ ৰেণু শিৰে পৰশে ৰে।
পদ- লাৱণ্য সুন্দৰ কটি ধৰিয়া এ বাম হাতে ৰে।

দক্ষিণ কোমল কৰ থাপিয়া এ প্ৰভু মাথে ৰে।
কটিত কিঙ্কিণী বাজে নুপুৰ ঝৰয়^৪ পাৰে ৰে।
ঈশত কটাফ্ৰ হাঁসি সুন্দৰ ক্ৰুৰ চলাৰে ৰে।।
নাটেৰ মাধুৰী গোপীমোহন ফাল্দে ৰে।
যশোমতী নন্দ নয়ন^৫ চকোৰ শ্যাম সুন্দৰ চন্দ^৬ ৰে।।
চৌভিত্তি গোপিনী বোটি হাতে তালি বজাৰে ৰে।।
কহয় মাধৱ হৰি ভুৱন মন ভুলাৰে ৰে।।

পা. ১,২,৩।নাচত ৪।ঝুৰয় ৫।'নয়ন' অনুপস্থিত ৬।চাল্দে।

৫৫।। ৰাগ ।। বড়াৰি

ধ্ৰুং- সেই সেই শ্যাম মনোহৰ দেখিয়ো নয়ন ভৰি।
ব্ৰজেৰ প্ৰজাৰ ভাগ্য ফলগোটে আছেয় মূৰুতি ধৰি।।
পদ- শ্যাম নাম নৱ অমৃত ৰসেৰ
এ ৰূপে ভৈল ভাণ্ডাৰ
গোকুল বাসীৰ নয়ন উৎসৱ
আনন্দ কুসুম সাৰ।।
যোহি অঙ্গে গৈয়া দৃষ্টিপাত হয়
তথায়ে তন্ত্ৰিয়া ৰয়।

কতনা নয়নে পান কৰিবেক

যতেক মাধুৰী বয়।।

দেখিতে দেখিতে নৰীন নৰীন

ৰূপেৰ লারণ্য বলে।

এ ৰূপ তেজিয়া আৰৰ দেখিয়া

নয়ন মৰে বিকলে।।

লাজে মনমথে মূৰুতি নধৰে

ৰূপেৰ দেখি মাধুৰী।

লারণ্য দেখিয়া সৰ চুৰ ভৈল

বিধিৰ যত চাতুৰী।।

কত জনমৰ ভাগে মিলি আছে

গোকুলেৰ সুমঙ্গল।

এ ৰূপ লারণ্য সি জনে দেখয়

তাৰেসে জন্ম সাফল^১।।

এ ৰূপ মাধুৰী তেজিয়া আৰৰ

দেখিতে মন না ধাৰে।

মোৰ নিজ গতি নন্দেৰ নন্দন

ৰসেৰ মাধুৰী হৰি ত্ৰিভুৱন মোহয়
দীন মাধৱ দাসে গাৰে।।

পা. ১। পূৰল ২। বাসে ৩। তাৰক ৪। পৰকাশে ৫। শোহয়।

৫৭।। ৰাগ ।। শ্ৰীগান্ধাৰ

ধ্ৰুং- ৰূপে ভুলে গোৱালী সুন্দৰ বনমালী
মোহন বনমালী।
কহ কৈচন স্বামী হে হৰি হৰি মিলৱ হামাৰি।।
পদ- এ শ্যাম সুন্দৰ তনু হৰি হৰি এ পীতবসনা।
এ ৰূপে ভুলল মন হে হৰি হৰি কোটি মদনা।।
এ জগ ভুলল হাসি হে হৰি হৰি বয়স নৰীনা।
কৈচন ধৰবো চিত্ত হে হৰি হৰি নন্দ সূত বিনা।।
কমলা নয়না স্বামী হে হৰি হৰি সুচান্দ বয়না।
কহয় মাধৱ গতি হে হৰি হৰি নন্দকু নন্দনা।।

পা. ১। ময়না।

৫৮।। ৰাগ ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং- আৱত ব্ৰজেৰ জীৱন ৰে হৰি।
ত্ৰিভুৱন মোহন মধুৰ ৰূপ ধৰি।।

পদ- বিৰাজিত শ্যাম তনু ধেনু পদ বেণু।
অৰুণ অধৰে পূৰে সুললিত^১ বেণু।।
বনজ কুসুমকেৰি মালা উজ্জ্বলিত।
শৰীৰকু কাল্টি সৰ দিশ প্ৰজ্জ্বলিত।।
ব্ৰমেৰ ৰঞ্জিত উৰে লোলে^২ বনমালা।
ৰতন ভূষণ সৰ শৰীৰ উজ্জ্বলা^৩।।
চৰণ পঙ্কজে মণি মঞ্জীৰকু ধৰনি।
কহয় মাধৱ মেৰি গতি যদুমণি।।

পা. ১। সুমধুৰ ২। লুলে ৩। উজ্জ্বলা, উজালা।

৫৯।। ৰাগ ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং- মোহন বাৱত মুৰুৰী^১ ৰে কাণু।
শুনি ব্ৰজ ৰমণীক নৰহে^২ পৰাণু।।
পদ- মধুৰ বাঁশীৰ সুৰে^৩ অমিয়া ঝুৰয়।
পাষণ দ্ৰৱয় মৃত^৪ তৰু মঞ্জৰয়।।
সচেতন সৰ খিক অচেতন হোই।
তৰঙ্গীনি সৰ ৰহ অচলিত তোই।।
সচৰ অচৰ হয় আচৰে চৰ গতি।

ঐচন মোহন বেণু পূৰে যদুপতি।।
ত্রিভুবন বিমোহন গোবিন্দক বেণু।
কহয় মাধৱ গতি কানু পদৰেণু।।

পা. ১।মুৰবী, মুৰাবী ২।নধৰে, নসহে ৩।স্বৰে ৪।মৰা।

৬০।। ৰাগ ।। কামোদ

ধ্ৰুং- আজু গোপীনাথ পেখলোঁ আঁথি।

যমুনা তীৰে ফিৰে ধেনু ৰাখি।

পদ- শ্যাম শৰীৰে পীতাম্বৰ শোহে।

লাৱণ্য কৌটি মনমথ মোহে।।

সুচান্দ^১ বয়নে ঈশং হাসি।

নয়ন ৰাতা উতপল পাসি।।

কপোলে চন্দন তিলক সাজে।

শোভন অলকা পান্ধি বিৰাজে।।

মাথে বলমল ময়ূৰ চূড়া।

কুসুমে ৰঞ্জয় মোহন জুড়া।।

কদম্ব কুসুম শ্ৰৱণ মূলে।

কম্বু কণ্ঠে মণি কৌস্তভ লোলে।।^২

গলে গুঞ্জামণি মুকুতা মালা।
কনক ভূষণে ভূষিত কালা।।
গোপদ বেণু বিৰাজিত অঙ্গে।
বেণু বজাৰত অঙ্গ ত্ৰিভঙ্গে।।
সুস্বৰ উচ্চায়া পঞ্চম^০ গাৰে।
বক্ষিম নয়নে ক্ৰম দোলাৰে।।^০
নৰীন পীত ধটি কটি মাজে।
কনক মেখলা কিঙ্কণী বাজে।।
নূপূৰ বুৰে^৬ পদ অৰৱিন্দে।
কহয় মাধৱ গতি গোৱিন্দে।।

পা. ১। সুচন্দ্র, সুচন্দ ২। লুলে ৩। পঞ্চমে ৪। নয়নে ভূৱন
ভুলারে ৫। বাজে।

৬১।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- গোপাল পলায়া আছে মার মাৰিবাৰ ডৰে।
ভূষণ হৰায়া হৰি ভয়ে নাইসা^১ ঘৰে।
পদ- কদম্ব তলে ছৱাল কানাই একা শুতিয়া আছে।
পানী গৈয়া ৰাধা দেখি আইলা সখী কাছে^২।।

চোখা নিৰে অলঙ্কাৰ মাৰিয়া সমূলি।
 ভূষণ খসায়ী ৰাধা লৈলা এহি বুলি।।
 আঁৰ কৰিয়া থৈয়া ৰাধা জগাইলা হৰিৰে।
 পুছে অলঙ্কাৰ কেনে নাহিকে শৰীৰে।।
 ভূষণ হৰায়া আছা শুতিয়া একলে।
 যশোদা শুনিলে আজি মাৰিব^৩ বিকলে।।
 নমাতিয়া আছা হৰি নপায়া উত্তৰ।
 পানী লৈয়া বাহৰিয়া ৰাধা আইলা ঘৰ।।
 যশোদাৰ হাতে নিয়া অলঙ্কাৰ দিয়া।
 সকল বৃত্তান্ত ৰাধা কৈলা প্ৰপঞ্চিয়া।।
 ইসৰ জানিয়া হৰি ঘৰে নাইসা^৪ ভয়।
 যশোদা পুছিতে হৰি সৰাৰে বাধয়।।
 কহয় মাধৱ ঘৰে যাবা নাৰায়ণ।
 ৰাধাই মাৱৰ হাতে দিয়াছে ভূষণ।।

পা. ১।নাইসে, ২।পানীক গৈয়া ৰাধা দেখিয়া আইলা হৰিৰ
 কাছে ৩।মাৰিব ৪।নাইসে

৬২।। ৰাগ ।। গ্ৰী

ধ্ৰং- মাই ভূষণ হৰাৰে হামাৰি^৫।
 যবহ সৰোত্তৰ^৬ পুছত নাহি

পা. ১।মাই মাই ভূষণ কৰাৰ হামাৰি ২।সৰোত্তৰ, সৰত্তৰ
৩।পাৰৰি ৪।তাহেক ৫।হৰাৰল ৬।নিৰঞ্জন।

৬৩।। ৰাগ ।। গৌৰী

ধ্ৰুং- ৰাধাকু আগু^১ গোৰিন্দ^২ বোলত চাতুৰী।

তুমহি ৰাধে হামাকেৰি কৈচন^৩

ভূষণ কয়লি চুৰি।।

পদ- হামাৰি ওহি নগৰ গোকুল মহ

ৰাধা বাঢ়লি চোৰ।

একা হামু শুতিয়ে বহলছি^৪

ভূষণ কয়লি চুৰি মোৰ।।

দিৱস সময়েকহঁ ৰাজ বাট মহ

সাহস ঐচন তোই।

ৰয়নী সময়েকহঁ তোহাৰি ৰাধে

চুৰি কৰিতে কোন হোই।

হামু বিচাৰ কয় দেখলোঁ আৰৰি

চোৰ ৰাধা বিনু^৫ নাই।

ঘৰহি ঘৰহি সৰ ফিৰত চকোৱা

ঐচন বাত জনাই।।
গোপয়ে নাহি পাৰি মেৰি ভূষণ
দেলহ মাৱক ঠাই।
নন্দ নন্দনকহঁ ঐচন খেলনা
দীন মাধৱ দাসে গায়।।

পা. ১। আগুহাৰি ২। হৰি ৩। কৈচে ৪। ৰহলহি ৫। বিনে।

৬৪।। ৰাগ ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰুং- গোৱিন্দকু ৰাধা বোলত বাণী।
খায়া লাগি গোৱাৰীক ঠামে হামাকু দোষ বখানি।।
পদ- হোই অচেতন থিক কদম্ব তলে
হামু পাৱলোঁ লাগ।
চোঞ্চা মাৰি ভূষণ নাহি লেলহ থিক
তোহাকেৰি^১ ভাগ।।
ভূষণ প্ৰাণ হামু তেৰি ৰাখলোঁ
হামাৰি ঐচন দোষ।
হামু বাত পুছিতে নাহি উত্তৰ
ৰহলি কয় থোস মোস।।^২

জননীক ভয়ে লুকি দিয়া ফিৰত

গোৱাৰীক ডৰা^০ সোমাই।

হামাকু আগু খেলারত ঐচন

চাতুৰী ভূষণ পাই।।

হামু যৱ চোৰ হঞো কতি দেলহেঁ

তোহাৰি জননীক আগ।

কহতু মাধৱ ৰাধা গোৱিন্দক

প্ৰেম চাতুৰী অনুৰাগ।।

পা. ১।তোমাকেসি, ২।থোষ মোষ ৩। ডেৰ।

৬৫।। ৰাগ ।। ধনগ্ৰী

ধ্ৰং- মাৱক আগু গোৱিন্দ কৰত গোহাৰি।

দেখত কৈচন ওহি গোৱাৰিণী

হামাকু পাৰত গাৰি।

পদ- হামু বালক চয় খেড়ি খেলারত

ভণ্টা কয়লি চুৰি মোৰা।

তাহেক হামু মিনতি বুলি মাগো

হামাকু বোলত দূৰ ছোড়া।।

পুছত ঐচন বাত হই নুই
ওহি বালকসৰ সাথী।
হামাৰি ঐচন কলঙ্ক গোকুল মহ
আৰৰি কমন আছোঁ ৰাথি।।
তুহঁ যৱ মাই উচিত বুজত নাহি
কবহোঁ পিতাকেৰি ঠাই।
গোৱাৰীক যশোৱা গাৰি দিয়ে খেদল
মাধৱ এহ ৰস গায়।।

৬৬।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- আলো শুনা গোৱালেৰ জয়া বোলয় গোপালে।^১
আক্কাৰ^২ গাৱে ধূলা দিলে^৩ তোক্কাৰ^৪ ছৱালে।।^৫
পদ- কোনো কালে কাৰো আমি বোলা নাই তঞি^৬।
এতখানি বস্তু পাইলে বান্টিয়া খাওঁ মঞি^৭।।
মাগিয়া আনো দধি দুক্ষ তাৰো বান্টা^৮ খায়।
তথাপি তোক্কাৰ^৯ ছৱা ধূলা দিলে^{১০} গায়।।
তোক্কাৰ^{১১} ছৱা লৈয়া আমি মাৱৰ আগে যাইবোঁ।

পৰৰ দোষে কেনে আমি আপুনি মাৰণ খাইবোঁ।।
তুমি সৰ জানা ভালে আন্ধাৰ^{১২} মৱৰ কথা।
শুনীয়া গোপীৰ বড় লাগিয়া গৈল বেথা।।
ধূলা ঝাড়ি ঝুড়িয়া^{১৩} বুলিলা প্ৰিয় বাণী।
দধি দুধ লৱণু খাইবাৰ দিলা আনি।।
বুন্দা কৰি আনন্দে ভুঞ্জিলা পেট ভৰি।^{১৪}
কহয় মাধৱ ওহি হৰিৰ চাতুৰী।।

পা. ১।গোপাল ২।আমাৰ, হমাৰি ৩।দিলা ৪।তোমাৰ
৫।ছৱাল ৬।তই ৭।মই ৮।বন্টা ৯।তোমাৰ ১০।দিলা
১১।তোমাৰ ১২।আমাৰ ১৩। তুলিয়া ১৪।পূৰি।

৬৭।। ৰাগ ।। কামোদ

ধ্ৰুং- নন্দেৰ নন্দন গোপিনী আগে।
কৰ পাতি হৰি^১ লৱণু মাগে।।
পদ- বোলাত বাণী গোৱাৰীক চায়া।
নৰীন লৱণু দেহ গোপ জায়া।।
যো হৰি দাতা পদাৰথ চাৰি।
মাঁগত লৱণু সোহি মুৰাৰি।।

শিৱ বিৰিঞ্চি কৰু যাক সেৱা।
লৱণু মাগি ফিৰয়^১ সোহি দেৱা।।
সনক সনাতন যাকু ধিয়াই।
লৱণু মাগে গোৱাৰীক^২ ঠাই।।
অভয় দান কৰু যোহি হাতে।
গোপিনীক আগে সোহি কৰ পাতে।
মুকুতি মিলৱত যাকেৰি নামে।
মাগয় লৱণু গোৱাৰীক ঠামে।।
যোহি^৩ থিক নিজানন্দ সুখে।
সো হৰি লৱণু মাগয় কোন দুখে।।
কৰত ভকতি হৰিকু অধীনা।
ওহি ৰস গৱত মাধৱ দীনা।।

পা. ১।পাতি ২।ফুৰত ৩।গোপিনীক ৪। যো হৰি।

৬৮।। ৰাগ ।। সিন্ধুৰা

ধ্ৰুং- কেলি কৰে বিৰিন্দা বনে মোহন গোপাল।

থেলে সপ্তে ৰপ্তে চপ্তে ব্ৰজেৰ ছৱাল।।

পদ- বনমালা গান্ধি^১ পিন্ধে মাথে মৈৰা পাথি।

আনন্দে হৰিৰ সঙ্গେ ফিৰে ধেনু ৰাখি।।
কেহোঁ নাচে কেহোঁ হাঁসে কেহোঁ বাৰে বেণু।
বাঁশীৰ স্বৰে নাম ধৰিয়া ডাকিয়া আনে ধেনু।।
পঞ্চম উচ্চায়া বেণু বায় যদুমণি।
মদন শৰে মূৰুচি পড়ে দেৱৰ ৰমণী।।
গোপৰ সঙ্গে ধেনু চৰাৰে হৰি° জগতৰে পতি।
গগণে দেৱতাগণে কৰে তুতি নতি।।
অন্যো অন্যে ডাকিয়া বোলে দেখ অমৰগণ।
ত্ৰিভূৱন জিনি শোভা কৰে বৃন্দাবন।।
কহয় মাধৱ দাস কৰিয়া নিশ্চয়।
জনমে জনমে গতি নন্দৰ তনয়।

পা. ১।বনেৰ মালা গান্ধি ২।কেহোঁ কেহোঁ নাচে হাসে কেহোঁ
বায় বেণু ৩।‘হৰি’ অনুপস্থিত।

৬৯।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- আগোঁ মাই তোহাৰি তনয় যদুমণি।

বকাসূৰ বধি হৰি পৰম আনন্দ কৰি

আইসে শুনা বংশীৰ ধ্বনি।।

পদ- ভয়ঙ্কৰ বক গোট বজ্ৰেৰ সম্মান ঠোঁঠ

চুম্পি ৰহি আছে সান্নিধ্যনে।

বায়ু বেগে আসি ধাই গিলিলে কৃষ্ণক পাই

দেখি আমি মৰিলোঁ পৰাণে।।

তালুত লাগিলা হৰি পেলাইল বাহিৰ কৰি

সকল বালকে আছোঁ চাই।

পুনু আসে গিলিবাক ঠোঁঠত ধৰিয়া তাক

চিৰিয়া মাৰিলা যদুৰাই।।

খানিকো নভৈল ঘাৰ কৃষ্ণৰ নিৰুজ গাৰ

দেখিয়া কৌতুক পাইলোঁ বড়ে।

ধেনু বৎস আগ কৰি আনন্দে আসন্ত হৰি

আমি সৰে আসিলোঁ লৰৰে।।

ব্ৰজত পৰিল জান কৃষ্ণেৰে সৰাৰ প্ৰাণ

নন্দ ঘৰে আসিল হৰিষে।

কৃষ্ণ মুখ পদ্ম মধু নেত্ৰে পিয়ে ব্ৰজ বধু

কৃষ্ণ শিৰে কুসুম বৰিষে।।

দেখি নন্দ যশোদাৰ আনন্দৰ নাহি পাৰ

কৃষ্ণক কোলাত লৈলা তুলি।
মৰি যেন আইল প্ৰাণ কৰে পুত্ৰ শিৰে ঘ্ৰাণ
প্ৰেম ৰঙ্গে মজিল সমূলি।।
নিজ বৈৰী মাৰি হৰি আসিলা কৌতুক কৰি
দেখি সৰে ভৈলা আনন্দিত।
মাধৱ মূৰুখমতি কহে মেৰি হৰি গতি
হৰি পদে নিমজোক চিত্ত°।।

পা. ১।আলো ২।পাৰে ৩।চিত

৭০।। ৰাগ ।। মাউৰ (মাহৰ)

ধ্ৰুং- মেৰো মাই ওহো যশোৱা
আজু হামু বড়হি ভুখাৰি।^১
যো কিছু লৰণু হামাক দেলহ
নাই খাৱলোঁ সোহি বুখাৰি।।
পদ- হামু বিহানত খেড়ি খেলারত
আজু কিছুৰে নাই খাৱতৰি।
তুমহি হামাকু নাই ডাকল মাই
ভুখহি বৰ দুখ পাৱতৰি।।
খালি উদৰে হৰি হাত নিৰেশিয়ে
দেখত বোলত বাণী।

শুতিয়ে বহবোঁ আজু কিছুৰে নখাই।।
তনয়কু বাণী শুনিযে বৰ নাৰী।
প্ৰেম পৰশি নয়নে ঝৰে' বাৰি।।
কৰতহ স্নান শুনহ মেৰি বাপ।
দুখিনীক পুত কৰবি নাহি তাপ।।
কোমল লৱণু মাখবোঁ গাৰে আনি।
কৰাবোঁ স্নান সুশীতল পানী।।
পোড়ব নাহি জড়ব সৰ গাৰ।
স্নান কৰিয়ে অমৃত অন্ন খাৰ।।
মাধৱ কহ হৰি গোচৰ হামাৰি।
কাটল কতি ব্ৰহ্ম শৰীৰ তোহাৰি।।

পা. ১। বুৰে ২। কৰাবহ।

৭২।। ৰাগ ।। আশোৱাৰী

ধ্ৰং- আজু সুপৰভাতে পেখলোঁ মাই।
নয়নক আনন্দ কুসুম কানাই।।
পদ- নৱ ঘনশ্যাম পীতাম্বৰ জ্যোতি।
কৌস্তভ কৰ্ণে হাৰ গজমতি।।
শাৰদ চান্দ কোটি বয়ন বিকাশে।

মদন চাপ জিনি ক্রম পৰকাশে।।
চান্দ জ্যোতি জিনি তিলক কপোলে।
কুণ্ডল জলমল অলক বিলোলে।।
উতপল ৰাতা নয়ন যুগ শোহে।
ঈষৎ হাঁসি ৰসে জগজন মোহে।।
সুললিত চান্দ ময়ূৰ পুচ্ছ শিৰে।
গঞ্জয় গজৰাজ গমন গম্ভীৰে।।
ৰতন মঞ্জীৰ বুৰয় দুহো^১ পারে।
নন্দ নন্দন গতি মাধৱ গাৱে।।

পা. ১। দুহো বুৰয়, দুহো=দোহো।

৭৩।। ৰাগ ।। গোবী

ধ্ৰুং- ব্ৰজ জীৱন^১ দয়াল দীন দয়ালু
এ নন্দ কুমাৰ মনোমোহন।
কোমল কেলি কলাৰস নাগৰ
মনোহৰ শ্যাম কাম দহনু।।
পদ- নীল মৃগাল ললিত ভূজ কোমল
কঙ্কণ কনক ভূষণ ৰঞ্জনু।

শৰত সুজাত কমলকোষ গঞ্জ
পদযুগ ভকত ভীতি ভঞ্জ।।
শাৰদ ইন্দু কৌটি ৰুচিবানন
সুন্দৰ তিলক ৰাজীৱ লোচন।
মঞ্জুল মধুৰ মূৰুতি সুখ সাগৰ
মাধৱ কহ প্ৰভু ভৱ মোচন।
হৰি দুখ মোচন।।

পা. ১। জন।

৭৪।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- আলো ভাই চল আইস যাই বৃন্দাবনে^১।
দেখো গৈয়া আনন্দ নয়নে।।
পদ- সকল বিৰিন্দাবনে^১ ছানি।
জয় জয় ৰাম কৃষ্ণ ধ্বনি।।
সুৰভি তেজয় হাম্বাৰাৰে।
বিনোদ মিলিছে ঠাৰে ঠাৰে।।
ৰঙ্গে বায় শিঙ্গা শঙ্খ বেণু।
নাচে হাসে গাৰে চাৰে ধেনু।।^৩

যি ৰস মিলিছে বৃন্দাৱনে।
এ সুখ নাহিকে ত্ৰিভুবনে।।
ৰাম কৃষ্ণ নোহয়^৪ মানুষ।
আৰা দুয়ো^৫ পৰম পুৰুষ।।
ব্ৰজৰ প্ৰজাৰ ভাগ্য বড়ে।
কহয় মাধৱ ওহি দঢ়ে।।

পা. ১।আলোভাই চল আইস বৃন্দাৱনে ২।বিৰিন্দাবন
৩।নাচে গাৰে হাসে চাৰে ধেনু ৪। নোহন্ত ৫।দুই।

৭৫।। ৰাগ ।। তুৰ ধনশ্ৰী (মতান্তৰে-ধনশ্ৰী আৰু মাত্ৰ)

ধ্ৰং- ৰাজতু নন্দ ৰাজকু নন্দন।
যাকেৰি চৰণ ৰেণু জগবন্দন।।
পদ- শুদ্ধ পৰম ব্ৰহ্ম গোপ কুমাৰা।
ত্ৰিভুবন তাৰণ হেতু অৱতাৰা।।
কাৰ্তিক ময়ূৰ পুচ্ছ শোহে^৬ শিৰে।
মণি গিৰি গৈৰিক ৰঞ্জে শৰীৰে।।
কুন্তল কুটিল অলকৰাজি^৭ মণ্ডন।

নখ মণি চন্দ্র তাপ তিনি খগুন।।
নবীন গুঞ্জামণি হাৰ বিৰাজিত
সুৰক ৰাজ দুহোঁ শ্ৰৱণে বিভূষিত।।
নানা ৰতন জড়িত অঙ্গ ভূষণ।
লাৱণ্য ধান শ্যাম তনু শোভন।।
মুকুতি বিড়ম্বন লীলা যাহাৰু।
মাধৱ কহ গতি নন্দ কুমাৰু।।

পা. ১।শোভে ২।ৰাজ।

৭৬।। ৰাগ ।। সিন্ধুৰা

ধ্ৰুং- ঐ মন মোহন^১ বাল গোপালা।
কমল নয়ন^২ স্বামী এ পীত বসন
গলে গজমতি মালা।।

পদ- মধুৰ মধুৰ ধ্বনি মুৰুবী^৩ বারত
পঞ্চম গাৱত ৰঙ্গে।
ত্ৰিভঙ্গ ললিত অঙ্গ বেণু কৰতাল^৪
খেলায় বালক সঙ্গে।।
চঞ্চৰ চিকুৰ মাথে ময়ূৰেৰ

পুচ্ছ পৰিধান ভালা।

ঝলমল মণি মকৰ কুণ্ডল

শোহে তনু ঘন কালা।।

হঁসিত সুন্দৰ চাৰু অৰুণ অধৰ

মঞ্জীৰ পদ কমলে।

কোটি মদন মন মোহন^৫ মধুৰ

মূৰুতি সুন্দৰ জ্বলে।।

সিদ্ধ মুনি সুৰ শঙ্কৰ যাকেৰি

চৰণ বেণু ধিয়াই।

কহয় মাধৱ দীন সো হৰি খেলারত^৬

বালক সঙ্গে মিলাই।।

পা. ১।ঐচন মোহন ২।লোচন ৩।মূৰৰী ৪।কৰতল,
কৰতলে ৫।মনোমোহন ৬।খেলাত।

৭৭।। ৰাগ ।। বসন্ত

ধ্ৰুং- কৰু হৰি বিৰিন্দা বিপিন বিহাৰা।

সকল সুৰাসুৰ মুনিগণ চাৰণ

চৰণ ধিয়ারত যাৰা।।

পদ- আভীৰ বালক মেলে গোসাঞিঁ খেলনা^১ খেলে

কালিন্দী পুলিন নিকুঞ্জে।

শ্যামল সুন্দৰ তনু ৰঞ্জিত কৰবেণু^২

কৰ্ণ বিভূষিত গুঞ্জে।।

কুলদ মুকুদ কেলি কদম্ব কুসুম লতি

মালতী মালী তমালে।

কৰু অংগ ভূষিত চুম্বিত মধুকৰ

সুন্দৰ মদন গোপালে।।

গোধূৰি ধূসৰ গাৱ^৩ কঞ্জ নয়নে চায়

চান্দ বয়নে বেণু বায়।

উৰে হীৰ হেম হাৰ ৰঞ্জিত বনমালা

লহ লহ পঞ্চম গায়।।

মৃদুপদে মঞ্জীৰ বুৰয়^৪ গম্ভীৰ

ধীৰ গমন গতি ধায়।

গোপী কুচ কুঙ্কুম ৰঞ্জিত পদযুগ

ৰাজীৱ অধিক সুহায়।।

সকল কলাৰস নাগৰ সাগৰ

সুৰ শেখৰ যদুৰায়।

তাকু^৭ পদ পঙ্কজ মধুকৰ মতিহীন

দীন মাধৱে গুণ গায়।।

পা. ১।খেলান ২। কৰে বেণু ৩।কায়, গায় ৪। ব্লুৰে
আতি; ব্লুৰিয়া গঙ্গীৰ ৫।তয়ু।

৭৮।। ৰাগ ।। গ্ৰী

ধ্ৰুং- গোধন সঙ্গৈ ধায়ঃ ৰঙ্গৈ পঞ্চম গায়ঃ
ঝনকে মঞ্জীৰ পায়ঃ লহ লহ বেণু বায়ঃ
ব্ৰজকুল কমল মধাই ৰে।।

পদ- তনু নৱ জলধৰ পীত অম্বৰ বৰ
মনোহৰ অধৰ সুহায় ৰে।

পীতধটি কটি মাজে ঝনকে কিঙ্কিনী বাজে
ৰাজীৱ লোচন কানাই ৰে।।

এ নদী যমুনা কুলে খেলায় কদম্ব মূলে
মনমথ মোহন মূৰাৰু ৰে।।

কহয় মাধৱ হৰি লীলা নৱ তনু ধৰি
ভকতি নিদান অৱতাৰু ৰে।।

୧୩।। ৰାଗ ।। ଗୌৰୀ

ଝଃ- ৰେ ৰେ ବିଷିନ୍ଦାବନେ ମନ^୧ ମୋହନ ଗୋବିନ୍ଦ

ବିଜୟ ନନ୍ଦକୁ ଲାଳ^୨ ৰେ।

ଶିଠା ଶଞ୍ଚ ବେଂ ବାୟ ଧାୟ ଧେନୁ

ସଞ୍ଜେ ৰଞ୍ଜେ ବ୍ରଜବାଳା ৰେ।।

ପଦ- କନକ କିଞ୍ଜନୀ ଝନକେ ବାଜତ

ଚৰଣେ ମଞ୍ଜିର ବୋଳ।

କୋଟି ମନମଥ ମୋହନ ମୁଞ୍ଚୁତି

ହେବୟେ^୩ ସୁର ନର ଭୋଳ।।

ଅଞ୍ଜି^୪ ଭଞ୍ଜି ଦୁହୋଁ ଚରଣ ପଲ୍ଲବ

ଚଳାୟେ ଗୋପିନୀ ମିଠି।

ତା ଧିକା ଦିଞ୍ଜି ଥୋଗା ମୁଦଞ୍ଜ ବାଜତ

ନାଚେ^୫ ଏ ଜଗ ଜିଠି।।

ଚୋଭିତି ବାଳକ^୬ ବେଟି ଜୟ ଜୟ

କରତ^୭ ହରି ହରି ବୋଳ।

ହୃଦୟେ ହେମ ହିର ହାବ ଗଜମତି^୮

ମୁଞ୍ଚୁଥ ମାଧରେ ବୋଳ।।^୯

পা. ১। ‘মন’ অনুপস্থিত ২। নন্দ-দুলাল ৩। হেৰিয়ে ৪। অঙ্গ
৫। নাচত ৬। বালকে ৭। কৰতু ৮। গজ-মতি
৯। পদৰ প্ৰতি চৰণৰ অন্তত ‘ৰে’ আছে।

৮০।। ৰাগ ।। মাউৰ ধনশ্ৰী (মতান্তৰে-ধনশ্ৰী)

ধ্ৰুং- মোহে ৰে মদন গোপাল^১।

হৃদয়ে হেমহাৰ বনমালা^২।।

পদ- মোহন কদম্ব তলে মোহন কানাই।

মোহন মধুৰ বেণু পঞ্চম^৩ গাই।।

মোহন বিৰিন্দাবনে মোহন কালিন্দী^৪।

পেথি মোহন কানু ভুলল গোপিনী।।

বেদ শিৰোমণি যাৰ চৰণ বিকাশে।

সো হৰি গোকুল মহ পৰকাশে।।

হৰিকু চৰণ ৰেণু অভিলাষা।

কহতু মাধৱ হৰি দাসকু দাসা।।

পা. ১। গোপালা ২। বনমালা ৩। পঞ্চমে ৪। কালিনী।

৮১।। ৰাগ ।। ধনশ্ৰী

ধ্ৰুং- কানাই খেলানে যাই

মোহন মূৰুৰী^১ বাই

গজেন্দ্ৰ গমন জিনি ধায়ে^১ না লো।
পীত ধটি কটি লুলে হাৰ্ণিতে আঞ্চোল ডুলে
ৰতন মঞ্জীৰ বুৰে পায়ে না লো।।

পদ- কনক কন্দুক হাতে খেলায়ে গোপিনী নাথে
নৰ ঘন জিনি তনু ৰাজে।

চন্দনে লেপিত অঙ্গ মনোহৰ ক্ৰম ভঙ্গ
পেথিতে মদন কৌটি লাজে।।

উৰে লুলে গজমতি মানিক মুখেৰ জৌতি
জিনে কৌটি পূৰ্ণিমাক ইন্দু।

হাসিতে অমিয়া বুৰে উচ্চায়া পঞ্চম পূৰে^২
প্ৰেমের মূৰুতি সুধা সিন্ধু।।

সুসম কপোল মাৰো মলয় তিলক সাজে
চান্দেৰ উৰৰে^৩ যেন চান্দ।

নয়ন পঙ্কজ জোড়^৪ দশন কুল্দের কোড়
কানু মুখ ঐচন সুচান্দ।।

ব্ৰজের জীৱন ধন গোকুল কামিনী মন
মোহন মূৰুতি মদন।

ভকতি মিনতিহীন কহয় মাধৱ দীন

গতি মেৰি নন্দেৰ নন্দন।।

পা. ১।মুৰুলী ২।যায় ৩।সূৰে ৪।উপৰে ৫।যোৰ

৮২।। ৰাগ ।। ধনশ্ৰী

ধ্ৰুং- পৰভাতে বিহাৰে চলে মুৰাৰি।

মধুৰ নটবৰ বেশধাৰী।।

পদ- শিৰে ময়ূৰৰ পুচ্ছ লুলে।

কুসুম কৰ্ণিকাৰ কৰ্ণমূলে।।

কনক পিশঙ্গ বসনা ভালা।

উৰে লুলে বৈজয়ন্তী মালা।।

অধৰ সুধা বেণু বন্ধ পূৰে।

সৰস^১ পঞ্চম অমিয়া বুৰে।।

সঙ্গে অলেখ গোৱালগণে।

দিশ দশ পূৰয় হৰি কীৰ্তনে।।

নিজ পদ ৰঞ্জিত বিৰিন্দাবনে।

হৰি প্ৰৱেশিলা ৰঙ্গমনে।।

কহে মুৰুখ মাধৱ দাসে।

হৰি পাদপদ্ম মকৰন্দ আশে।।

৮৩।। ৰাগ ।। সিন্ধুৰা

ধ্ৰুং- দেখো পৰমানন্দ পৰম সাদৰে^১।
বৈকুণ্ঠেৰ পতি বৃন্দাবনে কেলি কৰে।।

পদ- কহিতে বিস্ময় বিপৰীত শুনিবাৰ।
কোথা^২ শুনি আছ ভাই ব্ৰহ্মেৰ বিহাৰ।।
অনুমাণে কহে যাক সকল নিগমে।
সোহি হৰি কেলি কৰে গোপশিশু সমে।।
নিত্য শুদ্ধ বুদ্ধ নিৰঞ্জন নিৰাকাৰ।
শুনিতে কৌতুক ভাই^৩ ব্ৰহ্মেৰ বিহাৰ।।
যিটো জগতৰ অন্তৰ্য্যামী সৰ্ব সাথী।
তাহেৰ ভূষণ গুঞ্জা গেৰু মৈৰা পাথি।।
যাহাৰ প্ৰকাশে চৰাচৰ প্ৰকাশয়।
গোপ বশে কাছে দেখো সেহি কৃপাময়।।
আত্মাৰ বিনোদ শুনিবাৰ বিপৰীত।
হৰিপদে মজি ৰহ মাধৱৰ চিত্ত।।

পা. ১।ভাই দেখো পৰমানন্দ পৰম সাদৰে ২।কথা
৩।বৰ,বড়

৮৪।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- আলো ভাই গোকুলে আনন্দ জয় জয়।

মিলিছে পৰম মহোদয়।।

পদ- যিটো নিগমৰ গুপ্ত বিত্ত।

হেন হৰি গোকুলে বিদিত।।

শুনিতে কৌতুক অনুপাম।

ব্ৰহ্মেৰ বৰণ ঘনশ্যাম।।

পৰামাত্মা যিটো লক্ষ্মীপতি।

হুয়া আছে গোপৰ সঙ্গতি।।

মিলিছে বৈকুণ্ঠ মহোৎসৱ।

সদায়ে আনন্দ হৰি ৰৱ।।

গোকুলেৰ ভাগেৰ মহিমা।

কোনে কহি কৰিবেক সীমা।।

কহয় মাধৱ মূঢ়মতি।

হৰি পাদপদ্মে মোৰ গতি।।

নানা বসে লাসে কেহোঁ নাচে হাসে

কেহোঁ বায় কেহোঁ গায়^৭।

ৰাম নাৰায়ণ সঙ্গে শিশুগণ

শোহে বিদ্যাধৰ প্ৰায়।।

নগৰে নগৰে ৰাম দামোদৰে^৮

ফিৰে আনন্দিত মনে।

হুয়া বিমোহিত তেজি গৃহকৃত্য

চাহে গোপ গোপীগণে।।

শ্যাম শৰীৰৰ কান্তি মনোহৰ

গোপ পূৰ পৰকাশে।

অনন্ত বসেৰ ঠাকুৰ খেলায়

কহয় মাধৱ দাসে।।

পা. ১।ৰঞ্জে ২।ভুক্তিত ৩।ফল ৪।হইয়া ৫। কেহোঁ গায়
কেহো বায় ৬। ৰাম নাৰায়ণে।

৮৬।। ৰাগ ।। গ্ৰী

ধ্ৰুং- যাদৱ লীলা তোহাৰি।

নিজ সুখ তেজি ভৈলা কেনে

বিপিন বিহাৰী।।

পদ- গৰুড়ৰ কান্ধে^১ যোহি চৰণ বিৰাজে।
সোহি পদে ফুৰা কেনে বিজুবন মাজে।।
প্ৰৱন্ধে চিলিয়া নপাৰয় যোগী যত।
সোহি পদ শোহে পুতনাৰ হৃদয়ত।।
লক্ষ্মীদেৱী সেৱে যাক সুকোমল হাতে।
সোহি পদ বিৰাজয় কালি সৰ্প মাথে।।
কৌটি কৌটি ব্ৰহ্মা হৰ যাহেৰ দুৰাৰে।
সোহি মহেশ্বৰ কেনে বনে ধেনু চাৰে।।
সকল নিগমগণে যাক নজানয়।
গোৱাৰী যশোৱা কেনে তাহাঙ্ক বান্ধয়।।
বিপৰীত লীলা তেৰি জানন নয়ায়।
কহয় মাধৱ হৰি গতি তুৱা পায়।।

পা. ১। স্কন্ধে।

৮৭।। ৰাগ ।। গ্ৰী

ধ্ৰুং- কানু ভাল মূৰুতি মাধুৰী।
এক অঙ্গে চুড় কৰে বিধিৰ চাতুৰী।।

পদ- শ্যাম তনু শোহে চাৰু কাঁচ ঢল ঢল।
দেখিয়া মুদিত ভয়ো নীল উতপল।।
গগণে অখিৰ চান্দ কানু মুখ দেখি।
পঙ্কজ বহিল জলে নয়ন নিৰেখি।।
পীত বসন শ্যাম শৰীৰ বিৰাজে।
বিজুৰী চঞ্চৰ ভয়ো নীল মেঘ মাজে।।^১
সুৰলিত ভুজ যুগ দেখি লাজ পায়।
পাতাল ভিতৰে বৈল বাসুকী লুকায়।।
ৰূপেৰ মাধুৰী ত্ৰিভুবন শান্ত কৰে।
অমৃত লুকাইল লাজে দুগুণ সাগৰে।।^২
কানুৰ উপমা দিতে পাৰে কোন^৩ জন।
কহয় মাধৱ গতি নন্দেৰ নন্দন।।

পা.১।বিজুলী চঞ্চল ভয়ো নীল মেঘ মাজে/সাজে ২।অমৃত
লুকাই বৈল দুৰ্গম সাগৰে ৩। কেবা।

৮৮।।ৰাগ।।ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- হৰি মোৰ এ দীন দয়াল।
কে জানিতে পাৰয় তোহ্মাৰ^১ ঠাকুৰাল।।

পদ- নাহি জন্ম তোম্মাৰ^১ তথাপি জন্ম ধৰা।
সোহি জন্মে জীৱৰ জনম দূৰ কৰা।।
সহজে অকৰ্তা কৰ্ম কৰা অপৰ্যন্ত।
সোহি কৰ্মে জীৱৰ কৰ্মৰ কৰা অন্ত।।
তুমি প্ৰভু নিৰ্গুণ গুণেৰ সীমা নাই।
নিৰ্গুণ হোৱয় জীৱ সোহি গুণ গাই।।
কহয় মাধৱ মেৰি ওহি আশা মনে।
সহজ পীৰিত মাগোঁ তোম্মাৰ^২ চৰণে।।

পা. ১,২,৩।তোমাৰ।

৮৯।।ৰাগ।। বড়াৰি

ধ্ৰুং- ব্ৰজেৰ বালক^৩ সঙ্গে ৰঙ্গমনে
নাচতু এ সদাশিৱ।
ওহি অৱতাৰে নিজ যশচয়
প্ৰচাৰি তাৰিলা জীৱ।।
পদ- ওহি যৱ নোহে নিজানন্দ সুখে
সদায়ে ৰমণ যাৰ।
সে সুখ তেজিয়া কমন আনন্দে^৪

কৰতু নৃত্য^৩ বিহাৰ।।

বেদ শিৰভাগে ৰত্ন^৪ মন্ত্ৰ মাজে

যাহেৰ পদ বিৰাজে।

সোহি মহেশ্বৰ বনৰ ভিতৰ

নাচতু কমন কাজে।

আৰিদ্‌যা মোহিত হুয়া জীৱ যত

তৰিতে পন্থ^৫ নপাৰে।

মোৰ যশ শূনি সুখে নিস্তৰোক

নাচতু এ মন ভাৰে।।

জীৱৰ তৰণ হেতু নাৰায়ণ

বৈকুণ্ঠ তেজিয়া আসি।

কহয় মাধৱ নানা বিধ ৰসে

প্ৰচাৰিলা যশ ৰাশি।।

পা. ১।বালক ২।কাৰণে ৩।নিত্য ৪।যন্ত্ৰ ৫।পথা

১০।।ৰাগ।।বড়াৰি

ধ্ৰুং- হৰিৰ বাংশীৰ ভাই শূনিয়ো কাৰণ।

যিহেতু বাংশীৰ স্বৰে মোহে ত্ৰিভূৱন।.

হাতে বাঁশী মুখে হাঁসি গলে কদম্বৰ মালা।।
পদ- দেখি নাই শুনি নাই এমন বৰণ কালা।
শ্যাম কটি পীট ধটি উৰাৰে মেখলা।।
খেড়ি খেলাইতে চলিয়া আছে মোহন কদম্বতলা।
ধায়া ধায়া মাৰে কানু গোপ ছৰালক ঠেলা।।
কদম্ব তলে দেখো সোই^১ সৰ ছৰালেৰ মেলা।
নানান বিনোদ ৰসে পাতিয়া আছে খেলা।।
হৰিৰ সঙ্গে খেলান খেলে পুণ্য কৰিছে ভালা।
কহয় মাধৱ গতি এ বাল গোপালা।।

পা. ১,২। সহ।

৯৩।।ৰাগ।।নাট মল্লাৰ

ধ্ৰুং- অৱ সখি পেখো মদন গোপাল^১

হাৰ কিৰীটি কুণ্ডল মণি শোহে

কণ্ঠে কদম্বকু মাল^১।।

পদ- কৰতলে বেণু ধেনু আণ্ড চলয়ে

বাছৰু পাছু পাছু ধায়।

শঙ্কৰ সুৰ

চতুৰ মুহ নমিয়ে

ওহি চৰণ গুণ গায়।।

দাম সুদাম বালেক সৰ ধাৰয়ে

সঙ্গে সঙ্গে খেলে দিনা।

কৃষ্ণক দাস দাস দীন মাধৱ

কহয়ে ভকতি মতি হীনা।।

পা. ১।গোপালা ২।মালা।

৯৪।।বাগ।।মল্লাৰ

ধ্ৰুং-আলো সহি দেখো সহি

বিহাৰে চলিয়া আছে কানু।

শ্যাম তনু শোহে জিনি

কৌটি কৌটি ভানু।

পদ আভীৰ বালেক পাছে আগে চলে ধেনু।

সুচান্দ বয়নে বায় সুমধুৰ বেণু।।^১

অৰুণ অপাঙ্গে চায় মধুৰ হাসিয়া।

বাঁশীৰ স্বৰে বুৰে ধাৰে সুৰস অমিয়া।।

কৌটি গজৰাজ জিনি চলে ধীৰে ধীৰে।

কতনা মাধুৰী আছে কলীয়া শৰীৰে।

চৌভিতি বালেক চলে জয় জয় ষোলো।
কানাইৰ কৌতুক ৰঙ্গে হৃদয় হিন্দোলো।।
শ্যাম সুমধুৰ কোন বিধি নিৰমিল।
দেখি লাজে হৃদি মাঝে কাম লুকি দিল।।
কহয় মাধৱ শুন গোৱালৰ জীউ।^২
ওহি শ্যাম গুণনিধি জগতৰে জীউ^৩।।

পা. ১। ‘আভীৰ বালেক... বেণু’ পদফাকি কোনো কোনো
পুথিত নাই ২। জীৱ, ঝীউ ৩। জীৱ।

৯৫। ৰাগ।। নাট (মতান্তৰে ধনশ্ৰী)

ধ্ৰুং- হৰি হাঁসি বাঁশী বায় : বঙ্কিম নয়নে চায়।
শিথিল গমনে ধায় : বুৰয় নূপুৰ পায়।।
পদ- ৰূপে ভূৱন মোহে : গলে গজমতি লোহে।
অলক তিলক শোহে : বাহুৰু চাহিতে ৰোহে।।
ইসত মধুৰ হাস : শোহে তনু পীত বাস।
কহয় মাধৱ দাস : ছোড়্ৰু প্ৰভু মোহ পাশ।।

১৬।।ৰাগ।।বেলোৱাৰ

ধ্ৰুং- দেখো ৰে নয়ন দুহোঁ ভৰিয়ে।
আৱত কানু মধুৰ ৰূপ ধৰিয়ে।।
পদ- উচ্ছৰিত^১ ৰতন ভূষণ অঙ্গ ভঙ্গিয়া।
নটবৰ নাগৰ সাগৰ ৰস ৰঙ্গিয়া।
ষড়ৰস পঞ্চম ঝুড়ত বেণু ধৰিয়া।^২
ত্ৰিভূৱন মোহন সুন্দৰ শিখা মণিয়া।।
আৰকত অধৰ মাণিক নীক^৩ দশনা।
শ্যাম শৰীৰ পৰিত পীত বসনা।।
কুণ্ডল কুটিল অলক ৰামলমীয়া।
সুন্দৰ কপোল তিলক ভালি বনিয়া।।
কুণ্ডল ডগমগী লম্বিত অংশা।
মানস চাৰু সৰোবৰ হংসা।।
সুন্দৰ থিৰ ললিত গজ গমনা।
মাধৱ কহ গতি গোপিনী ৰমণা।।

পা. ১।উচ্ছলিত ২।সুৰস পঞ্চম পূৰত বেণু ধ্বনিয়া
৩।নিক, নিলি, জিনি ৪।বুলীয়া ৫।গোপ গোপী।

৯৭।। ৰাগ ।। বেলোৱাৰ

ধ্ৰুং- বিৰিন্দা বনে খেলে যশোৱা নন্দ লালনা।

যো হৰি সকল ভূৱন একু পালক

সো হৰি বনে বৎস পালনা।।

পদ- কৌটি মদন জিনি ৰাজত যদুমণি

নৱ জলধৰ তনু শোহনা।

ত্ৰিৱলি বলিত অঙ্গ ভঙ্গ ৰুচিৰ ৰঙ্গ

ৰসিক ভূৱন মন মোহনা।।

বাম ললিত ভুজ মূলে মিলিত বাম

কপোল ভঙ্গুৰ^১ ক্ৰম চালনা।

ঈষত ঈষত হাঁসি বাঁশীৰ মধুৰ ধ্বনি

মণিময় জুড়া ভালি টালনা।।

নৱীন গুঞ্জাৰ হাৰ গলে গজমুকুতাৰ

মালা কদম্বকেৰি দোলনা।

ৰতন মঞ্জিৰ মণি বুৰয় চৰণ মহ

মাধৱ কহ ভৱ ভুলনা।।

৯৮।। ৰাগ ।। বেলোৱাৰ

ধ্ৰুং- হেৰহ মাই মধুৰ ৰঙ্গ বনাই।

যমুনা পুলিন বনে সুৰভি চৰাই।।

পদ- মদন দমন মনোমোহন মাধৱ

শ্যাম বুচিৰ তনু শোহে।

শশধৰ কোটি কালি বুচিৰানন

পেখি ভুৱন মন মোহে।।

ত্ৰিৱলীত অঙ্গ ভঙ্গ ক্ৰম সুৰলিত

নয়ন কমল দল গঞ্জে।

কহতু দীন মুৰুখমতি মাধৱ

ওহি ভকত ভয় ভঞ্জে।।

৯৯।। ৰাগ ।। বেলোৱাৰ

ধ্ৰুং- মাই হেৰ গোকুল চান্দ আৰে।

সকল বালেক মাঝে জিনি নট বপুঁ সাজে

হাঁসি ৰসে ভুৱন ভুলাৰে।।

পদ- শ্যাম শৰীৰ পীত পট পৰিলম্বিত

কৰ্ণে কদম্ব মালা লুলে ৰে।
ৰূপে কৌটি মদন মন মোহন
শিৰে শিখণ্ডক ডুলেৰে।।
ধেনুপদ ৰেণু তনু কৰে কনক বেণু
লহ লহ পঞ্চম গায় ৰে।
কটিত^১ কিষ্কিনী পাৰে নূপুৰ ধ্বনি
হৰথে হৰথে^২ ধেনু ধায়ৰে।।
কানুক চান্দ বয়ন ঘন হেৰত^৩
গোপিনী দৰশন পায় ৰে।
কহয় মাধৱ হৰি চৰণ শিৰে ধৰি
দীন বৎসল কৰু দয়া ৰে।।

পা. ১।বৰ ২।কটিতট ৩।হৰথে হৰথে ৪।কানুক চন্দ
বয়ন/ঘন ঘন হেৰত।

১০০।। ৰাগ ।। মাউৰ (মাছৰ)

ধ্ৰুং- শ্যাম চান্দ মুখ পেথলোঁ মাই।
 কদম্ব কন্ধে ৰহি^১ ফিৰি ফিৰি চাই।।
পদ- কদম্ব মালা গলে শোভিত ভালি।

এ তিনি ভূরন মোহন বনমালী।।
কুণ্ডল ডগমগি ঝলমল মোৰা।
ইষত হাসি বসে মানস চোৰা।।
অমল কমল দল লোচন ৰাতা।
অপৰূপ নিৰমিল কমল বিধাতা।।
সকল কলাৰস সিন্ধু নাগৰা।^২
মাধৱ কহ গতি গোরিন্দ মেৰা^৩।।

পা. ১।কান্ধে বৈয়া ২।নাগেৰা ৩।মোৰা।

১০১।। ৰাগ ।। মাউৰ-ধনশ্ৰী (মতান্তৰে ধনশ্ৰী)

ধ্ৰুং- সাজেৰে সখি নন্দকু বালা।
নৱ ঘন জিনি শোহে তনু কালা।।
পদ- অধৰ সুধাকৰ পূৰিত বেণু।
অঙ্গ বিভূষিত গোপদ ৰেণু।।
ঝলমল ময়ূৰ^৪ পুচ্ছ শোহে মাথে।
কৌটি মদন জিনি গোপিনী নাথে।।
নিন্দি ইন্দু কোটি হৰি সাজে।
ঝনকিত^৫ কিঙ্কিনী মঞ্জীৰ বাজে।।

কৰ্ণে কেলি কদম্বকু মাল।^৩

কহতু মাধৱ গতি বাল গোপাল।।^৪

পা. ১।মউৰ ২।ঝনকত ৩।মালা ৪।গোপালা।

১০২ ।। ৰাগ ।। বড়াৰি

ধ্ৰুং- কানাই কিনা ৰূপসিয়া।

গোপীৰ হৰিল প্ৰাণ মুচুকি হাসিয়া।।

পদ- কানাইৰ দেখিয়া ৰূপ হৰিল সুৰুতি।

অপমানে মনমথে মধৰে সুৰুতি।।

কানাইৰ দেখিয়া মুখ মনত বিকলে।

পূৰ্ণ শশী খিৰ নোহে গগণ মণ্ডলে।।

কানাইৰ দেখিয়া দুই নয়ন উজ্জ্বল।

ঝাম্প দিয়া জলমাঝে ৰহিল কমল।।

কানাইৰ দেখিয়া ৰূপ আতি মন^১ লাজে।

মদন লুকাইয়া ৰৈল হৃদয়ৰ মাজে।।

কানাইৰ ৰূপেৰ উপমাক^২ কেবা ক্ষেম^৩।

এক পুঞ্জ হয় আছে গোপিনীৰ প্ৰেম।।

সকল জগতে বোলে কানাই কালিয়া^৪।
কালী নহে শ্যামৰূপে ধৰিছে অমিয়া।।
অনেক যতনে বিধি চাইল মনে গুণি।
আপুন বূপেৰ কানু উপমা আপুনি।।
কানাইৰ দেখিয়া বূপ মোহে ত্ৰিভুবন।
কহয় মাধৱ গতি নন্দেৰ নন্দন।।

পা. ১।বৰ ২।উপমাৰ ৩।খেম ৪।কলীয়া।

১০৩ ।।ৰাগ ।। মাউৰ (মাহৰ)

ধ্ৰুং- দেখত নাগৰ নট বিলসিয়া

বালক মহ কানু সাজতৰি।

ভুবন সুন্দৰ বৰ শ্যাম মনোহৰ

চান্দ কোটি জিনি ৰাজতৰি।।

পদ- ৰতন ভূষণ চাৰু অঙ্গ বিৰাজিত

চৰণ মঞ্জীৰ মণি ৰাজতৰি।

ভ্ৰূৰ সুৰলিত চাৰু বঙ্কিম লোচন

পেথি মদন কোটি লাজতৰি।।

ঐশত মধুৰ হাঁসি বাঁসী বিনোদিত

মোদিত পঞ্চম গৱতৰি।

নন্দ কুমাৰ চৰণ যুগ ৰাজীৱ

মাধৱ মন ৰহ ভাৱতৰি।।

১০৪।। ৰাগ ।। মাউৰ (মাহৰ)

ধ্ৰুং- দেখো মাই আৱত নন্দকু লাল^১।

নিন্দি নটৱৰ মূৰুতি মনোহৰ

শ্যাম মদন গোপাল।।

পদ- বাম বাহত মিলিত মনোৰম

ললিত বাম কপোল।

অধৰে অৰ্পিত কনক বিৰচিত

মধুৰ মূৰুৰী অমোল।।

অধৰ শোণিমা চিবুক শ্যামিমা

বংশী শোভিত ভাল।

প্ৰৱাল মৰকত জড়িত যৈচন

হেম পঙ্কজ নাল।।

ক্ৰৱ উল্লত

চাপ মনমথ

নয়ন তচু^৩ পঞ্চবাণ।

কহয় মাধৱ

মৰম হানি হৰি

হৰল গোপীক^৩ পাণ।।

পা. ১।নন্দ দুলাল ২।তসু ৩।গোপিনীক।

১০৫।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- গোপাল খেলায় কদম্ব তলে।

ভুৱন মোহন

মুৰুতি মধুৰ

মদন জিনিয়া জ্বলে।।

পদ- তনু নৱ ঘন

দলিত অঞ্জন

জিনিয়া আতি বিৰাজে।

ৰতন ভূষণ

কেয়ুৰ কঙ্কণ

কটিত কিঙ্কিণী বাজে।।

কৰিয়া সুৱেশ

বান্ধি আছে কেশ

টালনি^৬ কৰিয়া জুড়া।

চৌভিত্তি বেড়িয়া

মণি মুকুতাৰ

মালা মউৰেৰ^৭ চুড়া।।

হাসিয়া খেলায়

বোলান বোলায়

অমিয়া যেন বৰিষে।

নূপুৰ ঝমকে বাজয় ঠমকে

চলয় মন হৰিষে।।

নেতেৰ আঞ্চল^০ কৰে ঝলমল

গাৱে মৰিমল বাসে।

ওহি ৰূপে মন মজোক হামাৰ

কহয় মাধৱ দাসে।।

পা. ১।চালনি ২। ময়ূৰেৰ ৩।নেতেৰ আঞ্চোল।

১০৬।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- হৰি তেৰি লীলা বিপৰীত।

সুমৰিতে হামাৰ আকুল কৰে চিত্ত।।^১

পদ- অনন্ত ব্ৰহ্মাণ্ড পতি হইয়া আপুনে।

ধৰিলা লৱণুচোৰা নাম কিবা^২ গুণে।।

ব্ৰহ্মা হৰে আৰাধে যাহাৰ দুই পাৰ।

সে তুমি লৱণু মাগা গোৱাৰীক ঠাৱ।।

কাল মায়া কাম্পে যাৰ নাম সুমৰণে।

যশোদাৰ ভয়ে তুমি কাম্পা^৩ কি কাৰণে।।

যাৰ মায়া পাশে বন্দী সকলে সংসাৰ।
সে তুমি বন্ধন কেনে লৈলা যশোদাৰ।
যাৰ আঞ্জা পালে চৰাচৰ নিৰন্তৰে।
কেনে ধেনু ৰাখা তুমি গোৱালীৰ ঘৰে।।
গৰুড় বাহনে গতি সদায় যাহাৰ।
সে তুমি গোপীক বহা এ কোন বেহাৰ।।^৪
জানিলোঁ কেৱলে তুমি ভকতিৰ বশ্য।
সকল নিগমে প্ৰভু এ বৰ ৰহস্য।।
কহয় মাধৱ দাস কঠিন পামৰ।
তোক্ষাৰ দাসেৰ দাস ভৈলো দামোদৰ।।

পা. ১।চিত ২।কেবা ৩।কম্পা ৪।বিহাৰ।

১০৭।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- ভাল কালিয়া^১ কানু খেলান খেলায়।

খেড়াৰ^২ মাধুৰী হৰি ভুৱন ভুলায়।।

পদ- লয়লাসে ৰঙ্গা দুই চৰণ চলায়।

ৰুণঝুণ কৰিয়া নুপুৰ বাজে পায়।।

আভীৰ বালকে বেটি চাপৰি বজায়।

পাক ফিৰি ফিৰিয়া নাচয় যদুৰায়।।
চন্দনে লেপিত ভূজ° দোলাৰে গোপাল।
উৰে ঝলমল কেলি কদম্বৰ মাল।।
গজ মুকুতাৰ হাৰ গান্ধি গলে লুলে।
পিঙ্কন নেতেৰ ধড়া কটি বেটি দুলে।।
মোহন কনক বেণু উড়িয়া° ধৰে হাতে।
ময়ূৰেৰ চুড়া ঝলমল কৰে মাথে।।
নেতেৰ আঞ্চল খানি হালয় বতাসে।
সুহৃদ গোপেৰ মুখ চায়া চায়া হাঁসে।।
মাণিক জিনিয়া জ্বলে দন্ত দুই পান্তি।
দিশ পাশ শোহে শ্যাম শৰীৰেৰ কান্তি।
বন্ধিম নয়নে চাহে অমিয়া বৰিষে।
মাধৱেৰ মন ৰহ এৰূপ হৰিষে।।

পা. ১।কনীয়া ২।খেলাৰ ৩।অঙ্গ ৪।উৰি।

১০৮।। ৰাগ ।। শ্ৰী

ধ্ৰুং- এ হৰি° জয়তি পৰমানন্দ এ নন্দ কুমাৰ।

নিগম নিগুট হৰি ভয়ো অৱতাৰ

পদ- তেজিয়া বৈকুণ্ঠ পুৰী এ চিদলিস।

কি লাগি কমলাপতি ব্রজে কৈলা বাস।।

শঙ্খ চক্র গদা পদ্ম তেজি অস্ত্র চাৰি।

কি লাগি হইলা শিঙ্গা বেত বেণুধাৰী।।

কৌটি কৌটি ব্রহ্মাণ্ডেৰ তেজিয়া বিভূতি।

কি লাগি হইলা প্রভু গোপেৰ মূৰুতি।।

যাৰ আঞ্জা বাণী ব্রহ্মা হৰে শিৰে ধৰে।

সোহি আঞ্জা পালা কেনে গোৱালীৰ ঘৰে।।

যাৰ পদৰেণু শিৰে ধৰে দিগপাল।

সোহি প্রভু ভৈলা কেনে ব্রজে ৰাখোৱাল।।

কহয় মাধৱ দাস দীন মতিহীনা।

সহজে দয়ালু হৰি ভকতি অধীনা।।

পা. ১।কোনো কোনো পুথিত 'এ হৰি' অংশ নাই।

২।ভৈলাহা।

১০৯।। ৰাগ ।। গ্ৰী

ধ্ৰুং- প্ৰাণ পীতাম্বৰ বজাই আৱত বেণু।

বালেক বেটি খেড়ি কেলি কৌতুক^১

শোহে তনু ধেনু ৰেণু।।

পদ- চন্দন তিলক অলক চাৰু সুন্দৰ

ক্ৰম সূৰলিত ৰুচি হাঁসে।

খিৰ বিজুৰী উজ্জ্বল ঘন যৈচন

শ্যাম শোভিত পীতবাসে।।

বেণু বিষাগ নিসান শত বাজত

ধেনু চৰাৰত ৰঙ্গে।

নিৰমল গগনে তাৰক জৈছে বলকে

ৰতন ভূষণ কালা অঙ্গে।।

কুন্দ কুসুম কেশ ভূষিত সুন্দৰ বেশ

বিনোদ বিমল ৰস সিন্ধু।

কহয় মাধৱ ওহি জগজন বন্দন

ভকত জনেৰ নিজ বন্ধু।।

পা. ১। বেটি খেড়ি কৌতুক, বেটি খেলই কৌতুক

১১০।। ৰাগ ।। নাট (মতান্তৰে নাটমল্লাৰ)

ধ্ৰুং- কানু ৰায় নাচতু ৰঙ্গে সঙ্গে ব্ৰজ ছৱাল ৰে।

গগনে গন্ধৰ্বৰ্গণে গৱত বাৰত তাল ৰে।।

পদ- ঝনকে^১ কিঙ্গিনী বাজে সাজে নট বিলাসে ৰে।
ঠমকে ঠমকে চলে অমিয়া মাধুৰী হাঁসে ৰে।।
চৰণে মঞ্জীৰ ঝৰে উৰে হাৰ দোলনা ৰে।
চন্দনে লেপিত ভুজ দোলত ক্ৰুৰ চালনা ৰে।
ৰতন ভূষণ চাৰু শ্যামল অঙ্গ^২ শোহাৰে ৰে।
কহয় মাধৱ গতি নন্দ নন্দন পাৰে ৰে।।

পা.১।ঝনকে ২।শ্যাম তনু অঙ্গ।

১১১।। ৰাগ ।। গ্ৰী গোৰী

ধ্ৰুং- ভালি নাচে মদন গোপালা।^১
বজায় মোহন বেণু গলে বনমালা^২।।
পদ- অৰুণ চৰণ দুহেঁ ঠমকে চলায়।
ঈষত ঈষত হাঁসি পঞ্চম গায়।।
শ্যামল সুন্দৰ চান্দ বয়ন বিকাশ।
কহয় মাধৱ দীন হৰি পদ দাস।।

পা. ১।গোপালা ২।বজাৰে মোহন বেণু গলে বনমালা।

১১২।। ৰাগ ।। বসন্ত (মতান্তৰে-তুৰ/তুড় বসন্ত)

ধ্ৰুং- সই দেখো দেখো দেখো সুন্দৰ কানু
খেলায় কদম্ব তলে।

কোটি কাম জিনি মধুৰ সাজনি
চান্দ কোটি জিনি জ্বলে।।

পদ- গলে গুঞ্জামণি ক্ৰুৰেৰ চালনি
টালনি জুড়াৰ ছান্দে।

হৰিল গিয়ান ধিয়ানে বহলোঁ
বাজিয়া কানাইৰ ফান্দে।।

হাঁসি আখি ভঙ্গে বাঁশী বায় বঙ্গে
ত্ৰিৰলি বলিত অঙ্গে।

ব্ৰজেৰ বালেক সমান সাজনি
খেলায় কানাইৰ সঙ্গে।।

এমন মোহন মধুৰ মূৰুতি
স্ৰজিল কমন বিধি।

কতনা পুণ্যেৰ ফলে ব্ৰজমাজে
মিলিছে গুণেৰ নিধি।।

সকল সুখেৰ মাথে^৬ ছাৰ দেঞ
কানাইৰ নেছনি^৭ দিয়া।
কহয় মাধৱ নন্দ সুত পাৰে
মজিয়া ৰহোক হিয়া।।

পা. ১। মুখে ২। নিছনি, নিচনি।

১১৩।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- কদম্ব তলে সই শ্যাম^৮ সাজে।
বয়ন হেৰি চান্দ সুৰুজ লাজে।।
পদ- নীল কুন্তলে বান্ধিছে জুড়া।
চৌভিত্তি লুলে ময়ূৰ পুচ্ছেৰ চুড়া।।
মালতী মালা চাৰু শোভিত^৯ মাথে।
গেগুৱা লুম্ফি লুম্ফি ধৰয় হাতে।।
বলাইৰ হাতেৰ খসি গেগুৱা পড়ে।
হাঁসিৰ খলখলি অধিকে চড়ে।।
পানীৰে যাইতে সোই দেখিলোঁ গিয়া।
কৌতুকে হিন্দোল পাড়ে হামাৰ হিয়া।।
অমিয়া বুৰে ধাৰে কানাইৰ ভাৰে।^{১০}

কতনা মধু^৪ আছে কালিয়া^৫ গাৰে।।

হামাৰ কৰম ফলে মিলাইলা বিধি।

কহয় মাধৱ হৰি প্ৰেমেৰ নিধি।।

পা. ১।শ্যামল ২।চৌভিত্তি ৩।পাৰে ৪।মাধুৰী ৫।কলীয়া,
কলীয়াৰ।

১১৪।। ৰাগ ।। ধনত্ৰী

ধ্ৰুং- গোৱিন্দ আৰে ভুৱন ভুলাই।

বালেক সঙ্গৈ ৰঙ্গৈ যদু নন্দন

গোধন আগু বুলাই^৬।।

পদ- গোধুৰি ধূসৰ তনু শ্যাম সুন্দৰ বৰ

চঞ্চৰ নয়ন ভুলাৱে^৭।

শাৰদ চান্দ কৌটি বয়ন বিৰাজিত

সুমধুৰ মুৰুৰী বোলাৱে।।

অঙ্গৈ পৰিমল গেৰুৱা চৰাৱে

ময়ূৰ মুকুট শিৰে বনিয়ে।

বনজ কুসুমকহোঁ মালা ডোলত

ব্ৰজ ভুলত বেণু ধনিয়ে।।

শিৱ চতুৰমুহ

যো পদ সেৱত

যোগী যাকু ধিয়াই।

সোহি কৃপাল

ব্ৰজহি ৰাখোৱাল

দীন মাধৱে গুণ গায়।।

পা. ১।চলাই ২।ডুলাৰে, ডোলাৰে।

১১৫।। ৰাগ ।। (বসন্ত (মতান্তৰে তুৰ/তুড় বসন্ত)

ধ্ৰুং- তোক্ষাৰ^১ বিনোদ হৰি জানিব কমনে।

বৈকুণ্ঠ তেজিয়া কেলি কৰা বৃন্দাবনে প্ৰাণ গোপাল^২।।

পদ- সদায় ৰমণ যাৰ নিজানন্দ সুখে।

সো হৰি বিৰিন্দাৱনে ফুৰা কোন দুখে।।

ব্ৰহ্মা হৰে সেৱে যাৰ চৰণৰ ৰেণু।

কোন সুখে তুমি প্ৰভু চাৰি ফুৰা ধেনু।

যো তুমি অনন্ত কোটি ব্ৰহ্মাণ্ডেৰ পতি।

কোন লাভে লৈলা গোপ শিশুৰ সঙ্গতি।।

সৃষ্টি স্থিতি প্ৰলয় কটাঞ্চে মিলে যাৰ।

ই কোন বড়াই তুমি হৰা ভূমি ভাৰ।।

তপ জপ যাগ যোগে যি গতি নপাৰে।

সি গতি লভিল সুখে কাম দ্বেষ ভাৰে।।

কৃপাৰ সাগৰ প্ৰভু তুমি হৰ্ষীকেশ।

মাগয় মাধৰে তুৱা পাৰে কৃপালেশ।।

পা. ১।তোমাৰ ২।‘প্ৰাণ গোপাল’ অংশ গীতৰ প্ৰাৰম্ভতে আছে।

১১৬।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- শুন লো যশোৱা মাই বচন হামাৰি।

কি পুণ্য কৰিয়া পাইলা তনয় মুহাৰি।।

পদ- সুৰাসুৰ মুনি যাৰ চৰণ ধিয়ায়।

সহস্ৰ বয়নে প্ৰভু যাৰ গুণ গায়।।

চাৰি বেদ বিচাৰি নপাৰে যাৰ অন্ত।

তোৰ ঘৰে ধেনু ৰাখে সোহি^১ ভগৱন্ত।।

নিত্য নিৰঞ্জন শিৱ^২ পুৰুষ পুৰাণ।

এ তিনি ভুৱনে যাৰ নাহিকে সমান।।

কৌটি ব্ৰহ্মাণ্ডেৰ পতি নাথ নাৰায়ণ।

সো হৰি বয়নে তুহ কয়লি চুম্বন।।

তিনি গুণ হীন প্ৰভু যোহি দামোদৰ।

কৌটি ব্ৰহ্মাণ্ড বৈঠে^৩ যাহেৰ উদৰ।।
যাৰ মায়া পাশে বন্দী ই তিনি ভুৱন।
সো হৰি উড়লে^৪ তোহোঁ^৫ কয়লি বন্ধন।।
যাৰ নাম লৈয়া সুখে তৰে পাপী জন।
সোহি প্ৰভু তোৰ কোলে চৰি থাইলে তন।।
কহয় মাধৱ দীন শুন হেৰ মাই।
তুহোঁ সম ভাগ্যৱতী আৰ কেহোঁ নাই।।

পা. ১।হেন ২।দেৰ ৩।বসে ৪।উদৰে ৫। তুমি।

১১৭।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- গোপাল পলায়া আছা ফ্ৰীৰ লৱণু থায়া।
পাছে পাছে যশোৱা মাৰিতে ফুৰে ধায়া।।
পদ- আৱৰ নযায়ো পুতা লাগল পাইলোঁ তোৰে।
কত বৰিষেৰ মথনি মাঠি ভাগিয়া আছ মোৰে।।
থায়া দায়া সিঞ্চিয়া লৱনি কৈলি নাশ।
মাৰিয়া শিখাইবো আজি আৱৰ^৬ নেড়াস।।
চৰাচৰ গুৰু হৰি দেৱ^৭ শিৰোমণি।
তাৰে মাৰিবাৰে খেদে নন্দেৰ ঘৰিণী।।

জননীৰে ভয়ে কান্দি ৰহিলা মুৰাৰি।
খেদিয়া ধৰিলা হাতে যশোৱা গোৱাৰী।।
যাৰ নামে কম্পিয়া অন্তক দূৰ হয়।
সো প্ৰভু বেপিত° ভৈলা যশোৱাৰ ভয়।
ঘৰে আনি ধৰিয়া গোৱালি বড় ৰাগে।
জগতেৰ প্ৰভুক° বান্ধিতে লৈলা পাগে।।
বান্ধিতে যশোৱা গালি পাৰে গোপালৰে।
কাৰে নাদিয়া^৬ আছ দুখ ওহি গোকুলৰে।।
সে দুখ কৰিবোঁ দূৰ বান্ধি থৈয়া তোৰে।
কত অপযশ পুতা মনে আছে মোৰে।।
শুনিয়া কৌতুক বড় মিলিব সৰাৰে।
বান্ধি থৈয়া আছে আজি লৱণু চোৰাৰে।।
ওহি বুলি যশোৱা গাৱৰ বলে আটে।
সকল গোৱাৰি হাঁসে^৭ জড়ি যত নাটে।।
সকল নিগমে যাৰ মহিমা নজানে।
তাৰে গোপী যশোৱা তনয় বুলি মানে।।
যাৰ সুমৰণে ভৱ বন্ধ দূৰ হয়।

ভকতিৰ বলে দেখো সেহো বান্ধ লয়।।

সুৰাসুৰে যাৰ পদ ৰেণু সেৱা কৰে।

পাপী অন্ত্য জাতি যাৰ নাম লৈয়া তৰে।।

কহয় মাধৱ মাই নাবান্ধিয়ো তাৰে।

জগতেৰ গতি হেতু তনয়^১ তোম্মাৰে।।

পা. ১।সেন্তৰে ২।বেদ ৩।কম্পিত ৪।গুৰুক ৫।নেদি ৬।দেশে
৭।নিয়ন্তা।

১১৮ ।। ৰাগ ।। ধনশ্ৰী

ধ্ৰুং- কানাইৰ কমল মুখ পেখিতে নয়ন সুখ

কৌটি ইন্দু জিনি পৰকাশে।

শ্যামল সুন্দৰ বৰ নৱ নীল জলধৰ

তনু ভাল শোহে পীতবাসে।।

পদ- আভীৰ বালক^১ সঙ্গে খেলান খেলায় ৰঙ্গে

ৰহিয়া কদম্ব তৰু তলে।

হাঁসি হাঁসি বংশী বায় বন্ধিম নয়নে চায়

কদম্বৰ মালা লুলে গলে।।

অৰুণ চৰণ মাঝে মঞ্জীৰ ঝনকে^১ বাজে

নিৰমিল কতহ সানন্দ।

জনমে জনমে গতি ওহি কমল পদ^১

কহয় মাধৱ মতি মন্দা।।

পা. ১।মাই ২।আনন্দ ৩।মাথে ৪।চান্দ ৫। তপনু ৬।দেহ
৭।কমলাপতি।

১২০।। ৰাগ ।। গৌৰী

ধ্ৰুং- কমল নয়নকে^২ আজু পেখলোঁ মাই

গোৱিন্দ পেখিতে নয়ন জুড়াই।

শ্যামল অঙ্গে পিশঙ্গ পিচোৰা

ময়ূৰ মুকুট বনাই।।

পদ- মৃগমদ মলয়জ মিলিত বহু ভাজিত

চন্দন অঙ্গে চড়াই।

হেম জড়িত বহু ৰতন বিভূষিত

হৰষে চলয় যদুৰাই।।

পঙ্কজ বয়ন স্মিত অৱলোকন

অলক তিলক মুহ শোহে।

সৱ জগ বন্দন নন্দকু নন্দন

কহয় মাধৱ গতি মোহে।।

পা.১। নয়নকু।

১২১।। ৰাগ ।। শ্ৰী

ধ্ৰুং- শ্যাম মনোহৰ হৰয়ে নাগৰ জনে^১।

হামাৰি জীৱন কানু হাঁসি হৰল ৰে

কালো অপ্ৰেৰ তিনি ঠানে^২।।

পদ- ক্ৰৱ মদন ধনু তথিয়ে নিৰেশিত

বক্ষিম নয়ন পঞ্চবাণ।

অমিয়া মধুৰ বাণী মোহ মন্তৰ জপি

ঘনে ঘনে কৰতু সঙ্কান।।

মোহন বংশীৰ সানে হৰল চেতন মন

মৰম ভেদল বৰ টানে।

কহয় মাধৱ মাফ্ৰি^৩ কানাই জীৱন বিনে

কভু নাহি ৰহতু পৰাণে।।

পা. ১।জানে, জানেলো ২।ঠানেলো ৩। মাই।

১২২।। ৰাগ ।। গ্ৰী*

ধ্ৰুং- গোকুলে আজু গোপাল বিনে ভয়ো আন্ধিয়াৰি।

উগত সুৰ দূৰ গয়ো ৰে মুৰাৰি।।

পদ- হামাৰি জীৱন দূৰ গয়ো ৰে গোৱিন্দ।

নয়নে নেদেখোঁ আৰ পদ অৰৱিন্দ।।

ৰবি বিনে দিন নোহে জল বিনে মীন।

হৰি বিনে গোপীৰ জীৱন ভেল খীগ।।

ধৰণী লুটিয়া গোপী ফোকাৰে সঘন।

কহয় মাধৱ গতি নন্দেৰ নন্দন।।

* কামৰূপ অনুসন্ধান সমিতিৰ পুথিত ৰাগৰ উল্লেখ নাই।

১২৩।। ৰাগ ।। কো

ধ্ৰুং- প্ৰাণনাথ নকৰা বঞ্চিত।

তোহাৰি বিয়োগ আগি দহে মেৰি^১ চিত্ত।

এ^২ বন্ধু মাধৱ হে।।

পদ- পতি সুত সুহৃদ সোদৰ বন্ধুজন।

সৱ সুখ তেজি তেৰি ভজিলোঁ চৰণ।।^৩

সোহি প্ৰাণনাথ তোহোঁ যাহা কাহাঁ লাগি।

নৰহে হৃদয়^৪ মেৰি^৫ তেৰি লাগি আগি।।
সৰ তেজি তোহাৰি চৰণে কৈলোঁ আশ।
ভকত বসল স্বামী নকৰা নৈৰাশ।।
বিনে তোহোঁ বহব জীৱন নাহি মোই।
তোহোঁ বিনে হামাৰি বান্ধৱ নাহি কোই।।
হাস্য নিৰীক্ষণ তেৰি মধুৰ আলাপ।
সুমৰি সুমৰি মেৰি মিলে হৃদি তাপ।।
ধৰণী লুটিয়া গোপী কৰত ক্ৰন্দন।
কহয় মাধৱ গতি নন্দেৰ নন্দন।।

পা. ১।মোৰ ২।ঐ ৩।সৰ সুখ তেজি ভজো তোহাৰি চৰণ
৪।জীৱন ৫। মোৰ।

১২৪।। ৰাগ ।। কৌ

ধ্ৰুং- চল ৰে চল বন্ধু উদ্ধৱ হে

সুমৰি গোকুল মন দহে।^৬

গোপী আকুল হামু বিৰহে।।

পদ- সুমৰি সুমৰি মন বুড়য় ঘনে ঘন

ধৰিতে নপাৰোঁ হিয়।

হামাতে নিতে নিত সুম্পি প্রাণচিত্ত

সয়ল গোপিনী ধৰে জীৱন।।

পুত্ৰ পৰিবাৰ

ছাড়ল নিৰন্তৰ

হামাতে কয়ে পতি আশা°।

মাধৱ দাস দীন

কহয় ভকতি হীন

হোঁ হৰি দাসকু দাসা°।।

পা. ১।মেৰি সুমৰি গোকুল মন দহে ২। প্রাণচিত্ত ৩।আশ
৪।দাস।

১২৫।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- আলো মগ্ৰি কি কহবোঁ দুঃখ।

পৰাণ নিগড়ে নাদেশিয়া চান্দ মুখ।।

পদ- কত পুণ্যে লভিলোঁ গুণেৰ নিধি শ্যাম।

বঞ্চিয়া নিলেক নিকৰুণ বিধি বাম।।

শ্যাম কানু বিনে মোৰ নৰহে জীৱন।

হা শ্যাম বুলিতে আকুল^১ কৰে মন।।

দিৱস নয়ায় সুখে নয়ায় ৰয়নী।

চান্দ চন্দন মন্দ পৱন বৈৰিনী^২।

কোথা যাঞোঁ কোথা থাকোঁ^৩ কিবা কৰে মন।
কানাইৰ নেচনি^৪ দেখো সৰ বন্ধু জন।।
শ্যাম কানু বিনে জীৱনেৰ কিবা কাজ।
বিৰহ অনল জ্বলে হৃদয়ৰ মাজ।।
নজানো দাৰুণ বিধি কি কৰে বিপত্তি।
কহয় মাধৱ ৰাজা^৫ পদে মোৰ গতি।।

পা. ১।দগধ ২।বৈৰণী ৩।কথা জাপু কথা থাকো
৪।নেওচনি ৫।ৰঙা, ৰঙ্গা।

১২৬।। ৰাগ ।। সুহাই

ধ্ৰুং- সখি হে! চলে কানু বিৰিন্দাবনে।

বয়ন চান্দেৰ সুধা নয়ন চকোৰ দুহোঁ
পিয়া থাকোঁ হেন লয় মনে।।

পদ- বংশী অধৰে ধৰি নয়ন আঞ্ছোৰ ভৰি
প্ৰেম ৰসে বৰিষে অমিয়া।

মানিক মুখেৰ কান্তি দশন মোতিম পান্তি
প্ৰাণ মেৰি হৰত হাঁসিয়া।।

ভূৱন মোহন ৰূপ পেখিতে মদন চূপ

হামু সখি বিৰহিণী নাৰী।
নাদেখিতে তনু ক্ষীণ কহয় মাধৱ দীন
গতি মতি মুকুতি মুৰাৰি।।

১২৭।। ৰাগ ।। কেদাৰ

ধ্ৰুং- কদম্ব তৰু তলে নৱীন নীৰদ
 ৰুচিৰ সুন্দৰ শ্যাম।
ভূৱন মোহন মূৰুতি মনোহৰ
 কতিহো নাহি উপাম।।
পদ- ক্ৰৱ মনোহৰ নয়ন চঞ্চৰ
 বয়ন চান্দ উজোৰ।
হাঁসিতে অমিয়া বৰিষে পেখি সখি
 জীৱন নাৰহে মোৰ।।
কতনা যতনে বিধি নিৰমিল
 সুন্দৰ কানুক ৰূপ।
পেখিতে লাৱণ্য লাজে ভয়ো পুনু
 কৌটি মনমথ চুপ।।

ৰতন ভূষণ যৈচে নিৰমল
গগণে তাৰা শুহায়^১।
কহয় মাধৱ হামাৰি মজো মন
নন্দ নন্দন পায়।।

পা. ১। সুহায়

১২৮।। ৰাগ ।। কৌ

ধ্ৰুং- উঠ উঠ^২ বাপু গোপাল হে
নিশি পৰভাত ভৈল।
কমল নয়ন বুলি ঘনে ঘন
যশোৱা ডাকিবে লৈল।।
পদ- মোৰ প্ৰাণধন সুচান্দ বয়ন
গাৱ চাল তেজি^৩ নিন্দ।
সৱ পুৰুষেৰ শিৰৰ ভূষণ
তুমিসে বাপু^৪ গোৱিন্দ।।
মোৰ পুত্ৰ বুলি যশোৱা গোৱালী
বুকে বান্ধি কোলে লৈল।
বয়ন চুম্বন কয়ে^৫ ঘনে ঘন

আনন্দে গমন ভৈল।।

সিদ্ধ মুনিগণে চিল্লিয়া নপারে

সো হৰি যশোৱা কোলে।

ত্রিজগত পতি ভকতি মিলল

মূৰুখ মাধৱে বোলে।।

পা. ১। উঠ ৰে উঠ ২। গৱ চালি তেজ ৩। উঠহে বাপু
৪। কৰি।

১২৯।। ৰাগ ।। অহিৰ

ধ্ৰুং- উঠ উঠ বাপু চান্দ বয়ন।

যশোৱা মাৱে ডাকে ঘনে ঘন।।

পদ- লহ লহ বহে মলয়া বাৱ।

কোকিলে তেজে সুললিত ৰাৱ।।

ৰৱি পৰশল^১ তিমিৰ নাশি।

সঙ্গহি বালেক সৱ মিলিল আসি।।

দধি দুধ্ৰু ঘত ব্যঞ্জন ভাতে।

পাঞ্চনি শিঙ্গা বেত বেণু হাতে।।

গোবৎস পাল লেহ সঙ্গ কৰি।

উঠ গোষ্ঠে চল ঠাকুৰ মেৰি।।
যশোৱাক বাণী শূনি হৃষীকেশ।
বালেক সঙ্গে গোষ্ঠে পৰৱেশ।।
দীন মাধৱে কহয় পৰমাণ।
হৰি বিনে নাহি তাৰেক আন।।

পা. ১। উঠা উঠা বাপু ২। পৰশন, পৰশনে।

১৩০।। ৰাগ ।। শ্যাম

ধ্ৰুং- তেজ ৰে কমলাপতি পৰভাতে নিন্দ।
তেৰি চান্দ মুখ পেথোঁ উঠ ৰে গোৱিন্দ।।
পদ- ৰজনী^১ বিদূৰ দিশ ধৱলী বৰণ।
তিমিৰ ফাড়িয়া^২ বাজ ৰবিৰ কিৰণ।।
শতপত্ৰ বিকশিত ব্ৰমৰা উড়াই।
ব্ৰজবধু দধি মখে তুৱা গুণ গাই।।
দাম সুদামে ডাকে তেৰি লৈয়া নাম।
হেৰ দেখ উঠিয়া আসিল বলোৰাম।।
নন্দ গেল বাথানে গোৱাল গেল পাল।
সুৰভী চাৰিতে লাগে উঠৰে গোপাল।।

ক্ষীৰ লব্ধলু লৈয়ো^১ শিঙা বেত বেণু।
সকালে মেলিয়ো গৈয়া^২ হাম্বালারে^৩ ধেনু।।
কহয় মাধৱ মাই কিনো তপসাইলা।
ত্ৰিজগত গুৰু^৪ হৰি ৰাখোৱাল পাইলা।।

পা. ১।ৰয়নি ২।ফেড়িয়া, ফিড়িয়া ৩।লৈয়া ৪।বৎস
৫।হামলারে ৬। পতি।

১৩১।। ৰাগ ।। শ্যাম

ধ্ৰুং- গোৱিন্দ দুধ পিউ দুধ পিউ বোলে ৰে যশোৱা।
দুধ নখায়া হৰি কান্দে ওঞা ওঞা^১।।
পদ- অৰুণ অধৰ মুৰি কান্দে যদুমণি।
চান্দ মুখেৰ বালাই লগু বোলে ৰে জননী।।
কান্দিতে নেত্ৰৰ নীৰ ধাৰে বহি পড়ে।
কমল পত্ৰেৰ যেন শিশিৰ নিগড়ে।।
জননীৰ মুখ চায়া কান্দে যদুপতি।
মঞ্জি যাঞ তোমাৰ হয়্যা বোলে যশোমতী।।^২
পাৱে ধৰোঁ শিৰে কৰোঁ দুধ পিউ হৰি।
মুখে তন লৈয়া কান্দে ফোকাৰি ফোকাৰি।।

জগতেৰ গুৰু ভাৱ লৈয়া মানৱীৰে।
কান্দিত্তে আকুল মতি কৈলা জননীৰে।।
কহয় মাদৱ দাস বৰ অগিয়ান।
ওহি ভাৱ সুমৰি ছুটোক মেৰি প্ৰাণ।।

পা. ১।ওৱা ওৱা, উৱা উৱা ২। মই যাওঁ তুমি শুৱা
বোলে যশোমতী।

১৩২।। ৰাগ ।। শ্যাম

ধ্ৰুং- গোৱিন্দ চলয়ে বিৰিন্দাবনে গোপ শিশু সঙ্গৈ।

বজাৰে মোহন বেণু ধেনু ধায় ৰঙ্গৈ।।

পদ- সকল বালেক মাজে কানাই সুন্দৰ।

ভুৱন মোহন শ্যাম ৰূপে মনোহৰ।।

গগন মণ্ডল পূৰে শিঙ্গা বেণু ৰোলে।

আভীৰ বালকে বেটি জয় হৰি বোলে।।

কেহোঁ বোলে ৰাম কেহোঁ বোলে জয় হৰি।

উচ্চায়া পাঞ্চনি ধায় বৎস পুছ ধৰি।।

কেহোঁ গায় কেহোঁ বায় কেহোঁ নাচে হাঁসে।

ত্ৰিভুৱন জিনি বৃন্দাৱনে পৰকাশে।।

বেদ শিৰোমণি যাৰ চৰণে বিৰাজে।
সোহি প্ৰভু গোপ ৰূপে বালেকৰ মাজে।।
ভকত বৎসল হৰি^১ বিনে নাহি কোই।
কহয় মাধৱ ৰঙ্গা পদে গতি মোই।।

পা. ১।প্ৰভু।

১৩৩।। ৰাগ ।। শ্যাম (মতান্তৰেঃ শ্যাম-গেড়া)

ধ্ৰুং- পৰভাতে শ্যাম কানু ধেনু লৈয়া সজে।
বাংশীৰ নিসানে^১ বৃন্দাবনে চলে ৰঙ্গে।।
পদ- জগতেৰ^১ ওৰু হৰি কাছি গোপ কাছে।
আতীৰ বালেকে বেটি চলে আগে পাছে।।
শিকা বান্ধি ছান্দি কান্ধে লৈয়া দধি ভাত।
মাথায়ে ছান্দি জড়ি সাজে জগন্নাথ।।
বাম কাথে^১ শিঙ্গা বেত নেত কৰু চেলি।
বহু ৰসে লাসে বেশে কৰিয়া^১ চলে কেলি।।
অসংখ্য সহস্ৰ শিশু ধেনু বৎসগণ।
শিঙ্গা শঙ্খ বেণু ৰৱে পূৰয় গগন।।
নানান খেলান খেলে বহুভাৱে গাৱে।

নানান বিনোদ বসে ভূৰন ভুলাৰে।

বৈকুণ্ঠৰ পতি প্ৰভু বনে চাৰে ধেনু।

কহয় মাধৱ গতি কানু পদৰেণু।।

পা. ১। নিস্থানে, নিস্থনে ২। জগতৰ, জগতৰে ৩। কাষে
৪। কৰি।

১৩৪।। ৰাগ ।। অহিৰ

ধ্ৰুং- শ্যাম কমললোচন।

শিশু সঙ্গৈ চলে বৃন্দাবন।।

পদ- সুৰভি চলয় আগ ধায়া ধায়া লৱে লাগ

কনক পাঞ্চনি উড়ি হাতে।

শ্ৰৱণে কুণ্ডল ডোলে কুটিল কুন্তল লোলে

ময়ূৰ পুচ্ছ বলমল মাথে।।

হালয় সুন্দৰ কটি বিলোলিত পীত ধতি

চৰণে মঞ্জীৰ মণি ঝুৰে।

বাম কপোল বাম বাহুমূলে আৰোপিয়া

ৰুঞ্চিত অধৰে বেণু পূৰে।।

নয়ন পঙ্কজ পাসি মুখে মনোহৰ হাঁসি

ক্রম যুগ মদনেৰ ধনু।
ৰতন ভূষণচয় চাৰু অঙ্গে উজ্জ্বৰিত
নৰ ঘন জিনি জ্বলে তনু।।
বৃন্দাবনে ধেনু মেলি শিশু সঙ্গ কৰে কেলি
যোগী যাৰ চৰণ ধিয়ায়।
পৰম মূৰুখমতি কহয় মাধৱ গতি
নন্দ নন্দন দুহোঁ পায়।।

১৩৫।। ৰাগ ।। ললিত

ধ্ৰুং- যশোমতী পেথিতে নয়ন জুড়ায়।
জগজন জীৱন ভকত পৰম ধন
হাঁসি হাঁসি চৰণ ঘসায়।
পদ-কৱহ বৈঠিয়েকহঁ পেথিয়ে যশোৱা মাই
হাম্ফুলি^১ চলে ঘনে ঘন।
ভাষত মাঞ্চিত্ৰ^২ মাঞ্চিত্ৰ^৩ কৰি খেনবেন^৪
যশোৱা পেথিতে বুৰে মন।।
যশোৱা সুন্দৰী^৫ কুচকহ ধৰি হৰি

বয়না কয়^৫ তন পান।

হাঁসিয়া^৬ যশোরা মাই চুম্বয় ঘনে ঘন

দীন মাধরে গুণ গান।।

পা. ১। হাঙ্কুটি ২। মাই মাই ৩। কৰু খেনবেন, কৰি
ক্ষেনলন ৪। সুন্দৰীকো ৫। বয়নে কৰত ৬।
হাঁসিয়ে।

১৩৬।। বাগ ।। ললিত

ধ্ৰং- মাফ্রি খেলত গোপাল গোসাফ্রি।^১

কালিন্দী পুলিন বনহি যদুনন্দন^২

ফিৰত গউরা চৰাই।।

পদ- গজগতি গমন চলয়^৩ জগ জীৱন

গোধন আগু বুলায়।

আনন্দে নন্দ নন্দন পৰমানন্দ^৪

মোহন বাঞ্ছুৰি^৫ বজায়।।

সনক সনাতন যতহি যোগীজন

যাকেৰি চৰণ ধিয়ায়।

সোহি নন্দ নন্দন^৬ গোকুল মহ মিলল

দীন মাধৰে গুণ গায়।।

পা. ১। মাই মাই খেলত গোপাল গোসাই ২। কালিন্দী
পুলিন বনঃ যোহি যদুনন্দন... ৩। চলে ৪। (ক) আনন্দে
নন্দঃ পৰমানন্দ (খ) আনন্দে নন্দ-নন্দনঃ পৰম আনন্দ
মন... ৫। বাঁশৰী, বাংশী ৬। সো হৰি নন্দ।

১৩৭।। ৰাগ ।। ললিত

ধ্ৰুং- গোপাল খেলে বালেক সঙ্গে।
মোহন বেণু পূৰে মন ৰঙ্গে।।
পদ- শ্যাম শৰীৰে শোহে পীত বাস।
ভূৱন ভুলি কয়ো পৰকাশ।।
ঠমকে চলাৰে দুহাঁ অৰুণ পাৰ।
ৰুণৰুণ কয়ো নুপুৰ ৰাৰ।।
হৃদয়ে হাৰ লোলে^১ গজমতি।
পেখি মোহ ভয়ো ব্ৰজ যুৱতী।।
মাধৱ দাস কহ^২ শুনহ মুৰাৰি।
ভকতি দান দেহ কৰোহোঁ গোহিৰি।।

পা. ১। লুলে ২। কহে।

১৩৮।। ৰাগ ।। শ্যাম (মতান্তৰে-শ্যাম গেড়া)

ধ্ৰুং- পৰভাতে সুমৰোঁ গোবিন্দ হৃষীকেশ।

চিদানন্দ মূৰুতি কপট গোপ বেশ।।

পদ- সত্য সনাতন নিত্য নিৰঞ্জন দেৱ।

অনাদি অনন্ত যোহি বিনে নাই কেৱ।।

সোহি প্ৰভু নাম ধৰু নন্দকু নন্দন।

কৰোঁ পৰভাতে তযু চৰণ বন্দন।।

সনক সনন্দ যোগী যাহাকু ধিয়ায়।

সকল নিগমে যাকু বিচাৰি নাপায়।।

চতুৰ বয়ন ভৱ কৰু যাক সেৱা।

গোপ নন্দ ভৱনে বেকত সোহি দেৱা।।

অৰুণ নয়ন নখ অৰুণ বৰণ।

অৰুণ অধৰ চাৰু অৰুণ চৰণ।।

নীলমণি নিভ তনু এ জগ জীৱন।

কহয় মাধৱ গতি নন্দকু নন্দন।।

১৩৯।। বাগ ।। অহিৰ

ধ্ৰুং- গোৱিন্দ চিত্তহ^১ বাল গোপালং।

ৰতন তলপ মহ শয়নে ৰহতু হৰি

পঙ্কজ নয়ন বিশালং।।

পদ- কৰ পঙ্কজ যুগ ধৰি পদ পঙ্কজ

বয়ন পঙ্কজে নিৰেশিতং।

মুনিবৰ কৈচন ছোড়ি অমিয়া মজু^২

পদ পঙ্কজ ৰস পীতং।।

ওহি মন ভাৱে^৩ পৰম ৰতি কৌতুক

নিজ পদ পঙ্কজ পানং।

বালেক কেলি অমিয়া ৰস সাগৰ

মাধৱ কহ পৰমাণং।।

পা. ১।চিত্তো ২। মধু তযু ৩। ওহি মনে ভাবি।

১৪০।। বাগ ।। সিন্ধুৰা

ধ্ৰুং- কানু সাজে কানু সাজে সাজে।^১

শিঙ্গাৰ নিসান^২ বাজে ৰে।।

পদ- নিশি অৱসানে বাংশীৰ নিসানে^৩

ডাকয়^৪ ছিৰি গোপালে।

ভোজন সম্ভাৰ লৈয়া ভাইসৰ

সাজিয়া আইস সকালে।।

আজু বন মহ কৰব ভোজন

জানিয়া শিসুসকলে।

কৰিয়া যতন সাজি দধি অন্ন

আইল সৰ কুতূহলে^৫।।

গাৱে গাৱে বংস অনেক সহস্ৰ

চলাৱে গোৱালগণে।

কৃষ্ণৰ অসংখ্য বংস বাৰ্ণি লৈয়া

চলি ভৈলা^৬ বৃন্দাবনে।।

শিঙ্গা বাঁশী বেত পীত ধড়া নেত

গুঞ্জা গেৰু মৈৰা পাখী।

নটবৰ জিনি সাজে যদুমণি

চলে^৭ বনে বংস ৰাখি।।

হাসিয়া মোহন বাংশীটি বজাৱে

গোৱাল বালকে সঞ্চে।

পদ- তাসু মাজে নন্দ সুত বিৰাজিত°

পঙ্কজ কেশৰ সমানা।

কুসুম পাষণ পত্ৰ ফল পল্লৱ®

কৰু বহু পাত্ৰ বিধানা।।

তাসু উৰৰে থাপি অন্ন ব্যঞ্জন

বহু বসে চাৰু সুগন্ধি।

দধি দুধ লৱণু চোৰ চাতুৰী বসে

ভোজন কৰতু° আনন্দি।।

বাম কাথে° শিঙ্গা বেত বেৰটি সহ

মোহন বাঁশী° বিৰাজে।

বাম পাণি তলে থাপি অন্ন ব্যঞ্জন

ভোজন কৰতু° যদুৰাজে।

সুহৃদ সৱক হৰি বহুৰসে আনন্দে

ৰঞ্জত হাঁস পৰিহাঁসে।

কতিহোঁ° কৰতালি বাৱত গৱত

কতিহোঁ° নাচত লয়লাসে।।

সকল যন্ত্ৰৰ ভাগ°° ভোজন কৰত বনে

তাসু কৰত ফল দানা।
সোহি মহেশ্বৰ ভোজন কৰত বনে
ওহি নিগম পৰমাণা।।
গগনে দেৱতাগণে ৰঙ্গে দেখত শিৰে
বৰিষত কুসুম অপাৰা।
মাধৱ মূৰুখ মতি জনমে জনমে গতি
হৰিপদ পঞ্চজ হামাৰা।।

পা. ১। কৰত ২। বিহাৰা ৩। বিৰাজত ৪। পত্ৰ পল্লৱ
৫। কৰত ৬। কাষে ৭। বাংশী ৮। কৰত ৯। কতোহোঁ
১০। সকল যন্ত্ৰযাগ।

১৪২।। ৰাগ ।। তুড়-ভাটিয়ালী

(মতান্তৰে-তুড়-বসন্ত)

ধ্ৰুং- দোলায়^১ গোৱিন্দ পৰম আনন্দে
ৰতন সিংহাসনে বসি।
কনক বিৰচিত দৌলেৰ মণ্ডপ
জ্বলয় যেন ৰবি শশী।।
পদ- ৰতন ভূষণ জ্বলয় শ্যাম তনু

ফাগুৱে' হয় উজ্জ্বলিত।

নৰীন মেঘে যেন বিজুলী সঞ্চাৰে°

পেখিতে কাম বিমোহিত।।

ছত্ৰ চামৰে চৌভিত্তি ৰঞ্জিত

কনকময় ধ্বজ দণ্ড।

আকাশে দেৱতাগণে° কুসুম বৰিষয়

বজায়া বহু বাদ্য ভণ্ড।।

গন্ধৰ্বৰ্ণ গায়ন বাৰয় বিদ্যাধৰে

নাচয় অপেশ্বৰাগণ।

সিদ্ধ মুনিগণে মহিমা তুতি কৰে

কৌতুকে দোলে নাৰায়ণ।।

পূৰ্ণ শশী জিনি জ্বলয় চন্দ্ৰাতপ°

মুকুতামণি শাৰী শাৰী।

উৰ্দ্ধ দৃষ্টি কৰি পৰম আনন্দে

নিৰেখে যত নৰনাৰী।।

হৰিৰ দৌলেৰ মহিমা কৌতুক

কমনে কহি পাৰে সীমা।

আছোক মানুশ^৬ দেৱ মুনিগণ

নজানে যাৰ মহিমা।।

দৌলেৰ উপৰে^৭ মগৰ ভিতৰে

দোলয় ত্ৰিজগত পতি।

পৰম মূঢ়মতি কহয় মাধৱ

গোৱিন্দ পদে মোৰ গতি।।

পা. ১। দোলাৰে ২। ফাকুৰে, ফাঙ্কুএ ৩। সঞ্চাৰে ৪।
দেৱগণে ৫। শ্যামতনু ৬। মনুষ্য ৭। উৰৰে।

১৪৩।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- ফাগু খেলায় কৰুণাময়^১ এ নন্দ কুমাৰ।

দেৱৰ দুৰ্লভ কেলি ফাগু বিহাৰ।।

পদ- ফাগু পৰি শ্যাম তনু কৰে তিৰমিৰি।

ৰৱিৰ কিৰণে যে মৰকত গিৰি।।

কৰ্পূৰ কুঙ্কমে ফাগু আতি সুবাসিত।

গোপগোপী সমে খেলে হয় আনন্দিত।।

আউৰে আউৰে ফাগু মাৰে আঞ্জলি ভৰিয়া।

ফাগু^২ ৰসে নাচে হাঁসে কীৰ্তন কৰিয়া।।

ফাগুৰে চৌভিত্তি দেখি অৰুণ বৰণ।
প্ৰভাত কালৰ যেন বৰিৰ কিৰণ।।
আনন্দে আকুল লোক ফাগুৰ উৎসৱে।
চৌভিত্তি পূৰয় হৰি কীৰ্তনৰ বৰে।।
ত্ৰিভুৱন জিনি গোপপুৰী পৰকাশে।
কহয় মাধৱ দীন হৰিপদ দাসে।।

পা. ১।(ক) একান্ত খেলায় কৰুণাময় (খ) ফাগু খেলায়
খেলায় কৰুণাময়..... ২। ফাগু = ফাঙ্কু।

১৪৪।। ৰাগ ।। সিন্ধুৰা

ধ্ৰুং- ভাই দেখো কমলাপতি দৌলৰ উপৰে।
বৈকুণ্ঠৰ পতি^১ দৌল বসে কেলি কৰে।।
পদ- দিব্য সিংহাসনে প্ৰকাশয় দামোদৰে।
নৱ নীল মেঘ যেন মেৰুৰ শিখৰে।।
শ্যাম শৰীৰত ঝিকি পাৰে অলঙ্কাৰ।
নিৰ্মল গগনে যেন জৌতি কৰে তাৰ।।
কিৰীটি কুণ্ডল হাৰ কেয়ুৰ কিঙ্কণী।
বল্লৰ নুপুৰ পাৰে বাজে ৰিগিৰিগি।।

সিংহাসন সমে দোলে জগতেৰ পতি^১।
যেন আকাশত ৰৱি শশী কৰে গতি।।
নন্দেৰ আনন্দ বড়ে ৰঙ্গ যশোদাৰ।
জয় হৰি বুলি গোপ গোপীৰ জোকাৰ।।
গোকুলে মিলিয়া আছে বৈকুণ্ঠ উৎসৱ।
হৰিপদে গতি মোৰ কহয় মাধৱ।।

পা. ১। নাথ ২। ত্ৰিজগত পতি।

১৪৫।। ৰাগ ।। সিন্ধুৰা

ধ্ৰুং- জয় জয় ৰাম ৰাঘৱ^২ ৰঘুকুল পঞ্চজ
দিনকৰ ৰাম মুৰাৰি।
যো পদ কমল সুৰাসুৰে সেৱত^৩
সকল ভুৱন অধিকাৰী।।
পদ- বালি ঘালি পালি সুগ্ৰীৱ কপি
বাৰিধি বান্ধল সেতু।
নিশাচৰ সাথে দশানন ঘাতন
জগজন মঙ্গল হেতু।।
জানকী লক্ষ্মণ^৪ সুগ্ৰীৱ^৫ বিভীষণ

মাৰুতি সৰ সৈন্য সাথে।

পুষ্পক যানহি আঁসি আপোন পুৰী

ভয়ো নৰপতি ৰঘুনাথে।।

শিৰে শশী মণ্ডল ছত্ৰ সুনিৰ্মল

শ্বেত চামৰা দুহেঁ ডোলে^৫।

মিলল মহোৎসৱ পৰম কোলাহল

সৱলোই মঙ্গল বোলে।।

শিঙ্গা^৬ মৃদঙ্গ মুৰুজ ধ্বনি বাজত

দুম দুম দুন্দুভি ঢোলে।

পঞ্চ শব্দ শুভ মিলন মহোৎসৱ

জয় জয় ৰাঘৱ বোলে^৭।।

ব্ৰহ্মা পুৰন্দৰ হৰ মুণি কিল্লৰ

চাৰণ মিলন ৰঙ্গে।

ৰতন সিংহাসনে বসি ৰঘুনন্দন

ৰাজতু জানকী সঙ্গে।।

নিত্য নিৰঞ্জন জগজন কাৰণ

ৰাম ৰূপে অৱতাৰা।

ৰঘুপতি চৰণ

কমল ভৃঙ্গ মাধৱ

কহ গতি ৰাম হামাৰা।।^৮

পা. ১। অনুপস্থিত ২। সুৰাসুৰ বন্দিত ৩। জানেকী
লখিমন ৪। সুগ্ৰীঞ ৫। দোলে ৬। শঙ্খ ৭। বোলে ৮। কহ
ৰাম গতি হামাৰা।

১৪৬।। ৰাগ ।। বেলোৱাৰ

ধ্ৰুং- দেখো ৰে নয়ন ভৰি লোই।
পৰম পুৰুষ ৰাম ৰাজা হোই।।

পদ- ৰতন সিংহাসনে ৰাজত ৰাম।
তনু সুকুমাৰ দুৰ্ব্বাদলশ্যাম।।
ৰতন বিভূষিত অঙ্গ উজোৰে।
পূৰ্ণ চান্দ ৰুচি^১ ছত্ৰ উৰৰে।।
পাশ লাস শ্বেত চামৰ ডোলে।
মিলল মহোসৱ জয় ৰাম বোলে।।
চৌদিশি^২ মঙ্গল বাজন বাজে।
কৌতুক ৰঙ্গ কৰত সৱ ৰাজে।।
সিদ্ধমুনি শিৰে কুসুম বৰিষে।
চতুৰ বয়নে তুতি বোলত হৰিষে।।

ৰামক চৰণ কমল মধু আশা ।

কহত মূৰুখ মতি মাধৱ দাসা।।

পা. ১। পূৰ্ণ চন্দ্ৰ জ্যোতি ২।চৌভিতি।

১৪৭।। ৰাগ ।। বৰাড়ি

ধ্ৰুং- কোটোৰা^১ খেলায় হৰি এ ওহি বালেকৰ কেলি।

পৰম আনন্দে খেলে গোপ শিশু মেলি।।

পদ- গোটা জুমুৰিকা খাই আৰু মৱা লাডু।^২

খেলাইতে ঝলমল কৰে সোণাৰ তাড় খাৰু।।

গগনে দেৱতাগণে পৰম হৰিষে।

হৰি গুণ গায়া ৰঞ্জে কুসুম বৰিষে।।

বৃন্দাবনে কৰে কেলি বৈকুণ্ঠৰ পতি।

কহয় মাধৱ হৰি পদৰেণু গতি।।

পা. ১।কোটোৰা ২।(ক)জুমুৰিকা খাই আৰু মোৱা লাৰু
(খ) জুমুৰিকা খই আৰু মোৱা লাডু।

১৪৮।। ৰাগ ।। কানড়া

ধ্ৰুং- যশোৱা নন্দন বালেক মেলে।

মধুৰ সুস্বৰ ৰস গায়।
সুন্দৰ নয়নে হেৰি^১ নন্দ সুত চলে ৰে
হামাৰি জীৱন লেহি যায়।।
কামে চঞ্চৰ তনু মদন জিনিয়া ৰে
পঞ্চম পূৰিয়া ৰস তোলে।
প্ৰমে আকুল সৰ ব্ৰজ ৰমণী ৰে
দীন মাধৱ দাসে বোলে।।

পা. ১।সখি কহ কহৰে ২।সুৰঙ্গ বয়নে হেৰি।

১৫১।। ৰাগ ।। গোৰী

ধ্ৰুং- গোৱিন্দ মেৰি আৱত সৰ গোধন সঙ্গে ধায়।
মোহত হেৰি হাসি ৰহিসে^১ পঞ্চম পূৰিয়া গায়।।
পদ- গোৰজে বৰ শোভিত তনু উগত মুখ চান্দা।
আকুল ব্ৰজ ৰমণীক মন মিলত বহু আনন্দা।।
পৰম পুৰুষ পায় মুহ লোচন ভৰি চায়।
গোৱিন্দ পদ সেৱক দীন মাধৱ দাসে গায়।।

পা. ১।মোহত হাসি হৰিষে হেৰি।

১৫২।। ৰাগ ।। বেলোৱাৰ

ধ্ৰুং- বিৰিন্দা বনে খেলত মধুৰ মুৰাৰি।

মোহন মধুৰ হাঁসি মুৰুৰী বজাৰত

এ তিনি ভুৱন অধিকাৰী।।

পদ- শাৰদ ইন্দু নিলি আনন শোভিত

ৰঞ্জিত মধু মধু হাঁসে।

অভিনৱ জলধৰ তড়িত জড়িত যৈচে

তনু শোভিত পীত বাসে।।

নয়ন উজ্জ্বল কৰ কঙ্কণ কেয়ূৰ

বনমালা হৃদয় দোলাৰে।

চৈধ্যয় ভুৱন ভুলি ৰূপ মিলাৰত

মধুৰ পঞ্চম ৰস গাৰে।।

ৰতন জড়িত মণি মঞ্জীৰ ৰঞ্জিত

পদ পঙ্কজ পৰকাশ।

ভকত পৰম গতি তাহে মজোক মতি

মাধৱ এহ অভিলাষা।।

১৫৩।। ৰাগ ।। সুহাই

ধ্ৰুং- এৰে গোপীনাথ গোহাৰি কৰোহোঁ তুৱা পায়।^১

প্ৰাণনাথ সেৱক বুলিয়া কৰু দায়া ৰে।।^২

পদ- মৰিএ বিষয় বিষপানে।

ভকতি অমিয়া মাগোঁ দানে।।

অজ্ঞান তিমিৰে ভৈলোঁ অন্ধ।

ছোড় প্ৰভু ওহি মোহ বন্ধ।।

কহয় মাধৱ দাস দীনে।

প্ৰেম ভকতি ৰতিহীনে।।

পা. ১।প্ৰাণেৰ গোপীনাথ গোহাৰি কৰোহোঁ তুৱা পাৰে।

সেৱক বুলিয়া কৰু দায়া ৰে।। ২।প্ৰাণনাথ সেৱক
বুলিয়া পালিয়া কৰু দায়া।।

১৫৪।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং- বুঢ়া ভাই হৰি গুণ গাই নাচা।

কোন দিনা চলি^১ শৰীৰ পড়য়

আৰ কি বাট চাই আছা।।

পদ- আয়ু দিলে ভাঠি^২ হাতে লৈলা লাঠি

হাৰ্ণিত নচলে পাৰ।

ভাঙ্গিল মাণ্ডলি আগ গৈল ঢলি°

ধনু ফান্দ ভৈলা° গাৰ।।

ছাল সোটােসোট হাড় গোটাগোট

কোটৰে লুকাইল আখি।

তেজ বল মাংস গাৰতে লুকাইল

দেখিয়া নপাৰা° সাখী।।

শুখাই গৈল আন্ত মুখে নাসে মাত

দান্তৰো নাহি অৱস্থা।

কাষে° তুল তুল সৰি গৈল চুল

লৰবৰ কৰে মাথা।।

বীভৎস শৰীৰ আখি বুৰে নীৰ

তিনি থানে ভৈল বাগ।

কহয় মাধৱ সৱেও মৰিব

তথাপি বুঢ়াসে আগ।

পা. ১।ইটো ২।ভাটি ৩।হালি ৪।দিলা ৫।তথাপি নোলোৰা।

১৫৫।। ৰাগ ।। ভাটিয়ালী

ধ্ৰুং গোপাল গোৱালী পাৰাতে নাচে।

চৰণ চলাই নূপুৰ বজাই

মধুৰ মধুৰ^১ হাঁসে।।

পদ- পীত ধতি কটি কাছনি কাছিয়া

আগু পাছু লাসে চাৰে।

বালকেৰ ভাৱ দেখাই^২ কানাই

গোপীৰ মন ভুলাৰে।।

দধি বিকি আসি শুনিল গোৱাৰী^৩

হৰি নাচিবৰ^৪ কথা।

পসাৰ পেলাই লৱৰন্তে যাই

কৃষ্ণক বেঢ়িলা তথা।।

সৱ গোপী মিলি বাৰে হাত তালি

বোলে ভাল কৰি নাচা।

হাতে তাৰ খাৰু^৫ দিব চিনি লাড়ু

বাপু পুৰি তোৰা বাঙা।।

গোপীৰ বচনে বৰ লোভ পাই

নাচল নানান ভাৰে।

কহয় মাধৱ

আন গতি নাই

ভজ গোৱিন্দৰ পাৰে।।○

পা. ১। মাধুৰী মাধুৰী ২। দেখায়া ৩। গোৱালী ৪। নাচিবাৰ
৫। তোৰ খাৰু।

সমাপ্ত

জয় গুৰু শঙ্কৰ

